

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI ŽSK ZA ROK 2019

Základné informácie: a) Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne
b) sledované obdobie – rok 2019

I. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Úlohy a miesto kultúrnej organizácie v národnom systéme kultúrnych organizácií

1.1. Poslanie knižnice a jej funkcie

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne je príspevkovou organizáciou Žilinského samosprávneho kraja a jej základným dokumentom pre činnosť je zriaďovacia listina. V zmysle zriaďovacej listiny pôsobí ako regionálna kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia, poskytujúca v rámci svojej územnej pôsobnosti slobodný prístup k informáciám všetkým občanom. Knižnica pri naplňovaní svojich funkcií vychádza zo Zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach, koncepčných strategických dokumentov pre rozvoj knihovníctva na Slovensku a má na zreteli princípy, ktoré boli sformulované ako základné tézy vychádzajúce z prijatých medzinárodných knižničných deklarácií. Činnosť knižnice sa riadi internými normatívnymi dokumentmi – organizačnou štruktúrou, knižničným a výpožičným poriadkom, pracovným poriadkom a pod. Operatívne sú plnené úlohy, ktoré jej kladie zriaďovateľ Žilinský samosprávny kraj.

Plnenie funkcie mestskej knižnice

Na základe zriaďovacej listiny plní knižnica funkciu verejnej mestskej knižnice pre mesto Dolný Kubín. V roku 2019 bolo takmer 70 % čitateľov z radov občanov mesta. Táto skutočnosť do značnej miery ovplyvňuje plánovanie jednotlivých aktivít knižnice. Oravská knižnica A. Habovštiaka obsahom svojej činnosti, spoluprácou s kultúrnymi, výchovno-vzdelávacími, verejnými a spoločenskými inštitúciami, ako aj občianskymi a záujmovými združeniami pôsobí vo svojom prostredí ako kultúrne, výchovné, informačné a komunitné centrum s rozsiahlym používateľským zázemím. Poskytuje komplexné knižnično-informačné služby všetkým používateľským skupinám – absenčné a prezenčné výpožičky, bibliografické a informačné služby, zabezpečovanie medziknižničnej výpožičnej služby, vyhotovovanie rešerší a kópií dokumentov z fondu knižnice, spracovanie a vydávanie bibliografií a medailónov regionálnych osobností. Zabezpečuje slobodný prístup k informáciám a poznatkom šírených na všetkých druhoch nosičov, svojou činnosťou vytvára podmienky pre rovnoprávne uspokojovanie kultúrnych, spoločenských a informačných potrieb a záujmov všetkých používateľov, podporuje celoživotné vzdelávanie a svojimi kultúrno-spoločenskými a výchovnými aktivitami sa osobitne zameriava na vekovú kategóriu detí a mládeže a podporuje ich záujem o čítanie.

Plnenie regionálnej funkcie

V zmysle svojej regionálnej funkcie pôsobí Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne ako koordinačné, vzdelávacie, štatistické a metodické strediskom pre sieť verejných a školských knižníc okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Metodická činnosť a poradenské služby sa okrem oblasti poskytovania služieb sústreďujú vo veľkej miere na pomoc pri automatizácii knižničných procesov a pri podávaní projektov. Svoje regionálne poslanie knižnica plní aj budovaním fondu regionálnych dokumentov a s ním súvisiacej informačnej databázy, ktoré slúžia používateľom celej Oravy.

Plnenie medzinárodných funkcií

Uvedenú funkciu knižnici zriaďovacia listina priamo nevymedzuje, ale v ostatnom čase Oravská knižnica A. Habovštiaka rozvíja aktivity v oblasti cezhraničnej spolupráce s Miejskou Bibliotekou Publiczną v Limanowej a Městskou knihovnou Krnov.

Porovnanie kvantitatívnych a kvalitatívnych výstupov činnosti

Analýzu výstupov a ich podrobné porovnanie predkladáme v časti II. Odborná činnosť knižníc.

1.2. Plnenie prioritných úloh v roku 2019

Prioritné úlohy vyplývajúce zo zriaďovacej listiny a vytýčené v pláne činnosti pre rok 2019 boli plnené nasledovne:

Udržať úroveň hlavných ukazovateľov v oblasti zabezpečovania informačných zdrojov, počte používateľov a počte výpožičiek.

Plnenie: Oblasť zabezpečovania informačných zdrojov dosiahla o niečo nižšiu úroveň ako v predchádzajúcom roku, do fondu bolo získaných 2 235 knižničných jednotiek v celkovej hodnote 19 461,68 €, čo je o 211 knižničných jednotiek a 1 526,48 € menej ako v predchádzajúcom roku. **Na nákup** knižničného fondu bolo vynaložených 16 763,66 €, čo bolo o 2 566,08 € menej ako v predchádzajúcom roku, pričom 42 % financií bolo získaných z mimorozpočtových zdrojov (z dotačného systému FPU - Akvizícia knižníc 5 500 €, z dotačného systému MK SR Kultúrne poukazy 766 €, z projektu podporeného Poštovou bankou 520 €, z projektu podporeného Nadáciou Tesco 140 €). Bilancia finančných zdrojov na nákup fondu sa oproti roku 2018 znížila a v porovnaní s rokom 2009, kedy bolo vynaložených najviac finančných prostriedkov na nákup fondu za ostatných 10 rokov, sa výška prostriedkov znížila o 5 763,34 € (r. 2018 – 19 329,74 €, r. 2017 – 17 982,59 €, r. 2016 – 15 608,91 €, r. 2015 - 13 751,93 €, r. 2014 – 8 316,24 €, r. 2013 - 17 939,51 €, r. 2012 – 7 967 €, r. 2011 – 13 411 €, r. 2010 – 15 110 €, r. 2009 – 22 527 €, r. 2008 – 18 451 €). Významným zdrojom dopĺňovania knižničného fondu sú aj dary od fyzických a právnických osôb, z počtu všetkých získaných knižničných jednotiek predstavovali dary podiel 23 %.

V roku 2019 sa v knižnici zaregistrovalo 3 110 používateľov, z toho 1 071 do 15 rokov. Oproti predchádzajúcomu roku sa celkový počet zaregistrovaných používateľov znížil o 106, vo vekovej kategórii do 15 rokov o 24 používateľov. Oravská knižnica sa, napriek celospoločenskému trendu poklesu záujmu o čítanie, snaží stabilizovať počet registrovaných používateľov aj formou zápisu vybraných kategórií používateľov bez zaplatenia členského poplatku. Bezplatný zápis je tradične poskytovaný žiakom 1. ročníka základných škôl, ktorí sa zapájajú do celoročného projektu, študentom 1. ročníka stredných škôl, ktorí sa zúčastňujú informačnej výchovy v knižnici, ako aj účastníkom súťaže *Čítame s Osmijankom*. Knižnica ponúka možnosť bezplatného zápisu aj výhercom v súťažiach, organizovaných knižnicou a čestným čitateľom. Ide o dobrovoľníkov, ktorí bez nároku na honorár pomáhajú knižnici pri jej aktivitách a darcom viacerých exemplárov kníh, ktoré obohatia knižničný fond.

V hodnotenom období bolo celkovo realizovaných 237 057 výpožičiek, čo je o 16 900 výpožičiek menej ako v predchádzajúcom roku, úroveň ukazovateľa v zmysle programového rozpočtu a plánu činnosti bola dosiahnutá.

Podrobnejšie údaje k ukazovateľom činnosti sú uvedené v časti II. Odborná činnosť knižnice.

Rekonštrukcia budovy, revitalizácia interiérov knižnice

Plnenie: V roku 2014 bola zrealizovaná prístavba novej budovy knižnice, zateplenie a interiérové stavebné úpravy starej budovy, ako aj vybudovanie letnej čítárne, čím sa skvalitnili priestory pre používateľov i služobné priestory. Nový výťah zabezpečil bezbariérový prístup používateľov na oddelenia a do spoločenskej miestnosti.

V roku 2019 nastala v organizácii havarijná situácia, ktorá vznikla na rozvodoch vykurovacieho systému a radiátoroch v pôvodnej budove Oravskej knižnice. Verejné obstarávanie so súhlasom Žilinského samosprávneho kraja realizovala Oravská knižnica prostredníctvom externej firmy TENDERnet s.r.o., Žilina, p. Ing. Dušan Hanuljak. Výmenu realizovala firma Kalorim, s.r.o. Nesluša, zastúpená konateľom Ing. Michalom Skokanom. Na základe vyhodnotenia zákazky s nízkou hodnotou podľa § 117, zákona 343/2015 o verejnom obstarávaní bola uzatvorená Zmluva o dielo č.192100078. Celková suma zákazky bez DPH bola vo výške 15 231,83 Eur, s DPH 18 278,20 Eur. Odstránenie havarijnej situácie bolo financované z bežných finančných prostriedkov, poskytnutých ŽSK.

Za účelom vytvorenia esteticky prívetivejšieho prostredia a zvýšenia komfortu pre používateľov našich knižnično-informačných služieb boli z rozpočtu organizácie zakúpené stoly a multifunkčné skrine pre detské oddelenie a vešiak a lavička do šatne pre detských návštevníkov podujatí. Pre skvalitnenie ozvučenia spoločenskej miestnosti počas podujatí bol zakúpený mixpult Yamaha, bezdrôtový mikrofónový set s 2 mikrofónmi, stojany na mikrofóny, stojan na noty.

Rozvoj cezhraničných kontaktov

Plnenie: V roku 2019 sme s našim tradičným cezhraničným partnerom Miejskou Bibliotekou Publiczną v Limanowej spolupracovali na príprave ich projektu s názvom *Transgraniczny most literacki*, ktorý ako žiadateľ podala do Programu INTERREG V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020 a aktuálne je v procese schvaľovania.

Oravskej knižnici boli v roku 2019 refundované finančné prostriedky, ktoré boli použité na realizáciu mikroprojektu *Cezhraničné kultúrne súzvučky* (realizácia r. 2017-2018), ktorého žiadateľom bola Oravská knižnica a bol podporený v rámci Programu INTERREG V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020. Z prostriedkov ERDF bolo refundovaných 21 601,44 Eur, zo štátneho rozpočtu 5 707,39 Eur.

S novým cezhraničným partnerom Městskou knihovnou Krnov sme začali realizovať projekt s názvom *Cezhraničný kultúrny dialóg*, ktorý bol podporený z Programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020 v rámci Fondu malých projektov. V roku 2019 sa uskutočnila prvá aktivita Kreslo pre host', kedy sa v OKAH širokej verejnosti predstavil na autorskej besede regionálny autor Jaroslavom Konvičkom. Projekt bude svojimi aktivitami pokračovať v roku 2020.

Získavanie mimorozpočtových zdrojov

Plnenie: Oravská knižnica Antona Habovštiaka aktívne pristupuje k získavaniu mimorozpočtových zdrojov na svoje aktivity a nákup knižničných fondov. V roku 2019 sme realizovali 2 projekty podporené z verejných zdrojov Fondom na podporu umenia (nákup fondu a podpora kultúrno-výchovnej činnosti), 1 projekt podporený z dotačnej schémy Ministerstva kultúry (kultúrne poukazy), 1 projekt cezhraničnej spolupráce, podporený z fondov EÚ, 1 projekt podporený Nadáciou Poštovej banky a 1 projekt podporený Nadáciou Tesco. Do FPU bol vypracovaný aj ďalší projekt Modernizácia techniky pre skvalitnenie kultúrno-spoločenských podujatí knižnice, ktorý však nebol schválený. V procese

schvaľovania je projekt na podporu KVČ s názvom (Ne)obyčajné stretnutia s literatúrou (2020), podaný do dotačného systému FPU a projekt podaný do grantovej schémy Nadácie Tesco. Podrobnejšie údaje o finančnej a obsahovej stránke realizovaných projektov uvádzame v príslušných častiach správy.

Skvalitňovanie a inovácia knižnično-informačnej činnosti

Plnenie: OKAH priniesla viaceré inovácie v poskytovaných službách.

Od 3. 9. 2018 je novou službou pre rodiny s maloletými deťmi zavedenie *Rodinného preukazu*, v rámci ktorého plné členské platí jeden rodič a ostatní členovia platia zvyhodnené členské vo výške 1 Euro. V roku 2019 túto novú službu využilo 96 čitateľov (33 osôb s plným členským, 8 osôb ako druhý rodič, 55 detí).

Rodičia detí, ktoré majú problémy s čítaním, porozumením textu, prípadne im boli diagnostikované poruchy čítania môžu využiť špeciálno-pedagogické poradenstvo knihovníčky a špeciálnej pedagogičky, v sledovanom roku bolo poskytnutých 5 konzultácií.

Pre čitateľov, ktorí majú záujem zdieľať svoje čitateľské zážitky, porozprávať sa o prečítaných dielach, vyjadriť svoje postrehy a referencie funguje Čitateľský klub, ktorý sa stretával raz mesačne.

Kvalitné on-line služby nám umožňujú poskytovať jednotný knižnično-informačný systém regionálnych knižníc Žilinského kraja, ktorý prostredníctvom projektu ŽSK Informácie bez hraníc, spolufinancovaného Európskou úniou v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007-2013, získali v roku 2012. Knižnično-informačný systém Clavius nám umožnil kvalitatívne zlepšovať činnosť knižnice po odbornej stránke (zdieľaná katalogizácia, aplikácia pravidiel RDA, kompatibilita s inými systémami a pod.). Systém priniesol aj nové moduly Medziknižničná výpožičná služba, Metodika a Kultúrno-spoločenská činnosť, ktoré nám umožňujú evidenciu potrebných informácií a generovanie súhrnných štatistických výstupov. Nový systém umožňuje zasielanie pripomienok pred koncom výpožičnej doby, upomienok a informácií o dostupnosti rezervovaných dokumentov elektronickou formou, čím sa tento proces urýchlil. Súborný katalóg všetkých regionálnych knižníc Žilinského kraja využívame pri poskytovaní medziknižničnej výpožičnej služby a vypracovaní rešerší podľa požiadaviek používateľov.

Naši používatelia v rámci on-line služieb ocenili nové možnosti pri vyhľadávaní literatúry v on-line katalógu a vstupe do svojho konta (predĺžiť si výpožičnú dobu dokumentov, rezervovať žiadaný dokument, nastaviť si grafický vzhľad konta, zvoliť jazyk, zvoliť si zasielanie noviniek mailom, možnosť hodnotiť knihy, ktoré má používateľ požičané, nastaviť si spôsob a rozsah vyhľadávania dokumentov, zvoliť si spôsob zobrazovania výsledkov vyhľadávania). On-line spôsobom poskytujeme podľa záujmu aj ďalšie služby, napr. zasielanie tematických rešeršných výstupov, faktografických údajov a pod. V roku 2019 bol do on-line katalógu Carmen ku každej knihe pridaný QR kód, aby sa zvýšil komfort používateľov pri vyhľadaní požadovaných dokumentov po príchode do knižnice. Zvyšujúci sa záujem používateľov o on-line služby dokumentuje ich nárast v štatistických výstupoch.

OKAH sa zapojila do projektu prieskumu spokojnosti používateľov s poskytovanými službami, ktorý pripravila Žilinská župa. Svoj názor mohli vyjadriť prostredníctvom on-line dotazníku po načítaní QR kódu, ktorý bol zverejnený vo vstupných priestoroch knižnice a na všetkých oddeleniach.

Podrobnejšie údaje o tejto oblasti uvádzame v príslušných častiach správy.

Zapojenie sa do benchmarkingu

Plnenie: Účelom benchmarkingu je lepšie poznanie fungovania organizácie, uvedomenie si vlastných kvalít i rezerv v kvalitatívnom i kvantitatívnom zlepšovaní práce. Oravská knižnica sa v roku 2012 prvýkrát zapojila do merania a hodnotenia svojich výkonov prostredníctvom benchmarkingu v rámci aktivity Benchmarking: Meranie a porovnávanie výkonov verejných

knižníc prihraničného regiónu, ktorá bola súčasťou projektu Informácie bez hraníc, spolufinancovaného z Programu cezhraničnej spolupráce SR – ČR 2007-2013.

Pri porovnaní výkonov so slovenskými verejnými knižnicami v mestách s obdobným počtom obyvateľov zo stredného, západného a východného Slovenska (Dolný Kubín 18 821 obyvateľov, Žiar nad Hronom 19083 obyvateľov, Senica 20 324 obyvateľov, Rožňava 19 182 obyvateľov) dosiahla Oravská knižnica v základných ukazovateľoch nasledovné výsledky:

Ukazovateľ	Dolný Kubín	Žiar n/Hronom	Senica	Rožňava
Nákup kníh, prepočet 1 obyvateľa	1,03 €	0,22 €	1,42 €	0,76 €
Prírastok kníh na 1000 obyvateľov	129,96	39,25	129,06	85,97
% registr. používateľov z populácie	17,10	8,02	14,79	13,08
% detí do 15 rokov z populácie	35,85	21,03	26,31	30,86
Počet výpožičiek na používateľa	78,92	36,49	58,81	38,28
Počet podujatí na 1000 obyvateľov	48,08	4,72	8,95	14,75
% získaných dotácií	4,37	3,01	2,89	6,68

(* porovnávacie indikátory sú za rok 2018)

Okrem ukazovateľa Nákup kníh v prepočte na 1 obyvateľa, kedy Záhorská knižnica v Senici mala lepšie výsledky a ukazovateľa % získaných dotácií, kedy mala lepšie výsledky Gemerská knižnica Pavla Dobšinského v Rožňave, Oravská knižnica dosiahla najlepšie výsledky vo všetkých ukazovateľoch medzi porovnávanými knižnicami.

Realizácia významných celoslovenských a regionálnych aktivít

Plnenie: Oravská knižnica Antona Habovštiaka je dlhoročným spoluorganizátorom celoslovenskej súťaže v umeleckom prednese a tvorbe divadiel poézie Hviezdoslavov Kubín, kde každoročne pripravuje sprievodné podujatia a stretnutia so spisovateľmi.

Aktívne sme sa zapojili do celoslovenských podujatí, literárnych a výtvarných súťaží, kampaní a ankiet na podporu čítania - Čítame s Osmijankom – Pridaj sa aj ty!, maratón čítania Čítajme si, Celé Slovensko číta deťom, Noc s Andersenom, Prečítané leto, Dni európskeho kultúrneho dedičstva, Európsky týždeň mobility, súťaže s časopismi Slniečko, Adamko, Lienka, s Vydavateľstvom Slovart, Národným lesníckym centrom vo Zvolene.

Knižnica je organizátorom súťaže *Kniha Oravy*, v ktorej verejnosť prostredníctvom ankety vyberá najzaujímavejšiu knižnú publikáciu s regionálnou tematikou, v spolupráci s mediálnymi partnermi MY - Oravské noviny vyhlásila 16. ročník regionálnej súťaže školských časopisov základných škôl *Najlepší školský časopis* 3. ročník súťaže o najoriginálnejšiu tematickú nástenku *Naj triedna/ školská nástenka* na tému *Čo mi dáva čítanie?* Tradične sa detskí čitatelia našej knižnice zúčastnili na krajskom kole literárno-vedomostnej súťaže Knižný vševetko.

Podrobnejšie údaje o aktivitách uvádzame v príslušných častiach správy.

Rozvíjať aktivity v oblasti kultúrno-výchovnej a komunitnej činnosti

Plnenie: Knižnica v roku 2019 realizovala 1 039 podujatí pre všetky vekové kategórie návštevníkov, s osobitným dôrazom na deti a mládež so zámerom motivovať ich k čítaniu, ako jednej z dôležitých podmienok celkového osobnostného rozvoja. Knižnica sa týmto ukazovateľom dlhodobo zaraduje medzi najaktívnejšie regionálne knižnice. Vysoký počet aktivít pre deti a mládež je výsledkom výbornej spolupráce so všetkými typmi škôl v meste Dolný Kubín a širšom okolí a zvýšeného záujmu pedagógov, ktorí tým oceňujú prínos našich podujatí vo výchovno-vzdelávacom procese. Rozsiahla je aj spolupráca s občianskymi združeniami, kultúrnymi inštitúciami, regionálnymi médiami, s ktorými participujeme na realizácii kultúrno-spoločenských aktivít, ako aj podpora klubovej činnosti v knižnici.

Podrobnejšie údaje o tejto oblasti uvádzame v príslušných častiach správy.

Skvalitňovať služby znevýhodneným používateľom a seniorom

Plnenie: V sledovanom období sme sa vo väčšom rozsahu zamerali aj na aktivity pre znevýhodnené skupiny používateľov a seniorov. Celkovo bolo realizovaných 91 podujatí, z toho 63 pre osoby so zdravotným postihnutím, 23 pre seniorov, 5 pre osoby ohrozené chudobou, sociálnym vylúčením, vrátane osôb bez práce. Okrem donáškovej výpožičnej služby sme realizovali tematické podujatia a besedy so zaujímavými osobnosťami pre členov Centra sociálnych služieb v Dolnom Kubíne a klientov Zariadenia pre seniorov a DSS. Aj v tomto roku organizovala Oravská knižnica pravidelné podujatia v literárnom krúžku Centra sociálnych služieb Prameň, ktorý je súčasťou biblioterapeutických aktivít pre klientov zariadenia.

Dlhodobá knižnica spolupracuje aj so Spojenou školou – Špeciálnou ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím a Domovom sociálnych služieb pre deti a dospelých v Dolnom Kubíne, Spojenou školou – ZŠ s MŠ pri Detskom oddelení Dolnooravskej nemocnice MUDr. L. N. JÉGÉ v Dolnom Kubíne, Zariadením núdzového bývania v Dolnom Kubíne. Spolupracujeme tiež s komunitným centrom *Edukos*, ktorého klientmi sú deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia. Knižnica pre nich pravidelne organizovala tvorivé dielne a posedenia s knihou v komunitnom centre i knižnici. Spolupracujeme aj so zariadením nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu *ŠTURKA*, zariadením sociálnej služby *Denný stacionár Miško* v Dolnom Kubíne a so zariadením pre seniorov *Rezidencia Nestor Zázrivá*. Pre ich klientov boli zorganizované kvízy, podujatia o regionálnom zvykosloví a regionálnych literárnych osobnostiach. Knižnica sa spolupodieľala na sociálnej rehabilitácii klientky *Denného stacionára Miško*, v rámci ktorej pracovala ako dobrovoľníčka dvakrát do týždňa v čase od januára do júna na oddelení náučnej literatúry. V r. 2019 sme nadviazali spoluprácu aj so *Špeciálnou materskou školou* v Dolnom Kubíne.

Knižnica získala od Mesta Dolný Kubín certifikát *Zariadenie priateľské k zdravotne postihnutým* na základe viacerých povinných kritérií: pomoc pri vstupe do prevádzky, asistencia pri využívaní ponúkaných tovarov a služieb, empatický prístup k potrebám návštevníka v súlade s rozsahom jeho handicapu, pomoc pri opustení prevádzky. Záväzná podmienka sú uvedené v *Memorande o spolupráci pri znížení bariér pre sociálne znevýhodnených a zdravotne postihnutých spoluobčanov a návštevníkov mesta Dolný Kubín*, ktoré podpísal primátor mesta, predsedníčka SZTP ZO a riaditeľ Oravskej knižnice.

Knižnica má záujem prispievať aj k vytváraniu podmienok na aktívne starnutie starnutie a pre seniorov realizuje *Tréningy pamäti*. Tréningy viedla metodička Oravskej knižnice, ktorá absolvovala akreditovaný vzdelávací program Kognitívna aktivizácia seniorov v Centre MEMORY v Bratislave. Uskutočnili sa dva cykly tréningov pozostávajúcich z desiatich stretnutí.

Podrobnejšie údaje sú uvedené v časti II. Odborná činnosť knižnice.

1.3. Sieť verejných knižníc v regióne v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov

Oravská knižnica A. Habovštiaka má vo svojej metodickej pôsobnosti 56 verejných knižníc v okrese Dolný Kubín (1 obecná profesionálna, 21 neprofesionálnych), Námestovo (1 mestská, 3 obecné profesionálne, 17 neprofesionálnych) a Tvrdošín (2 mestské, 1 obecná profesionálne, 10 neprofesionálnych).

V súlade s naším regionálnym poslaním poskytujeme týmto knižniciam priebežnú metodickú a inštruktážno-konzultačnú pomoc, oboznamujeme ich s dôležitými zmenami v knižničnej práci formou metodických návštev, porád a školení, sumarizujeme a vyhodnocujeme štatistické údaje o ich činnosti, usmerňujeme ich pri vypracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní projektov do grantovej schémy Fondu na podporu umenia, pomáhame im pri automatizácii knižničných procesov.

Na požiadanie poskytujeme metodickú pomoc aj knižniciam iných sietí, predovšetkým školským knižniciam.

1.4. Potenciálne používateľské zázemie

Oravská knižnica A. Habovštiaka plní funkciu mestskej knižnice pre mesto Dolný Kubín a regionálnej knižnice pre okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Potenciálne používateľské zázemie je v jednotlivých územných celkoch nasledovné:

Počet obyvateľov miest a okresov v regióne (aktuálne údaje z databázy Štatistického úradu SR, platné k 30. 09. 2019)

Dolný Kubín (mesto) – **18 748** obyvateľov

Dolný Kubín (okres) – **39 458** obyvateľov

Námestovo (mesto) – **7 818** obyvateľov

Námestovo (okres) – **62 654** obyvateľov

Tvrdošín (mesto) – **9 205** obyvateľov

Tvrdošín (okres) – **36 186** obyvateľov

Počet školopovinných detí (údaje – školský rok 2019/2020, k 15.9.2019)

okres Dolný Kubín – **3 557** žiakov

mesto Dolný Kubín – **2 388** žiakov

okres Námestovo – **7 764** žiakov

mesto Námestovo – **1 148** žiakov

okres Tvrdošín – **3 451** žiakov

mesto Tvrdošín – **804** žiakov

V meste Dolný Kubín pôsobí 6 základných škôl, 1 špeciálna základná škola, 1 gymnázium, 1 cirkevné gymnázium, 1 obchodná akadémia, 4 stredné odborné školy.

2. Vzájomná koordinácia a kooperácia.

2.1. Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

Oravská knižnica Antona Habovštiaka spolupracuje s inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK v regióne Orava i mimo neho. Sú to predovšetkým Oravské kultúrne stredisko, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Oravská galéria, Krajská knižnica v Žiline, Kysucká knižnica v Čadci, Knižnica G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši, Turčianska knižnica v Martine, Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne, Gymnázium P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, Stredná odborná škola obchodu a služieb v Dolnom Kubíne, Stredná zdravotná škola v Dolnom Kubíne, Stredná odborná škola polytechnická v Dolnom Kubíne - Kňažej, Zariadenie pre seniorov a Domov sociálnych služieb v Dolnom Kubíne, Centrum sociálnych služieb Prameň a Zariadenie núdzového bývania v Dolnom Kubíne.

S regionálnymi knižnicami ŽSK sme boli v pravidelnom pracovnom kontakte. Priebežne sme konzultovali odborné i praktické otázky na úrovni riaditeľov, ekonómov, metodičiek, bibliografiek, pracovníčok akvizície a katalogizácie a pod. Podporovali sme sa navzájom pri organizovaní odborných a spoločenských podujatí vystúpeniami a účasťou na nich. V súvislosti s používaním jednotného knižnično-informačného systému Clavius si pracovníci vo zvýšenej miere vymieňali skúsenosti a spolupracovali pri riešení odborných problémov, aby bola zabezpečená jeho korektná prevádzka.

Riaditeľ OKAH prezentoval knihu Keď národ umieral - Čas vzkriesenia v Turčianskej knižnici v Martine, v Mudroňovsko-Halašovskom dome v Martine a realizoval dve prednášky Janko Matúška a slovenská hymna pre študentov SOŠ stavebná v Žiline

So všetkými kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK si navzájom poskytujeme vydané materiály, informujeme sa o pripravovaných podujatiach a podľa možností sa na nich zúčastňujeme, prípadne sa podieľame na spoluorganizovaní. V roku 2019 sme s kultúrnymi inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK participovali pri realizácii

65. ročníka Hviezdoslavovho Kubína, s Oravským kultúrnym strediskom sme spolupracovali pri vyhodnotení literárnej súťaže Mladá slovenská poviedka 2019, s OKS, Oravským múzeom P.O. Hviezdoslava a Mestom Dolný Kubín pri príprave a organizácii vedomostnej súťaže pre deti Veľká výzva – Po stopách Hviezdoslava, pripravenej pri príležitosti 170. výročia jeho narodenia. V spolupráci s Kysuckým múzeom v Čadci a MO Matice slovenskej v Dolnom Kubíne sa realizovala prezentácia knihy Žilinský kraj na križovatkách dejín 1918-1968.

Pracovníčky OKAH a Oravskej galérie realizovali spoločne vyše 20 tvorivých čitateľsko-výtvarných podujatí pre žiakov ZŠ.

2.2. Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov

V rámci regiónu Oravská knižnica A. Habovštiaka, v zmysle svojej regionálnej funkcie, spolupracuje predovšetkým s verejnými knižnicami, školskými knižnicami a podľa požiadaviek aj s knižnicami iných sietí. Zameriavame sa na realizáciu medziknižničnej výpožičnej služby zo svojho fondu, pomoc pri spracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní projektov, zaškoľovanie v automatizácii a elektronizácii knižnično-informačných procesov, realizáciu kultúrno-výchovnej činnosti a pod.

Dlhoročná je spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne a Národným osvetovým centrom v Bratislave pri spoluorganizovaní celoslovenského podujatia Hviezdoslavov Kubín. Tradičná je spolupráca so Slovenskou národnou knižnicou, Mestskou knižnicou v Ružomberku, Českou spoločnosťou pre tréning pamäti a mozgový jogging. Intenzívne sa rozvíjala spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne na aktivitách zameraných na posilnenie prosociálneho správania, prevenciu šikanovania a rovesníckeho násillia, realizovaných pre žiakov ZŠ v Dolnom Kubíne a okolí.

V spolupráci s Obcou Oravcov v Bratislave a Slovenskou advokátskou komorou sa uskutočnilo dňa 9.4.2019 v Primaciálnom paláci v Bratislave spoločensko-kultúrne stretnutie venované oravským rodákom a advokátom Mudroňovcom a Halašovcom, na ktorom so svojím príspevkom Mudroňovci a Halašovci – národní buditelia, literáti vystúpil riaditeľ OKAH Peter Huba.

2.3. spolupráca s mestami a obcami, organizáciami 3. sektoru, s občianskymi združeniami, s organizáciami poskytujúcimi služby v oblasti kultúry

Tabuľkový prehľad *Spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s mestami, obcami a 3. sektorom* (pozri Prílohu č.1).

Oravská knižnica Antona Habovštiaka spolupracuje takmer so všetkými obcami a mestami v regióne. Táto spolupráca sa týka hlavne úseku verejného a školského knihovníctva a knižníc, spolupráce pri vydávaní rôznych materiálov, príprave spoločných podujatí. Intenzívna spolupráca sa rozvíja so základnými, materskými a základnými umeleckými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dolný Kubín, ako aj so základnými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mestských a obecných úradov (Malatiná, Žaškov, Dlhá nad Oravou, Zázrivá, Chlebnice, Nižná, Krivá, Istebné, Oravský Podzámok, Pucov, Hruštín, Sihelné a i.), CZŠ A. Radlinského a Súkromnou ZŠ Jánoš v Dolnom Kubíne, ZŠ s MŠ Komjatná, ZŠ Sládkovičova ul. Ružomberok, Mestským úradom v Dolnom Kubíne.

V spolupráci s Mestom Dolný Kubín boli organizované aktivity v rámci Európskeho týždňa mobility, prednáška o živote a diele Milana Rastislava Štefánika, Hviezdoslavov Kubín, vedomostnej súťaže pre deti Po stopách Hviezdoslava.

V priebehu roka sme spolupracovali aj s nasledujúcimi subjektmi: Spolok slovenských knihovníkov a knižníc, Slovenská asociácia knižníc, občianske združenia (OZ ORBIS LIBRI, OZ HOMO ERECTUS, OZ KUKučINKA, OZ POLONUS, CELÉ SLOVENSKO ČÍTA DEŤOM, CENTRUM MONTESSORI Dolný Kubín o. z., OZ V.I.A.C Trstená), Komunitné centrum Edukos Dolný Kubín, Komunitné centrum Žirafa Tvrdošín, Detský folklórny súbor

Kolovrátok pri ZŠ P. Škrabáka v Dolnom Kubíne, Detský folklórny súbor Kohútik pri ZŠ J. Matúšku v Dolnom Kubíne, folklórna spevácka skupina Orava, Miestny odbor Matice slovenskej v Dolnom Kubíne, Miestny odbor Matice slovenskej v Istebnom, Denné centrum Dolný Kubín, Jednota dôchodcov na Slovensku, Asociácia organizácií spisovateľov Slovenska, Spolok slovenských spisovateľov, Klub nezávislých spisovateľov, Spolok, sv. Vojtecha, Klub vojenskej histórie Orava, Obec Oravcov v Bratislave, Slovenská akademická informačná agentúra, n. o., Linka detskej istoty n. o., Evanjelická cirkev a. v. – cirkevný zbor Dolný Kubín, Europedirect Trstená.

V roku 2019 sme v súvislosti s vydaním a prezentáciou knihy *Petra Hubu Keď národ umieral: Čas vzkriesenia* spolupracovali s Maticou slovenskou v Martine, MO Matice slovenskej v Dolnom Kubíne, Vydavateľstvom Matice slovenskej v Martine, Ministerstvom kultúry SR a Obcou Oravcov v Bratislave. Prezentácia knihy sa uskutočnila 5.12.2019 v Dvorane Ministerstva kultúry SR. V spolupráci s MO Matice slovenskej sme pripravili podujatie k 100. výročiu oživotvorenia jej činnosti *Keď Matica slovenská vstala z mŕtvych* v OKAH a spoluorganizovali slávnosti na Vyšnokubínskych skalkách. S miestnym odborom Matice slovenskej a Mestom Dolný Kubín sme pripravili prednášku o živote a diele Milana Rastislava Štefánika.

V spolupráci s OZ V.I.A.C a Europedirect Trstená sme usporiadali verejnú diskusiu s Jánom Fígelom na tému *Náboženská sloboda: dôležitosť, situácia, trendy a spoluorganizovali súťaž mladý Európan*, určenú pre študentov stredných škôl regiónov Orava a Liptov, regionálne kolo sa konalo v OKAH.

V spolupráci s Bibianou Medzinárodným domom umenia pre deti v Bratislave a Památníkom národného písennictví v Prahe bola v mesiaci december sprístupnená putovná výstava *Českí a slovenskí ilustrátori na Bienále ilustrácií Bratislava 1967-2017*.

2.4 Medzinárodná spolupráca – komentár, prehľad subjektov a aktivít

Tabuľkový prehľad *Medzinárodná spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* (pozri Prílohu č. 2).

S naším tradičným cezhraničným partnerom Miejskou Bibliotekou Publicznou v Limanowej sme v roku 2019 spolupracovali na príprave ich projektu s názvom *Transgraniczny most literacki*, ktorý ako žiadateľ podala do Programu INTERREG V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020.

S novým cezhraničným partnerom Městskou knihovnou Krnov sme začali realizovať projekt s názvom *Cezhraničný kultúrny dialóg*, ktorý bol podporený z Programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020 v rámci Fondu malých projektov. Projekt bude svojimi aktivitami pokračovať v roku 2020.

Podrobnejšie údaje k aktivitám projektov sú uvedené v časti II. Odborná činnosť knižnice.

3. Riadiaca a kontrolná činnosť.

3.1. Výsledky vnútornej kontrolnej činnosti

Vnútorná kontrolná činnosť bola vykonaná na jednotlivých oddeleniach Oravskej knižnice a na ekonomickom oddelení. Pravidelne raz štvrtročne boli vykonané kontroly pokladničnej hotovosti na oddelení beletrie, hudobnom, náučnom a detskom oddelení. Každá kontrola je spracovaná zápisom a podpismi kontrolnej komisie a zodpovednými pracovníkmi oddelení. Pokladničná kontrola na ekonomickom oddelení bola vykonávaná každý mesiac. Poštové známky a gastrolístky boli kontrolované štvrtročne kontrolnou komisiou Oravskej knižnice. Pravidelne pri každej finančnej operácii bola vykonaná predbežná kontrola na základe Zákona č. 502/2001. Priebežné kontroly boli vykonávané pravidelne podľa zákona 4 krát ročne. Kontrola dochádzky a pracovnej činnosti bola vykonávaná priebežne riaditeľom

a kontrolnou komisiou. Pravidelne prebiehala kontrola čerpania dovolenky s evidenciou mzdového softvéru. Bola vykonaná kontrola služobných ciest v evidencii vedenej v organizácií. V roku 2019 bola v organizácií vykonaná fyzická inventarizácia majetku.

3.2 Výsledky kontrolnej činnosti kontrolných orgánov

V roku 2019 kontrolné orgány Daňového úradu a jednotlivých zdravotných poisťovní neuskutočnili žiadnu kontrolnú činnosť. Dňa 4.6.2019 bola vykonaná kontrola MV SR Štátnym archívom v Žiline so sídlom v Bytči, pracovisko archív Dolný Kubín, Mgr. Michalom Mrekajom, PhD., Bc. Ivetou Mičekovou za obdobie od roku 2005 do roku 2019. Predmetom kontroly bolo dodržiavanie zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ustanovení vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj dodržiavanie záväzných interných smerníc riadenia na správu registratúry – registratúrny poriadok a registratúrny plán. Zistené nedostatky boli priebežne odstránené.

4. Návštevnosť kultúrnej organizácie

Tabuľkový prehľad *Návštevnosť kultúrnej organizácie*, (pozri Prílohu č. 3). Podrobnejšie údaje v časti II. Odborná činnosť, 1.2 Používatelia, návštevníci

5. Otváracie hodiny pre verejnosť a výška vstupného v roku 2019

5.1 Otváracie hodiny centrálného objektu:

Pondelok	8.00 – 16.00 hod.
Utorok	8.00 – 18.00 hod.
Streda	10.00 – 18.00 hod.
Štvrtok	8.00 – 18.00 hod.
Piatok	8.00 – 18.00 hod.
Sobota	8.30 – 12.30 hod. (okrem mesiacov júl - august)

5.2 Otváracie hodiny pobočiek, expozícií: pobočky nemáme

5.3 Týždenný výpožičný čas: 50 hodín

5.4 Výška vstupného - ročný registračný poplatok

Dospelí	5,00 €
Študenti	4,00 €
Dôchodcovia, ZŤP	3,00 €
Deti	3,00 €
Vojnoví veteráni	bezplatne

Výška poplatkov ostala v roku 2019 nezmenená.

5.5 Poskytované zľavy

Zľavy z registračného poplatku poskytujeme vybraným skupinám podľa vyššie uvedeného cenníka (dôchodcovia 40%, deti 40 %, študenti 20 %, vojnoví veteráni bezplatne). Bezplatné členstvo v knižnici bolo poskytnuté vybraným používateľským skupinám – žiakom 1. ročníkov ZŠ, účastníkom celoročného projektu *Už som prvák, už si čítam sám* (197 používateľov), študentom 1. ročníkov stredných škôl, účastníkom informačnej výchovy (45 používateľov), účastníkom súťaže *Čítame s Osmijankom, pridaj sa aj ty* (124 používateľov). Počas *Týždňa slovenských knižníc* sa do knižnice bezplatne zaregistrovalo 36 používateľov. Dlhoročným spolupracovníkom, dobrovoľníkom a aktivistom poskytujeme čestné bezplatné členstvo. Bezplatný zápis bol ako odmena poskytnutý výhercom v súťažiach, organizovaných knižnicou.

Od 3. 9. 2018 je novou službou pre rodiny s maloletými deťmi zavedenie *Rodinného preukazu*, v rámci ktorého plné členské platí jeden rodič a ostatní členovia platia zvýhodnené členské vo výške 1 Euro. Túto novú službu využilo v hodnotenom roku 96 čitateľov (33 osôb s plným členským, 8 osôb ako druhý rodič, 55 detí).

5.6 Využitie kultúrnych poukazov – Príloha č. 4

Žiaci, študenti a pedagogickí pracovníci mohli využiť kultúrne poukazy na úhradu ročného registračného poplatku, prístup na internet a tlač dokumentov. Knižnica získala 766 kultúrnych poukazov a za ich hodnotu 766 € zakúpila nový knižničný fond.

5.7 Zmeny v otváracích hodinách a v registračných poplatkoch v roku 2020

Zmeny v otváracích hodinách a registračných poplatkoch sa v roku 2020 neplánujú.

	Rok 2019
Dospelí	5,00 €
Študenti	4,00 €
Dôchodcovia	3,00 €
Deti	3,00 €

6. Projektová činnosť kultúrnej organizácie, granty, nadácie

Tabuľkový prehľad *Projekty kultúrnych organizácií*, (pozri Prílohu č. 5).

Informácie o zameraní a aktivitách projektov, podporených z Fondu na podporu umenia, MK SR a ďalších zdrojov sú podrobnejšie uvedené v časti II. Odborná činnosť. Finančný prínos projektov je uvedený v časti 15.10 Objem finančných prostriedkov získaných z Dotácií MK SR, FPU a ďalších zdrojov.

6.1 Sponzorské príspevky, fundraising – krátky komentár

Oravská knižnica A. Habovštiaka uzatvorila Darovaciu zmluvu s Národnou bankou Slovenska, zastúpenou Doc. Ing. Jozefom Makúchom, PhD., guvernérom vo výške 2 000 Eur. Suma bola určená na vydanie knihy p. Petra Hubu „Keď národ umieral – čas vzkriesenia“.

Darovacia zmluva bola uzatvorená aj s Nadáciou Tesco vo výške 300 Eur v rámci grantového systému „Vy rozhodujete, my pomáhame“. Finančné prostriedky boli vyčerpané na podujatia na detskom oddelení.

Darovacia Zmluva bola uzatvorená s Nadáciou Poštovej banky vo výške 1 200 Eur. Finančné prostriedky boli účelovo získané na realizáciu projektu na detskom oddelení pod názvom „Tradície spájajú generácie“.

Sponzorská materiálna pomoc, ktorú knižnica v roku 2019 získala bola v hodnote cca 85 Eur. Sponzorsky nás podporili: Rajo Slovensko, rodina Lörinčíkovcov (laminovacie fólie a utierky pre DO), vianočný stromček na DO od Štátnych lesov.

Hodnota knižných darov, ktoré knižnica zaradila do svojich fondov sú uvedené v časti II. Odborná činnosť, 1.1 Knižničné fondy.

Finančná a materiálna podpora, získaná prostredníctvom aktivít občianskeho združenia a premietnutá do činnosti knižnice je uvedené v časti 15.2 Občianske združenie.

7. Účasť pracovníkov a riaditeľa na poradách, školeniach, seminároch, zahraničných služobných cestách

Peter Huba - riaditeľ knižnice

02.02. - prezentácia knihy Keď národ umieral – Mudroňovci a Halašovci, Mudroňovsko-Halašovský dom, Martin

25.02. - hodnotenie činnosti organizácie a perspektívy rozvoja, Odbor kultúry ŽSK

09.04. - prednáška na konferencii venovanej oravským rodákom a advokátom Mudroňovcom

a Halašovcom, Primaciálny palác Bratislava

- 15.04. - účasť na slávnostnom oceňovaní zamestnancov kultúrnych zariadení, ŽSK Žilina
- 20.05. - Janko Matúška a slovenská hymna, dve prednášky pre SOŠ stavebnú v Žiline
- 27.06. - prerokovanie rozpočtu organizácie, Odbor kultúry ŽSK
- 05.08. - prednáška na podujatí venovanom 100. výročiu oživotvorenia Matice slovenskej, OKAH Dolný Kubín
- 09.09. - prezentácia knihy Keď národ umieral - Čas vzkriesenia, OKAH Dolný Kubín
- 12.09. - prezentácia knihy Keď národ umieral - Čas vzkriesenia, Turčianska knižnica Martin
- 04.11.- prednáška na podujatí venovanom 100. výročiu smrti architekta Blažeja Bullu, OKAH Dolný Kubín
- 05.12. - prezentácia knihy Keď národ umieral - Čas vzkriesenia, Dvorana Ministerstva kultúry SR, Bratislave (realizované pod záštitou ministerky kultúry Ľubice Laššákovvej)
- 18.12. - porada riaditeľov ŽSK

Pravidelná účasť na zasadnutiach výborov Miestneho odboru Matice slovenskej v Dolnom Kubíne a kontrolných dňoch počas investičnej akcie v knižnici

Mgr. Martina Fecskeová – metodička

- 04.02. - zahraničná služobná cesta v Městské knihovně Krnov, spolupráca pri projekte
- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín
- 15.04. - účasť na slávnostnom oceňovaní zamestnancov kultúrnych zariadení, Úrad ŽSK
- 22.05. - on-line webinár – školenie k databázam Gale
- 28.05. - školenie ku smernici verejného obstarávania, Úrad ŽSK
- 16.06. - rozbor činnosti a hospodárenia knižníc ŽSK, Krajská knižnica v Žiline
- 18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec
- 5.-6.9. - konferencia Aby pamäť nestarla, Vranov nad Topľou
- 24.09. - seminár pre konečných užívateľov Fondu malých projektov z Programu Interreg V-A SK CZ, Úrad ŽSK
- 15.10. - celoslovenské stretnutie riaditeľov a metodikov, seminár Benchmarking verejných knižníc, SNK Martin

Mgr. Mária Bachledová – ekonómka

- 15.01.- školenie Novela Zákona 553/2003, Regionálne vzdelávacie centrum Martin
- 30.01.- školenie Zákon 553/2003 Z.Z. zmeny, Úrad ŽSK
- 31.01.- školenie verejné obstarávanie, Úrad ŽSK
- 21.02.- školenie Účtovníctvo zmeny od 1.1. 2019, Úrad ŽSK
- 03.04.- Vedenie a motivácia pracovníkov v cestovnom ruchu, riadenie ľudských zdrojov v organizácií, Úrad ŽSK
- 28.05. - školenie ku smernici verejného obstarávania, Úrad ŽSK
- 25.-26.9.- Pracovné stretnutie ekonómov a účtovníkov, Regionálne vzdelávacie centrum Martin
- 05.12. - prezentácia knihy Keď národ umieral - Čas vzkriesenia, Dvorana Ministerstva kultúry SR, Bratislave

Mgr. Marián Karcol – projektový manažér

- 09.04. - školenie Online marketing v cestovnom ruchu, Úrad ŽSK, Žilina
- 26.09. - školenie k systému Fabasoft, Úrad ŽSK
- 06.11. - regionálna porada predsedov ZO OZPK SR, ŠVK v Banskej Bystrici.

Ľubica Luptáková - bibliografka

- 26.02. - stretnutie bibliografov Žilinského kraja, Krajská knižnica Žilina

- 11.04. - Bibliografický deň 2019 (metodický seminár), SNK Martin
- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín
- 16.06. - rozbor činnosti a hospodárenia knižníc ŽSK, Krajská knižnica v Žiline

Mgr. Miriam Kazimírová - koordinátor služieb a KVČ

- 21.05. - Zasadanie prípravného výboru a organizačnej komisie 65. Hviezdoslavovho Kubína v Mestskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne.
- 27.09. - Slávnostná akadémia pri príležitosti 100. výročia založenia Gymnázia P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne v MsKS v Dolnom Kubíne.
- 05.12. - prezentácia knihy Keď národ umieral - Čas vzkriesenia, Dvorana Ministerstva kultúry SR, Bratislava

Oľga Milučká – katalogizátorka

- 21.02. – seminár Nové pravidlá RDA, SNK Martin
- 26.02. - porada pracovníkov katalogizácie knižníc ŽSK v KK ZA
- 11.04. - Bibliografický deň 2019 (metodický seminár), SNK Martin
- 15.04. - účasť na slávnostnom oceňovaní zamestnancov kultúrnych zariadení, ŽSK Žilina
- 18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec

Antónia Albíniová - náučné oddelenie

- 16.01. - zasadnutie výboru KP SSKK Žilinského kraja, Turčianska knižnica Martin
- 15.03. - seminár Online katalóg, referenčné služby a súborné katalógy, SNK Martin
- 15.04. - účasť na slávnostnom oceňovaní zamestnancov kultúrnych zariadení, ŽSK Žilina
- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín
- 18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec

Eudmila Šumská – náučné oddelenie

- 15.03. - seminár Online katalóg, referenčné služby a súborné katalógy, SNK Martin
- 09.04. - stretnutie venovanej oravským rodákom a advokátom Mudroňovcom a Halašovcom, Primaciálny palác Bratislava
- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín
- 18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec
- 05.12. - prezentácia knihy Keď národ umieral - Čas vzkriesenia, Dvorana Ministerstva kultúry SR, Bratislava

Zdena Štefková – náučné oddelenie

- 04.04. - školenie Profesionálna komunikácia s klientom v cestovnom ruchu, Úrad ŽSK
- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín

Alena Javorková - detské oddelenie

- 04.02. - zahraničná služobná cesta v Městské knihovně Krnov, spolupráca pri projekte
- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín
- 13.-14.5. - Súťažná prehliadka knižničných podujatí pre deti a mládež, Knižnica P. O. Hviezdoslava Prešov
- 18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec
- 21.-22.6. - realizácia podujatia Jánska noc má čarovnú moc, Kysucká knižnica Čadca

Jana Katreníková - detské oddelenie

- 25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín
- 21.-22.6. - realizácia podujatia Jánska noc má čarovnú moc, Kysucká knižnica Čadca

06.11. - krajské kolo Knižného vševiedka, Kysucká knižnica Čadca

Tatiana Polečová - detské oddelenie

25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín

Jozefína Drabiňáková - oddelenie beletrie, čítareň

15.04. - účasť na slávnostnom oceňovaní zamestnancov kultúrnych zariadení, ŽSK Žilina

25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín

18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec

3.-4.10. - seminár Rozvoj komunikačných zručností knihovníkov pre skvalitnenie služieb používateľom, Krajská knižnica Žilina

Viera Čiljaková - oddelenie beletrie, čítareň

25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín

Iveta Salvová - oddelenie beletrie, čítareň, úsek bibliografie a regionálnych dokumentov

26.02. - stretnutie bibliografov Žilinského kraja, Krajská knižnica Žilina

04.04. - školenie Profesionálna komunikácia s klientom v cestovnom ruchu, Úrad ŽSK

09.04. - stretnutie venovanej oravským rodákom a advokátom Mudroňovcom a Halašovcom, Primaciálny palác Bratislava

11.04. - Bibliografický deň 2019 (metodický seminár), SNK Martin

25.04. - Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius, OKAH D. Kubín

18.06. - exkurzia organizovaná krajskou pobočkou SSKK - Městská knihovna Třinec

26.09. - školenie k systému Fabasoft, Úrad ŽSK

24.-25.10. - seminár Rozvoj komunikačných zručností knihovníkov pre skvalitnenie služieb používateľom, Krajská knižnica Žilina

Public relations

8.1 Odborná publikačná činnosť pracovníkov kultúrnej organizácie: nebola

8.2 Publikačná činnosť o kultúrnej organizácii a jej činnosti

8.2.1 Počet titulov vlastných zamestnancov organizácie: 11

8.2.2 Počet titulov iných autorov o organizácii: 13

8.2.3 Počet vydaných tlačových správ: 2

Tlačový servis ŽSK:

1. Oravská knižnica vyhlásila výsledky súťaže Kniha Oravy 2018

Čitateľská súťaž Kniha Oravy 2018 o najzaujímavejšiu regionálnu publikáciu uplynulého roka vyvrcholila 24. apríla 2019 slávnostným vyhlásením výsledkov v priestoroch Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne. Tohto roku sa o priazeň čitateľov uchádzalo 29 nominovaných knižných titulov, a to 7 v kategórii beletrie a 22 v rámci odbornej literatúry. V prvej kategórii získala najviac hlasov kniha Jany Greššovej a kolektívu autorov s názvom Kňazia miesto rozprávky, na druhej priečke sa umiestnil román Petra Hubu Mudroňovci a Halašovci z pripravovanej trilógie Keď národ umieral, treťou najpopulárnejšou sa stala historická próza Posledná kniha z pera Dariny Hamarovej. V kategórii náučná literatúra titul Kniha Oravy 2018 prideliť čitatelia dvojjazyčnej publikácii Cesty Juraja Tranovského/Šladami Jerzego Trzanowskiego, druhé miesto obsadila monografia obce Klin od Michala Čajku a kolektívu autorov a na bronzový stupienok zaradili čitatelia titul Srňacie v premenách času, ktorú pripravil kolektív autorov na čele s Dašou Korytárovou Lofajovou. Súčasťou programu bolo otvorenie interaktívnej výstavy o katolíckom kňazovi, jazykovedcovi,

spisovateľovi a redaktorovi Andrejovi Radlinskovi, ktorú pre deti druhého stupňa základných škôl pripravil Spolok svätého Vojtecha.

2. Prezentácia knihy Čas vzkriesenia

Dňa 9. septembra 2019, takmer po roku od uvedenia prvej časti trilógie Keď národ umieral, predstavil historik a prozaik Peter Huba v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne jej druhý diel s názvom Čas vzkriesenia, ktorý rovnako ako predchádzajúci vydala Matica slovenská v spolupráci s Oravskou knižnicou Antona Habovštiaka. V rámci programu sa prítomnému publiku prihovorili predseda miestneho odboru Matice slovenskej Martin Zembjak a riaditeľ odboru kultúry Žilinského samosprávneho kraja Martin Hromada. Publikáciu spolu s autorom symbolicky vypravovali medzi čitateľov poslanec a podpredseda komisie kultúry Zastupiteľstva Žilinského samosprávneho kraja Zdenko Kubáň. Podujatie sa uskutočnilo v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2019. Publikácia vyšla s finančnou podporou Žilinského samosprávneho kraja a Mesta Martin.

8.2.4 Propagácia a prezentácia kultúrnej organizácie v iných médiách (rozhlas, televízia) a vynaložené finančné prostriedky:

- **Média:**

1. Infoštúdio Dolný Kubín (mestská káblová televízia)

Textové spravodajstvo:

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v textovom spravodajstve propaguje činnosť knižnice formou oznamov a pozvánok na pripravované podujatia.

Obrazové spravodajstvo:

1. 25.01.2019 – Krátke správy: Projekty Tesco v DK.
2. 01.02.2019 – Krátke správy: Kniha Oravy.
3. 15.02.2019 – Jedinečná kniha o histórii Žilinského kraja.
4. 22.02.2019 – Krátke správy: Kniha Oravy.
5. 26.04.2019 – Vyhodnotenie súťaže Kniha Oravy 2018.
6. 10.05.2019 – Žiaci sa vydali po stopách Hviezdoslava.
7. 12.07.2019 – Krátke správy: Cyrilo-metodský deň.
8. 16.08.2019 – Krátke správy: Keď Matica vstala z mŕtvych.
9. 13.09.2019 – Krátke správy: Nová kniha P. Hubu.
10. 18.10.2019 – Krátke správy: Mladá slovenská poviedka.
11. 22.11.2019 – Pripomenuli si významného architekta B. F. Bullu
12. 22.11.2019 – Mesto si pripomenulo 30. Výročie Nežnej revolúcie
13. 29.11.2019 – Krátke správy: Večer s Milanom Galandom

RTVS - Slovenský rozhlas:

1. 18.11.2019 – Čítanie z trezoru – rozhovor s koordinátorkou služieb a kultúrno-výchovnej činnosti Miriam Kazimírovou. In: Ranné spravodajstvo Rádia Regina.

- **infotabule** (billboardy) pri cestných komunikáciách: nemáme

- **infotabule na parkoviskách** a pri objektoch: od r. 2009 v rámci jednotného informačného systému ŽSK je na budove organizácie umiestnená tabuľa s označením inštitúcie a zriaďovateľa

- **vývesné skrinky** pre aktuálne podujatia a oznamy: v budove knižnice

Oravská knižnica realizuje vzťahy s verejnosťou nielen svojou činnosťou a podujatiami, ale aj formou tlačенých propagačných materiálov, rubriík a relácií v masmédiách a na internete. Od r. 2009 vydáva časopis *Priateľ knižnice*, jednotlivé čísla sú zverejnené na webovej stránke knižnice. V roku 2019 sme pokračovali v aktívnom marketingu podujatí a služieb. Prvým styčným bodom v komunikácii s cieľovými skupinami ja naša webová stránka (www.oravskakniznica.sk), ktorá je pravidelne aktualizovaná, čo sa odráža i na jej kontinuálne stúpajúcej návštevnosti. K tomu prispieva i responzívny dizajn, ktorý sa dokáže automaticky prispôbiť zariadeniu, na ktorom je zobrazený. Zvýšili sme tiež aktivitu na sociálnych sieťach Facebook (<https://www.facebook.com/oravskakniznica/>) a Instagram, čo sa taktiež premietlo do rastúceho dosahu. Informácie o svojich kultúrnych podujatiach zverejňovala knižnica aj na ďalších webových stránkach: www.zask.sk, www.infolib.sk, www.dolnykubin.sk. Naše podujatia a služby sme začali propagovať aj prostredníctvom elektronického panelu vo vestibule knižnice a v regionálnom dvojtyždenníku *Spoločník*. Uvedená propagácia organizácie bola realizovaná bez vynaloženia finančných prostriedkov.

8.3 Edičná činnosť

1. **P. O. Hviezdoslav** : výberová personálna bibliografia / [zost. : Ľubica Luptáková]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. 96 s., 322 bibliografických záznamov. ISBN 978-80-89099-44-3.
2. **Peter Huba** : medailón k 70. výročiu narodenia / [zost. : Ľubica Luptáková]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. 57 s., 21 bibliogr. záznamov.
3. **Blažej Félix Bulla** : 100. výročie úmrtia. Medailóny oravských osobností / [zost. : Ľubica Luptáková]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. Biografické letáky.
4. **Adolf Medzihradský** : 100. výročie úmrtia. Medailóny oravských osobností / [zost. : Ľubica Luptáková]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. Biografické letáky.
5. **František Žaškovský** : 200. výročie narodenia. Medailóny oravských osobností / [zost. : Ľubica Luptáková]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. Biografické letáky.
6. **Albert Škarvan** : 150. výročie narodenia. Medailóny oravských osobností / [zost. : Ľubica Luptáková]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. Biografické letáky.
7. **Keď národ umieral : čas vzkriesenia. II.** / Peter Huba. – Martin : Matica slovenská, 2019. – 239 s. – ISBN 978-80-8128-236-2.
8. **Priateľ knižnice č. 1-2** : časopis Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne [zost. : Peter Huba]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. s. ISSN 1337-9534. Vychádza elektronicky na stránke www.oravskakniznica.sk

9. **Správa o činnosti a hospodárení za rok 2018** [zost. Martina Fecskeová]. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2019. 66 s., príloh.

9. Ocenenia organizácie a jej pracovníkov

Ďakovný list Národného osvetového centra a primátora Mesta Dolný Kubín bol zaslaný Oravskej knižnici Antona Habovštiaka za participáciu pri organizovaní 65. Hviezdoslavovho Kubína. Poďakovanie bolo zaslané organizácii a pracovníčke M. Kazimírovej od MgA. Viery Kučerovej za spoluprácu v projekte Celé Slovensko číta deťom, od riaditeľa Oravského kultúrneho strediska za spoluprácu pri príprave a realizácii aktivity Po stopách Hviezdoslava, od kolektívu Linky detskej istoty za spoluprácu v podujatí Čítajme si 2019, od predsedu MO Matice slovenskej Ing. Martina Zembjaka a prof. Ing. Jozefa Bullu, DrSc. za prípravu podujatia B. F. Bulla – 100. výročie úmrtia. – 05.11.2019, od JuDr. Milana Galandu, richtára Obce Oravcov v Bratislave, za realizáciu podujatia k 30. výročiu Nežnej revolúcie v OKAH a prezentáciu knihy Petra Hubu Keď národ umieral II. – Čas vzkriesenia v Dvorane Ministerstva kultúry SR

Riaditeľ knižnice Peter Huba bol ocenený bronzovou medailou Matice slovenskej za šírenie hodnôt našej minulosti pri príležitosti jeho životného jubilea 70. narodenín. Pri tejto príležitosti pripravila aj RTVS medailón o jeho živote, práci, autorskej tvorbe v oblasti historickej a krásnej literatúry, publikačnej činnosti a záľubách, ktorý bol odvysielaný v rámci relácie Generácie dňa 25.5. 2019.

Dňa 15.4. 2019 si v kongresovej sále Úradu ŽSK z rúk predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej prevzali ocenenie za dlhoročný prínos k rozvoju kultúrnej inštitúcie ŽSK: Antónia Albiniová, Jozefína Drabiňáková, Martina Fecskeová, Oľga Milučká a Daniel Brnoliak, ktorí v OKAH odpracovali viac ako 35 rokov.

Pracovníčka Detského oddelenia A. Javorková získala Cenu za nápaditosť s podujatím Remi a kocka jeho pocitov v rámci 9. ročníka súťažnej prehliadky knižničných podujatí pre deti a mládež, ktorú organizuje Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove.

Ďakovný list od zástupcov ZŠ M. Kukučina za celoročnú spoluprácu a pomoc získala koordinátorka KVČ M. Kazimírová a pracovníčka DO A. Javorková. Osobitné poďakovania za celoročnú spoluprácu získala koordinátorka KVČ Mgr. M. Kazimírová od Mgr. Ivety Fedorovej, koordinátorky ochrany detí pred násilím Odboru sociálnych vecí a rodiny ÚPSVaR.

10. Majetok vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie, priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcie

10.1 Pasportizácia nehnuteľného majetku vo vlastníctve ŽSK v správe OKAH

Oravská knižnica k 31. 12. 2019 spravovala majetok ŽSK (Pozri Prílohu č. 6):

- 381/1 – 76 m² zastavané plochy a nádvoría
- 385/1 – 31 m² záhrady
- 386/1 – 182 m² zastavané plochy a nádvoría
- 386/2 – 19 m² zastavané plochy a nádvoría
- 386/3 – 9 m² zastavané plochy a nádvoría
- 387 – 283 m² zastavané plochy a nádvoría
- budova – súpisné číslo 1763 postavená na parcele KN č. 386/1 a 387
- budova – súpisné číslo 1697 postavená na parcele KN č. 387- na základe návrhu na zrušenie zápisu Mestského úradu Dolný Kubín, bolo zrušené súpisné číslo budovy 1697 pre stavbu „Administratívna budova – knižnica“ umiestnená na pozemku parcele KN-C č.387 v katastrálnom území Dolný Kubín. K pôvodnej budove bola pristavená prístavba a vytvoril sa jeden samostatný celok knižnice so súpisným číslom č. 1763 a orientačným číslom 2.

10.2 Aktuálny stavebno-technický stav nehnuteľností

Stav nehnuteľnosti OKAH sa oproti minulým rokom značne zlepšil v súvislosti s realizáciou prístavby OKAH v roku 2014, ako aj rekonštrukciou strechy a schodiska v hlavnej, pôvodnej budove knižnice v roku 2017. V budove sa riešila havarijná situácia, realizovala sa výmena rozvodov vykurovacieho systému a radiátorov v starej časti budovy. Naďalej je však potrebné dokončenie opravy a zrekonštruovanie pivničných priestorov, ktoré po rekonštrukcií budú slúžiť ako skladové priestory pre jednotlivé oddelenia Oravskej knižnice, ktorých je nedostatok. Po dokončení rekonštrukcie uvedených priestorov, plánujeme regionálne oddelenie presťahovať na I. nadzemné podlažie, čím sa rozšíri oddelenie beletrie a čítarne. Uvedenými presunmi zlepšíme kvalitu poskytovania výpožičných služieb.

V roku 2019 sa v organizácii nevykonali rozsiahlejšie rekonštrukčné práce okrem výmeny rozvodov vykurovacieho systému. K uvedeným prácam bola potrebná projektová dokumentácia, ktorú vypracoval Ing. Ľubomír Bruncko v sume 950 Eur. Kapitálové výdavky na rok 2019 neboli pridelené, havarijná situácia výmena rozvodov vykurovacieho systému sa riešila ako oprava z bežných prostriedkov.

10.3 Prevádzkované priestory využívané na vlastnú činnosť - Pozri Prílohu č.7

Celková plocha knižnice je 1206 m², z toho priestory pre používateľov sú 656 m² Prevádzkové náklady činili celkove 38 143,30 Eur.

10.4 Prevádzkované priestory prenajaté od iných subjektov - Pozri Prílohu č.8

Organizácia nemá prenajaté žiadne priestory.

10.5 Spravované priestory prenajaté iným subjektom - Pozri Prílohu č. 9

Oravská knižnica neposkytuje iným organizáciám priestory na prenájom.

10.6 Rekonštrukcie

V priebehu roka 2019 sa nerealizovali stavebné investičné akcie.

Opravy a údržba celkom a z toho riešenie havárií

Opravy a údržby prebiehali v bežnej úrovni na odstránenie prevádzkových nedostatkov. Havarijná situácia bola riešená na rozvodoch vykurovacieho systému a radiátoroch v pôvodnej budove Oravskej knižnice. Verejné obstarávanie so súhlasom Žilinského samosprávneho kraja realizovala Oravská knižnica prostredníctvom externej firmy TENDERnet s.r.o., M. R. Štefánika 836/33, 010 01 Žilina, p. Ing. Dušan Hanuljak. Prieskum trhu bol zadaný dva krát, nakoľko v prvej výzve bola doručená iba jedna ponuka, záujem o uvedené práce neprejavili iné firmy. V druhej výzve po predložení dvoch ponúk bola vybraná firma Kalorim, s.r.o. Nesluša 759, 023 41 Nesluša, zastúpená konateľom Ing. Michalom Skokanom. Na základe vyhodnotenia zákazky s nízkou hodnotou podľa § 117, zákona 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola uzatvorená Zmluva o dielo č.192100078. Celková suma zákazky bez DPH bola vo výške 15 231,83 Eur, s DPH 18 278,20 Eur. Odstránenie havarijnej situácie bolo financované z bežných finančných prostriedkov poskytnutých Žilinským samosprávnym krajom.

10.7 Vozový park - Pozri Prílohu č. 10

Organizácia v roku 2014 zakúpila osobný automobil Renault Megane Grandtour – kategória M1 – 5 miestne combi vozidlo, s určením na jazdu po spevnených komunikáciách vo výške 15 400,00 Eur.

10.8 Poistenie majetku - Pozri Prílohu č. 11

V roku 2019 bol poistený majetok Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v spoločnosti Respect Slovakia, s.r.o. Žilina.

10.10 Plnenie úloh na úseku BOZP, PO

Úloha je zabezpečovaná dodávateľsky – Ing. Ján Skubeň Dolný Kubín. Zdravotnú službu zabezpečuje externe Mgr. Miroslav Sáréná.

11 Ročné dane z nehnuteľností - Pozri Prílohu č. 12

Organizácia je na základe VZN Mesta Dolný Kubín oslobodená od platenia dane z nehnuteľnosti.

12 Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika, elektronické médiá - Tabuľkový prehľad *Elektronizácia* (pozri Prílohu č. 13)

Tab. 1 Hardvér a iné technické vybavenie

Počet PC spolu	Z toho prístupných pre verejnosť	Počet PC s pripojením na internet	Z toho prístupných pre verejnosť	Počet pobočiek s internetom pre verejnosť
31	12	26	8	0

Tab. 2 Softvérové vybavenie

Typ siete	Štruktúrovaná sieť typu server – klient s rozvodovým uzlom 24-portovým switchom a 24-portovým patch panelom
Knižnično-informačný softvér	Clavius, Libris
Operačné systémy	Windows XP Home Edition, Windows 7 Professional, Windows 10 Home, Windows 10 Pro, Windows Server 2008
Počet automatizovaných pobočiek	0

Oravská knižnica A. Habovštiaka je plne automatizovaná, všetky knižnično-informačné procesy sú realizované prostredníctvom integrovaného knižničného systému Clavius od spoločnosti LANius, ktorý knižnica získala v rámci projektu ŽSK „Informácie bez hraníc“. Vlastné technické vybavenie knižnice tvoria 2 servery s operačným systémom Windows Server 2008 a 16 pracovných staníc s operačnými systémami Windows 7 Professional, Windows 10 Pro, ktoré sú zapojené v lokálnej sieti a prevádzkuje sa na nich systém Clavius (z toho 4 slúžia ako on-line katalógy pre čitateľov). Na jednom počítači sa kvôli kontrole dát využíva starší KIS Libris. Ďalšie 4 počítače sú zapojené v sieti VUCnet, ktorú spravuje náš zriaďovateľ.

Z periférnych zariadení PC disponuje knižnica 25 tlačiarňami (14 čiernobielych laserových, 9 farebných laserových, 1 farebná atramentová, 1 ihličková), 1 multifunkčným zariadením, 8 plošnými skenermi, z ktorých 6 umožňuje skenovanie dokumentov do veľkosti A4 a 2 do veľkosti A3, 11 laserovými snímačmi čiarových kódov, 3 dataprojektormi. Súčasťou elektronického technického vybavenia knižnice sú tiež 4 kopírovacie stroje, 2 digitálne kamery, 6 digitálnych fotoaparátov, 2 čítačky e-kníh, 2 laminovacie stroje, 12 záložných zdrojov, IC rekordér, 3 televízory, 3 DVD prehrávače, videorekordér, interaktívna tabuľa a ozvučovací technika. Na oddeleniach náučnej literatúry, beletrie a literatúry pre deti a mládež je umiestnený elektromagnetický zabezpečovací systém na

ochranu fondu pred odcudzením. Z vyššie uvedenej techniky zakúpila knižnica v uplynulom roku 4 počítače, notebook, skener, čiernobielu laserovú tlačiareň, 2 záložné zdroje a ozvučovaciu techniku (mixpult Yamaha, bezdrôtový mikrofónový set s 2 mikrofónmi).

Tab. 3 Internet

Typ pripojenia *	Prenosová rýchlosť	Počet pripojených PC	Z toho pre používateľov	Počet pobočiek s internetom pre verejnosť
DSL – Telekom	30/5 Mbit/s	22	8	0
DSL – VUCnet	10/1 Mbit/s	4	0	0

V knižnici sa využívajú dva typy pripojenia na internet. Štyri počítače sú zapojené v sieti VUCnet nášho zriaďovateľa (riaditeľ, 2x ekonomické oddelenie, projektový manažér), ostatné počítače využívajú internetové pripojenie od Slovak Telekomu s neobmedzeným prenosom dát a rýchlosťou pripojenia 30/5 Mbit/s (program Magio Internet XL). Fungovanie on-line katalógu s možnosťou ďalších on-line služieb zabezpečuje router (zakúpený v roku 2018), ktorý umožňuje aj prepojenie lokálnej a internetovej siete, čím sa zabezpečil prístup k internetu na všetkých oddeleniach knižnice. Využívanie internetového pripojenia umožňuje pracovníkom knižnice zvyšovať kvalitu, operatívnosť a efektívnosť poskytovaných služieb v oblasti akvizície, katalogizácie, medziknižničnej výpožičnej služby, vybavovania korešpondencie, získavania aktuálnych informácií, komunikácie s používateľmi a pod.

Prístup na internet pre verejnosť zabezpečuje 8 PC. Prístup na internet môžu používatelia využívať v samostatnej internetovej študovni, ktorá bola vybudovaná v rámci prístavby a prestavby knižnice a na detskom oddelení. Platený prístup na internet v internetovej študovni môžu využívať registrovaní i neregistrovaní používatelia po dovŕšení 14 rokov. Dva PC na detskom oddelení zabezpečujú bezplatný prístup na internet pre širokú verejnosť v intervale 15 minút, ďalší prístup je spoplatňovaný podľa aktuálneho cenníka. Na počítačoch, ktoré slúžia ako verejné internetové stanice, majú naši používatelia možnosť pracovať v súbore programov MS Office, resp. v programoch balíka Apache OpenOffice, skenovať a tlačiť dokumenty.

	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
Používatelia internetu a PC	2 175	2 297	+ 122
– z toho deti	1 296	1 183	- 113

Oravská knižnica propaguje svoju činnosť na vlastnej webovej stránke <https://oravskakniznica.sk/>, ktorá sa po návšteve z rôznych mobilných zariadení dokáže prispôbiť daným rozlíšeniam displejov, čo prispieva k lepšej prehľadnosti a dostupnosti informácií. Ďalšou podmienkou bezproblémového zobrazenia webu je platný SSL certifikát a prevádzka webu na adrese začínajúcej HTTPS. Webovú stránku a on-line katalóg Carmen sme zabezpečili prostredníctvom bezpečnostného certifikátu Let's Encrypt Authority X3 v roku 2018. Na webovú stránku knižnice bolo v priebehu roku 2019 zaznamenaných 57 288 vstupov návštevníkov, z toho bolo 15 791 prístupov do on-line katalógu. Okrem webstránky knižnica prezentuje svoje aktivity aj prostredníctvom sociálnych sietí Facebook a Instagram. Na Facebooku sme v uplynulom roku zaznamenali 47 939 virtuálnych návštevníkov, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 6 906 návštevníkov. Na sociálnej sieti Instagram sledovalo naše aktivity 248 osôb, t.j. o 75 viac než v predchádzajúcom roku a bolo zverejnených 42 príspevkov.

Oravská knižnica A. Habovštiaka poskytuje používateľom prostredníctvom svojej webovej stránky nasledovné virtuálne služby:

- prístup do on-line katalógu knižničného fondu, bibliografickej databázy regionalík
- prístup do súborného katalógu regionálnych knižníc ŽSK
- prístup do databázy medailónov nežijúcich osobností Oravy
- prezeranie a kontrola svojho konta, predĺženie výpožičnej doby dokumentov
- rezervácia dokumentu
- zasielanie informácií o novinkách knižného fondu v týždňovej periodicite
- možnosť zaslania elektronickej žiadanky pre MVS a vypracovanie rešerše
- elektronické poskytovanie informácií a on-line referenčné služby (napr. elektronické zasielanie tematických rešeršných výstupov, rôznych faktografických údajov, informácie o dostupnosti žiadaného dokumentu, predĺženie výpožičnej doby dokumentov, informácie o podujatiach a pod.)

Knižnično-informačný systém Clavius umožňuje používateľom prostredníctvom on-line katalógu Carmen vstupovať do svojho čitateľského konta, predlžovať výpožičnú dobu požičaných dokumentov, rezervovať žiadanú literatúru, zaslať návrh na nákup novej literatúry, hodnotiť literatúru. Zo strany používateľov pretrváva záujem o rezerváciu dokumentov a službu MVS, v roku 2019 bolo realizovaných 1 110 rezervácií kníh a zaregistrovaných 300 žiadostí o MVS z našich fondov. Knižnično-informačný systém umožňuje aj zasielanie pripomienok na končiacu výpožičnú dobu, upomienok a oznámení o rezervovaných knihách prostredníctvom e-mailovej komunikácie našim používateľom. Prostredníctvom e-mailov bolo zaslaných 6 973 pripomienok (v roku 2018 zaslaných 5 159 pripomienok), 2850 upomienok (v roku 2018: 2 832 upomienok), poštou bolo zaslaných 540 upomienok (v roku 2018: 765 upomienok), 1 105 oznámení o rezervácii dokumentov (poštou 2 oznámenia).

Na oddeleniach s interným on-line katalógom sme sa zameriavali naďalej na individuálnu prácu s používateľmi, a to hlavne v oblasti informačnej prípravy. Informovali sme ich o možnosti prezerania čitateľského konta, vyhľadávania dokumentov v knižničnom katalógu, ako aj o možnosti on-line rezervácie dokumentu a predĺženia výpožičnej doby prostredníctvom svojho konta, čo používatelia hodnotia veľmi pozitívne. Používatelia knižnice, ktorí chcú mať prístup do nášho katalógu kdekoľvek a kedykoľvek, môžu využívať mobilnú aplikáciu SMARTkatalog2 pre zariadenia s operačným systémom Android.

V roku 2018 sa uskutočnila zmena servisného technika pre KIS Clavius. Servisná zmluva bola uzatvorená s p. Valérom Romokom, ktorý priebežne realizoval optimálne nastavenia funkcií KIS Clavius a on-line katalógu Carmen, pravidelne softvéry aktualizoval, zasielal informácie o nových implementovaných funkciách v jednotlivých moduloch, realizoval nastavenia podľa požiadaviek knižnice. Dňa 25.4. realizoval seminár Nové možnosti knižničného systému CLAVIUS, ktorého sa zúčastnili odborní pracovníci OKAH, pracovníci regionálnych knižníc Žilinského kraja, knihovníci verejných knižníc regiónu Orava. Cieľom seminára bolo poskytnúť účastníkom informácie, aby zintenzívnili využívanie dostupných funkcií spoločného systému Clavius, predovšetkým v module Výpožičný protokol a poskytovaní služieb MVS.

V rámci servisných činností priebežne kontroloval a vyhodnocoval bezpečnostné nastavenia serverov a upozorňoval na bezpečnostné riziká, nastavil viacnásobné zálohovanie dát ako opatrenie pred možnou stratou dát po vírusovom napadnutí serverov a pracovných staníc, upozorňoval na vzdialené útoky na zistenie prístupových hesiel na server, na potrebu inštalácií kritických aktualizácií pre používané operačné systémy Windows na serveroch a pracovných stanicách.

Poskytol vlastný softvérový modul, ktorý umožňuje využívať ďalšie štatistické a kontrolné funkcie v súvislosti s prevádzkou KIS Clavius (kontrola správnosti uvedených

mailov a ďalších údajov v čitateľských kontakoch, kontrola nevyzdvihnutých rezervácií po termíne, nová funkcia register obcí pre rýchlejší a bezchybný zápis v čitateľskom konte a pod.). Pridal QR kód do on-line katalógu Carmen ku každej knihe, aby sa zvýšil komfort používateľov pri vyhľadani požadovaných dokumentov po príchode do knižnice.

V roku 2018 verejné regionálne knižnice Žilinského kraja prvýkrát platili za licenciu KIS Clavius, ktorý získali v r. 2012 v rámci realizácie cezhraničného projektu Informácie bez hraníc spolu s päťročnou licenciou, v r. 2019 OKAH zaplatila za ročnú licenciu všetkých používaných modulov sumu vo výške 1 335,55 Eur, za servisné služby podľa počtu pracovných staníc, na ktorých sa prevádzkoval KIS Clavius, sumu vo výške 1 165 Eur .

OKAH využila v roku 2018 ponuku SNK Martin a uzavrela zmluvu, ktorá zabezpečuje pre knižnicu bezplatný prístup do multiodborovej databázy Infotrac od vydavateľstva GALE Cengage. Databáza Infotrac poskytuje články z viac ako 31 800 titulov z rôznych vedných odborov, dostupné v pdf a html formátoch s užívateľsky komfortnými vyhľadávacími nástrojmi a funkciami a umožňuje tak zvýšiť kvalitu poskytovaných rešeršných služieb.

12.1 Perspektívy, vízie rozvoja – požiadavky (návrh)

Pretrváva potreba pravidelnej obmeny technického vybavenia knižnice. Žiadosť o finančný príspevok na modernizáciu techniky plánuje knižnica podať v rámci dotačného systému Fondu na podporu umenia.

13. Personálna oblasť, personálne vybavenie

Tabuľkový prehľad *Zamestnanci organizácie*, (pozri Prílohu č. 14).

13.1 Organizačná štruktúra, kvalifikačná štruktúra, odborná prax zamestnancov, veková štruktúra zamestnancov, priemerná mzda

Tab. 4 Organizačná štruktúra

Nová organizačná štruktúra OKAH, schválená zriaďovateľom ŽSK, platí od 01.01.2019.

Oddelenie/úsek	skutočnosť r. 2019	
	Fyzické osoby	Prepočítaný stav
Riaditeľ	1	1
Oddelenie ekonomicko -tech. činnosti		
T. pracovník, šofér (kumulovaná funkcia)	1	1
Upratovačka	2	2
Vedúca odd. ekonomicko -tech. činnosti	1	1
Oddelenie metodiky, bibliografie, koordinácie, dopĺňovania a spracovania knižničných fondov		
Odborný knihovník metodik	1	1
Projektový a marketingový manažér	1	1
Knihovník – koordinátor služieb a KVČ	1	1
Knihovník dopĺňovanie a spracovanie KF	1	1
Knihovník bibliograf	1	1
Oddelenie knižnično – informačných služieb		
Knihovník vedúci služieb NO	1	1
Knihovník vedúci služieb BE	1	1
Knihovník vedúci služieb DO	1	1
Knihovník	1	1
Knihovník	1	1
Knihovník	1	1

Knihovník	1	1
Knihovník	1	1
Knihovník	1	0,6
Spolu	19	18,6
z toho pracovníci R	3	3
z toho pracovníci na chránených pracoviskách	0	0

Tab. 5 Kvalifikačná štruktúra zamestnancov vo fyzických osobách

Dosiahnutý stupeň vzdelania	Počet zamestnancov
Základné	2
Stredné	1
Úplné stredné	10
Bakalárske	0
Vysokoškolské	6
Spolu	19

Tab. 6 Odborná prax zamestnancov vo fyzických osobách /bez pracovníkov R a pracovníkov na úväzok menej ako 0,50/

Platový stupeň	Roky odbornej praxe	Počet zamestnancov
1	do 2	0
2	do 4	0
3	do 6	0
4	do 9	0
5	do 12	1
6	do 15	2
7	do 18	0
8	do 21	0
9	do 24	0
10	do 28	3
11	do 32	1
12	nad 32	9

Tab. 7 Veková štruktúra zamestnancov vo fyzických osobách /okrem pracovníkov R/

Vek zamestnancov	Počet zamestnancov
do 30 rokov	0
31 – 40 rokov	1
41 – 50 rokov	5
51 a viac rokov	10
Spolu	16
Priemerný vek	52,25

Tab. 8 Priemerná mzda

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019
Priemerná mzda spolu	730,43	856,25
Priemerná mzda bez R*	738,04	890,39

* priemerná mzda všetkých zamestnancov (vrátane riaditeľa a administratívy) bez robotníckych profesií

Tab. 8a Priemerná mzda

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019
Priemerná mzda spolu	730,43	856,25
Priemerná mzda bez R a riaditeľa	692,10	812,47

13.2. Počet zamestnancov na dohody, sezónnych zamestnancov, chránené pracovné miesta, aktivační zamestnanci

- na dohody o pracovnej činnosti: 5 osôb
- dohody o vykonaní práce: 1
- sezónni zamestnanci: organizácia nezamestnávala sezónnych pracovníkov
- chránené pracovné miesta: nie sú vytvorené
- aktivační zamestnanci formou dobrovoľníckej služby v roku 2019: 1 osoba

13.3. Počet a štruktúra pracovných miest neobsadených dlhšie ako 6 mesiacov + zdôvodnenie.

V roku 2019 sme nemali v našej organizácii dlhodobo neobsadené miesta.

14. Práca s dobrovoľníkmi

14.1. Počet zmluvných dobrovoľníkov, druhy a rozsah činností

Zmluva o dobrovoľníckej činnosti v zmysle § 6 zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve, uzatvorená na dobu od 9.1. do 9.2.2019 a od 1.2. do 30.6.2019 s V. Majchrákovou, ktorá vykonávala dobrovoľnícku prácu na Oddelení náučnej literatúry.

Pri organizovaní našej kultúrnej činnosti nám pomáhajú stáli dobrovoľníci (napr. členovia literárneho klubu Fontána, členovia občianskeho združenia Orbis Libri) alebo iné osoby, na ktoré sa obraciame so žiadosťou o materiálnu pomoc alebo o pomoc vo forme nejakej služby. Počet takto zapájaných dobrovoľníkov do našej činnosti je cca 15. Spolupracovníkom za dlhoročnú pomoc a podporu knižnici každoročne oceňujeme udelením titulu Priateľ knižnice.

14.2. Občianske združenia pracujúce pri organizáciách (na podporu činnosti)

Pri knižnici pracuje občianske združenie ORBIS LIBRI, zaregistrované na MVSR bolo v auguste 2006 a svoju činnosť začalo v roku 2007. Občianske združenie sa roku 2018 zaregistrovalo do Zoznamu prijímateľov 2% z dane a v roku 2019 získalo finančné prostriedky vo výške 382,39 Eur. Finančné prostriedky boli použité na nákup vecných cien pre účastníkov rôznych súťaží, úhradu organizačných nákladov pri návštevách spisovateľov, nákup kancelárskych potrieb, materiálu pre tvorivé dielne a kníh, materiálne zabezpečenie letného denného čitateľského tábora.

Združenie sa zaregistrovalo do Zoznamu prijímateľov 2% z dane za rok 2019, ktoré budú poukázané subjektom v roku 2020.

15. Hospodárenie kultúrnej organizácie

15.1. Rozpočet – bežný a kapitálový transfer

Bežné transfery

Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí dňa 19. novembra 2018 Uznesením č.10 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2019. Rozpočet na rok 2019 bol schválený vo výške **301 473,00 Eur**. V zmysle § 12 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre Oravskú knižnicu Antona Habovštiaka

v Dolnom Kubíne boli stanovené tieto záväzné ukazovatele rozpočtu na rok 2019. **Bežný transfer vo výške 301 473,00 Eur**, položka 610 mzdy, platy a služobné príjmy- 184 441,00 Eur, položka 620 poisťné a príspevok do poisťovní 64 462,00 Eur, položka 630 tovary a služby 52 570,00 Eur.

V zmysle §13, ods.2 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozpočtové prostriedky je možné použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte Žilinského samosprávneho kraja schválené.

Kapitálový transfer

Organizácií v roku 2019 nebol pridelený.

15.2. Čerpanie rozpočtu, úpravy rozpočtu, rozpočtové opatrenia v tisícoch

Čerpanie rozpočtu (príjmy a výdavky) sú sledované podľa zdroja, programovej štruktúry a rozpočtovej klasifikácie platnej pre rok 2019. Príspevok zo ŽSK je sledovaný v rozpočte pod zdrojom 41 (vlastné príjmy ŽSK) a pod zdrojom 46 (vlastné zdroje organizácie). Pri čerpaní prostriedkov bola zachovaná maximálna hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.

Jednotlivými rozpočtovými opatreniami bol rozpočet Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne upravený nasledovne - bežný transfer:

- Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí zo dňa 24. júna 2019 Uznesením č. 5/13 navýšilo rozpočet v rámci bežných výdavkov (600) bežné transféry (640), 641 001 - o 1 309,00 Eur Transféry v rámci verejnej správy, v tom: Mzdy, platy, služ. príjmy a ost. vyrovnania (610) zvýšenie - 970,00 Eur, Poisťné a príspevok do poisťovní (620) – 339,00 Eur,
- Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí zo dňa 6. mája 2019 Uznesením č. 5/12 navýšilo rozpočet v rámci bežných výdavkov (600) bežné transféry (640), 641 001 Transféry v rámci verejnej správy o 2 105,00 Eur, v tom finančné prostriedky na 630 – Tovary a služby (kód zdr.41) vo výške 105,00 Eur, účelovo viazané na spolufinancovanie ŽSK k dotáciám FPU (č.19-513-01861). Finančné prostriedky na 630 Tovary a služby (kód zdr.41) vo výške 2 000,00 Eur, účelovo viazané na náklady vydania druhého dielu trilógie pod názvom Keď národ umieral- čas vzkriesenia 2. diel,
- Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí zo dňa 6. mája 2019 Uznesením č. 5/12 navýšilo rozpočet v rámci bežných výdavkov (600) bežné transféry (640), 641 001 Transféry v rámci verejnej správy o 1 173,00 Eur, v tom finančné prostriedky na 630 – Tovary a služby (kód zdr.41) vo výške 1 173,00 Eur, finančné prostriedky na 5% spolufinancovanie projektu „Cezhraničný kultúrny dialóg“ – **finančné prostriedky nám neboli zaslané**,
- Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí zo dňa 16. septembra 2019 Uznesením č. 5/14 navýšilo rozpočet v rámci bežných výdavkov (600) bežné transféry (640), 641 001 Transféry v rámci verejnej správy o 290,00 Eur, v tom finančné prostriedky na 630 – Tovary a služby (kód zdr.41) vo výške 290,00 Eur, účelovo viazané na spolufinancovanie ŽSK k dotáciám FPU (č.19-514-04305),
- Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí zo dňa 25. novembra 2019 Uznesením č. 3/15 navýšilo rozpočet v rámci bežných výdavkov (600) bežné transféry (640), 641 001 Transféry v rámci verejnej správy o 3 480,00 Eur, v tom finančné prostriedky na 630 – Tovary a služby (kód zdr.41) vo výške 3 480,00 Eur, finančné prostriedky na realizáciu projektu „Cezhraničný kultúrny dialóg“,

- Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí navýšilo rozpočet v rámci bežných výdavkov (600) bežné transféry (640), 641 001 Transféry v rámci verejnej správy o 18 278,00 Eur, v tom finančné prostriedky na 630 – Tovary a služby (kód zdr.41) vo výške 18 278,00 Eur, na výmenu vykurovacieho systému.
- **Bežný transfer po úpravách k 31.12. 2019 – 326 935,00 Eur**

15.3. Náklady, výnosy, sebestačnosť

Tabuľkový prehľad *Náklady, výnosy, sebestačnosť organizácie* v prílohe č. 15

15.4. Príjmy, výnosy – z vlastnej činnosti, z tržieb, z predaja majetku, nájmu, príp. iné výnosy, analýza príjmov podľa objektov (zo vstupného, z nájmu a iné)

Výnosy z vlastnej činnosti na rok 2019 boli plánované vo výške 10 500 €, ku koncu roku 2019 sme dosiahli príjem za poskytovanie knižničných služieb 12 713,00 Eur a vratky za preplatok pri ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia vo výške 200,00 Eur.

Skladba tržieb

Členské	8 441,00 €
Neregistrovaný čitateľ	0,00 €
Upomienky, stratené knihy	2 823,00 €
Internet	330,00 €
Rezervácie	425,00 €
Kopírovanie	65,00 €
MVS + rešerš	629,00 €
Spolu za rok 2019 :	12 713,00 €

Príjmy za poskytovanie knižničných služieb boli vo výške o 13 080,00 Eur, preplatok na ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia bol vo výške 200,00 Eur. V roku 2019 sa nám podarilo získať pre knižnicu knižné dary vo výške 4 784,30 €, časopisy vo výške 644,55 €.

15.5 Náklady na hlavnú činnosť

Náklady na hlavnú činnosť organizácie v roku 2019 boli vo výške boli **378 671,00 €**

Spotrebované nákupy celkom : **44 193,00 €**

V tom :

Kancelárske potreby, papier, čistiace potreby, všeob. materiál	11 004,00 €
Výpočtová technika , prev. stroje, pr. a zariadenia	5 868,00 €
Nákup kníh, časopisov	16 764,00 €
Spotreba PHM	478,00 €
Interiérové vybavenie	1 850,00 €

Spotreba elektrickej energie	4 747,00 €
Spotreba plynu	4 175,00 €
Vodné – stočné	1 420,00 €

Služby celkom : 37 918,00 €

V tom :

Opravy a udržiavanie - opravy strojov a prístrojov, PC, auta, budovy	18 877,00 €
Cestovné	773,00 €
Reprezentačné	63,00 €
Ostatné služby	18 205,00 €
Z toho poštovné, telekomunikačné služby	2 121,00 €

Uvedené náklady tvoria bežné výdavky na chod organizácie. Organizácia v roku 2019 hospodárila s pridelenými finančnými prostriedkami čo najefektívnejšie a z rozpočtu boli pokryté iba najnevyhnutnejšie nákupy a služby. Finančné prostriedky boli použité na bežnú prevádzku knižnice.

Prostriedky na knižničné fondy

V roku 2019 bol nákup knižného fondu vo výške 16 764,00 €. Knižničný fond bol nakupovaný z viacerých zdrojov: Fond na podporu umenia, finančné prostriedky ŽSK, vlastné zdroje. Knižný dar a časopisy boli vo výške 5 318,00 Eur.

15.6 Mzdové náklady

V roku 2019 bol priemerný prepočítaný stav zamestnancov 18,6.

Osobné náklady celkom : 272 687,00 Eur

V tom :

Mzdy	191 116,00 €
Dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti	1 536,00 €
Poistenie, odvody do poisťovní	65 898,00 €
Sociálne náklady	14 137,00 €

Z toho :

- príspevok na stravovanie 9 893,00 €
- tvorba sociálneho fondu 2 815,00 €
- DPN 1 429,00 €
- Odchodné 0,00 €
- Odstupné 0,00 €

Priemerná mzda v roku 2019 bola vo výške **856,25** Eur, zvýšila sa oproti roku 2018 o 125,77 €.

Dohody o pracovnej činnosti boli financované v rámci mikroprojektu „Cezhraničný kultúrny dialóg“ vo výške 756,00 Eur a DOVP 780,00 Eur.

15.7 Tvorba odpisov a finančné krytie

Organizácia odpisy z vlastného HIM s kódom zdroja 46 za rok 2019 nemala žiadne, a preto jej nevyplýva povinnosť finančne vykrývať odpisy majetku. Odpisy majetku za rok 2019 boli vo výške 22 003,00 Eur.

15.8 Faktúry, záväzky voči odberateľom, dodávateľom, celkový hospodársky výsledok, pohľadávky

Organizácia k 31.12.2019 má uhradené všetky faktúry a neviduje žiadne pohľadávky k 31.12.2019. Krátkodobé pohľadávky a záväzky k 31.12. 2019 tvoria mzdy a odvody do poisťovní za mesiac december 2019. Organizácia má výsledok hospodárenia za účtovné obdobie – 194,85 Eur.

15.9. Kapitálové transfery + úpravy Organizácií v roku 2019 nebol pridelený kapitálový transfér.

15.10 Objem finančných prostriedkov získaných z grantového systému Fond na podporu umenia a z ďalších zdrojov

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v roku 2019 realizovala 2 projekty podporené z verejných zdrojov Fondom na podporu umenia (nákup fondu a podpora kultúrno-výchovnej činnosti), 1 projekt podporený z dotačnej schémy Ministerstva kultúry (kultúrne poukazy) Fond na podporu umenia podporil v roku 2019 dva projekty, a to nasledovne (kód zdroja 11H):

- Zmluva č. 19-514-042305 – názov projektu *Nákup knižničného fondu (2019)* vo výške 5 500,00 €. Finančné prostriedky boli vyčerpané v plnej výške.
- Zmluva č. 19-513-01861 – názov projektu *(Ne)obyčajné stretnutia s literatúrou (2018)* – realizácia kultúrno-výchovných aktivít vo výške 2 000,00 €. Finančné prostriedky boli vyčerpané v plnej výške.

V grantovom systéme Ministerstva kultúry SR v roku 2019 bola naša organizácia úspešná schválením jedného projektu, a to nasledovne (kód zdroja 111):

- Zmluva MK-4141/2019/3.2 o poskytnutí dotácie prijímateľovi zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva kultúry SR na rok 2019 – kultúrne poukazy na nákup knižničného fondu vo výške 766,00 €.

V roku 2019 bola uzatvorená zmluva o poskytnutí finančného príspevku č. SK/FMP/11b/03/002 na realizáciu mikroprojektu „Cezhraničný kultúrny dialóg“ podľa rozhodnutia výboru pre mikroprojekty č.12 zo dňa 20.02.2017 v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika. Celková hodnota mikroprojektu je 23 355 Eur. Realizácia projektu bude prebiehať od novembra 2019 do októbra 2020. Žilinský samosprávny kraj nám v roku 2019 poskytol finančné prostriedky na realizáciu projektu vo výške 3 480,00 Eur, ku koncu roka 2019 boli na Žilinský samosprávny kraj zaslane nevyčerpané finančné prostriedky, ktoré neboli vyčerpané z dôvodu úspory na verejnom obstarávaní tovarov a služieb vo výške 438,34 Eur. Oravská knižnica A. Habovštiaka uzatvorila Darovaciu zmluvu s Národnou bankou Slovenska, zastúpenou Doc. Ing. Jozefom Makúchom, PhD., guvernérom vo výške 2 000,00 Eur. Suma bola určená na vydanie knihy p. Petra Hubu „Keď národ umieral – čas vzkriesenia“. Zmluva bola uzatvorená 6. mája 2019. Darovacia zmluva bola uzatvorená aj s Nadáciou Tesco vo výške 300,00 Eur v rámci grantového systému „Vy rozhodujete, my pomáhame“. Finančné prostriedky boli vyčerpané na podujatia na detskom oddelení. Darovacia Zmluva bola uzatvorená s Nadáciou Poštovej banky vo výške 1 200,00 Eur. Finančné prostriedky boli účelovo získané na realizáciu projektu na detskom oddelení pod názvom „Tradície spájajú generácie“.

15.11. Vykonávaná podnikateľská činnosť

Organizácia nevykonáva podnikateľskú činnosť.

16. Zmluvy Pozri Prílohu č. 16

II. ODBORNÁ ČINNOSŤ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE

1. Základné činnosti knižnice

1.1. Knižničné fondy

Tab. 1 Zloženie knižničných fondov podľa druhu

Druh dokumentu	r. 2018	r.2019	Rozdiel	% z celku 2018	% z celku 2019	Rozdiel v %
knižničný fond	95 854	94 865	- 989	100	100	0
z toho špec.dokumenty	4 836	4 846	+ 10	5,04	5,11	+ 0,07
- z toho el.dokumenty	144	144	0	0,15/2,97	0,15/2,97	0/0
- iné špec.dokumenty	176	186	+ 10	0,18/2,98	0,19/3,83	+ 0,1/+ 0,85
odborná pre dosp. + ŠD	37 395	36 804	- 591	39,01	38,79	- 0,22
krásna pre dosp. + ŠD	37 412	36 837	- 575	39,03	38,83	- 0,2
odborná pre deti + ŠD	5 911	6 015	+ 104	6,17	6,34	+ 0,17
krásna pre deti + ŠD	15 136	15 209	+ 73	15,79	16,03	+ 0,24
periodiká – tituly	113	96	- 17			
periodiká – exempláre	113	96	- 17			

Tab. 2 Prírastky, úbytky

Ukazovateľ	r. 2018	r.2019	Rozdiel
prírastok knižničného fondu	2 446	2 235	- 211
z toho kúpou	2 073	1 688	- 385
- z toho z rozpoč.zdrojov, vrátane vlastných príjmov a účelovej dotácie ŽSK	717	909	+ 192
z toho darom (+ náhrady)	373	547	+ 174
úbytok knižničného fondu	2 904	3 224	+ 320
skutočný prírastok	- 458	- 989	- 531

Tab. 3 Skladba prírastkov podľa druhov literatúry

Druh literatúry	r. 2018 kniž.jedn.	r. 2019 kniž.jedn.	Rozdiel	r. 2018 v %	r. 2019 v %	Rozdiel v %
odborná pre dospelých	679	619	- 60	27,76	27,7	- 0,06
krásna pre dospelých	787	736	- 51	32,18	32,93	+ 0,75
odborná pre deti	206	167	- 39	8,42	7,47	- 0,95
krásna pre deti	774	703	- 71	31,64	31,45	- 0,19
špeciálne dokumenty	0	10	+ 10	0	0,45	+ 0,45
spolu	2 446	2 235	- 211	100	100	

Tab. 4 Prírastok knižničných fondov kúpou na obyvateľa a používateľa

Prírastok KF /počet k.j. na:	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
1 obyvateľa	0,12	0,12	0
1 používateľa	0,76	0,72	- 0,04

Tab. 5 Jazykové zloženie prírastkov (z prírastkov kníh)

Jazyk dokumentu	Počet k.j.	% z celk.počtu
Slovensky	1 945	87,02
Česky	279	12,48
Anglicky	10	0,45
Latinsky	1	0,04

Tab. 6 Počet zväzkov na obyvateľa a používateľa

Počet zväzkov KF na:	r.2018	r.2019	Rozdiel
1 obyvateľa	5,08	5,06	- 0,02
1 používateľa	29,80	30,50	+ 0,7

Tab. 7 Prostriedky na nákup knižničných fondov v €

Druh dokumentu	Finančná hodnota knižných darov v r. 2018	€ na nákup KF v r. 2018		Finančná hodnota knižných darov v r. 2019	€ na nákup KF v r. 2019		Rozdiel v € na nákup KF 2018/2019
		spolu	z toho granty a fin.dary		spolu	z toho granty a fin. dary	
knihy a ostatné tlačené dokum.	3 302,36	17 685,80	11 952,00	4 784,30	14 677,38	6 926,00	- 3 008,42
Špeciálne dokumenty	0	0	0	0	100	100	+ 100
Spolu	3 302,36	17 685,80	11 952,00	4 784,30	14 777,38	7 026,00	- 2 908,42
Periodiká	740,76	1 643,94	0	644,55	1 986,28	0	+ 342,34
Spolu nákup KF	4 043,12	19 329,74	11 952,00	5 428,85	16 763,66	7 026,00	- 2 566,08

Tab. 8 Priemerná cena dokumentov

Druh dokumentu	cena v r. 2018		cena v r. 2019		Rozdiel	
	MOC	FC	MOC	FC	MOC	FC
knihy a ost.tlač. dokumenty	11,65	8,53	12,00	8,74	+ 0,35	+ 0,21
špeciálne dokumenty	0	0	13,49	10,00	+ 13,49	+ 10,00
dokumenty spolu	11,65	8,53	12,01	8,75	+ 0,36	+ 0,22

Tab. 9 Nákup knižničných fondov v Eur na obyvateľa a používateľa

Nákup KF v Eur na:	r. 2018		r. 2019		Rozdiel	
	MOC	FC	MOC	FC	MOC	FC
1 obyvateľa	1,28	1,02	1,18	0,89	- 0,10	- 0,137
1 používateľa	7,50	6,01	7,15	5,39	- 0,35	- 0,62

Komentár ku knižničným fondom a ich ochrane

V roku 2019 bolo do fondu získaných 2 235 knižničných jednotiek v celkovej hodnote 19 461,68 €, čo je o 211 knižničných jednotiek a 1 526,48 € menej ako v predchádzajúcom roku. **Na nákup** knižničného fondu bolo vynaložených 16 763,66 €, čo bolo o 2 566,08 € menej ako v predchádzajúcom roku. Podiel **finančných zdrojov zriaďovateľa**, vrátane vlastných príjmov predstavoval sumu 7 751,38 € (v roku 2018 sumu 7 377,74 €, v roku 2017 sumu 5 717,09 €, v roku 2016 sumu 5 492,17 €, v roku 2015 sumu 6 222,17 €, v roku 2014 sumu 1 775,24 €, v roku 2013 sumu 4 388 €, v roku 2012 sumu 1 605,90 €, v roku 2011 sumu 5 642,4 €, v roku 2010 sumu 5 055,18 €). **Mimorozpočtové prostriedky** na nákup fondu dosiahli úroveň 7 026,00 € (v roku 2018 dosiahli hodnotu 11 952,00 €, v roku 2017 dosiahli hodnotu 12 265,50 €, v roku 2016 dosiahli hodnotu 8 604 €, v roku 2015 dosiahli hodnotu 7 529,76 €, v roku 2014 dosiahli hodnotu 6 541 €, v roku 2013 dosiahli hodnotu 13 551,51 €, v roku 2012 hodnotu 6 636,03 €, v roku 2011 hodnotu 6 714 €, v roku 2010 hodnotu 10 029,70 €). Hodnota **knižných darov a náhrad** bola vo výške 4 784,30 € (v roku 2018 mali hodnotu 3 302,36 €, v roku 2017 mali hodnotu 5 689,68 €, v roku 2016 mali hodnotu 7 448,82 €, v roku 2015 mali hodnotu 5 025,04 €, v roku 2014 mali hodnotu 6 898,27 €, v roku 2013 mali hodnotu 3 856,66 €, v roku 2012 hodnotu 4 224,10 €, v roku 2011 hodnotu 3 856,04 €, v roku 2010 hodnotu 5 257,74 €).

Na nákup knižného fondu sa v roku 2019 vynaložilo 14 677,38 €, čo je o 3 008,42 € menej ako v predchádzajúcom roku. Z dotačného systému FPU z podprogramu Akvizícia knižníc bolo na nákup kníh získaných 5 500 €, z dotačného systému MK SR z programu Kultúrne poukazy 766 €, z projektu podporeného Poštovou bankou 520 €, z projektu podporeného Nadáciou Tesco 140 €.

Pri výbere a nákupe literatúry sa prihliadalo na požiadavky pracovníkov jednotlivých oddelení. Čitatelia zaslali 42 žiadostí na nákup konkrétnych kníh, ktorým sme sa snažili vyhovieť. Dôraz sa kládol na čo najvýhodnejší nákup nových prírastkov. Objednávky sa realizovali v prevažnej miere cez internetové obchody, kde sú najväčšie zľavy a tovar je za krátky čas dovezený priamo do knižnice. Pre nákup kníh cez internet sme najviac využívali firmu Pemic, kde bol dohodnutý rabat vo výške 27/32 %, vydavateľstvo Slovart (rabat 35%), vydavateľstvo Ikar (rabat vo výške 30%), firmu Distri Albatros (zľava 25%), Verbarium (zľava 25%), internetové kníhkupectvo vydavatel.sk (zľava 30/40 %). **Rabat** pri nákupe KF dosiahol výšku 5 500,21 € (v roku 2018 sumu 6 462,25 €, v roku 2017 sumu 5 815,89 €, v roku 2016 sumu 5 705,72 €, v roku 2015 sumu 5 361,47 €, v roku 2014 sumu 7 088,11 €, v roku 2013 sumu 7 227,82 €, v roku 2012 sumu 3 408,33 €, v roku 2011 sumu 7 792 €, v roku 2010 sumu 6 811,88 €).

Celkovo kúpou pribudlo do fondu 1 688 knižničných jednotiek, z toho z rozpočtových zdrojov 909 knižničných jednotiek.

Od používateľov knižnice, bývalých i súčasných zamestnancov, obyvateľov, vydavateľstiev a iných organizácií sme darom získali 534 knižničných dokumentov v hodnote 4 649,16 Eur. Z darovaných kníh sa robí výber, do fondu sa zaradia knihy, ktoré vo fonde nie sú zastúpené a knihy, ktorými vymeníme fyzicky poškodené rovnaké tituly. Ostatné sa ponúknu knižniciam v metodologickej pôsobnosti regionálnej knižnice a návštevníkom knižnice.

V roku 2019 sme pri príležitosti Hviezdoslavovho Kubína po deviatykrát v priestoroch MsKS uskutočnili burzu kníh. Knižnica tam ponúkla knihy, ktoré získala z rôznych zdrojov a nezaradila ich do svojho fondu. Akcia sa tešila priazni medzi účastníkmi a návštevníkmi HK a vo veľkom počte sa zastavovali pri pulte s vystavenými knihami

Čitatelia pozitívne reagovali aj na celoslovenskú kampaň, ku ktorej sa pripojila aj Oravská knižnica - Jednu knihu ročne. Zámerom kampane je podporiť darcovstvo nových a hodnotných kníh zo strany verejnosti knižniciam. V rámci kampane knižnica získala 257 nových kníh.

Za stratené knihy bolo do fondu zaradených 11 náhrad v hodnote 111,34 €.

Na nákup periodík bolo vynaložených 1 986,28 €, z toho 1 814,48 € bolo použitých na predplatné periodík pre rok 2020. Používateľom bolo k dispozícii 96 titulov periodík, z toho 25 regionálnych periodík, 56 periodík získaných kúpou a 16 darom, cudzojazyčných periodík bolo 11 (1 v českom, 1 v anglickom jazyku). Hodnota darovaných periodík bola 644,55 €. Používateľom sme v tomto roku prvýkrát umožnili prístup k elektronickej forme denníka Sme, ktorý mohli čítať v elektronickej študovni na Oddelení náučnej literatúry. Noviny a časopisy objednáваме centráلne v Slovenskej pošte, s ktorou máme dlhodobú spoluprácu. Niekoľko špeciálnych časopisov je objednaných priamo v redakciách (Trend, Poradca, Slovensko, IT Lib a Bulletin SAK.).

Na evidenciu novín a časopisov sa využíva modul Katalóg periodík v programe Clavius. Každý titul má svoj evidenčný list, kde sa zaznamenajú všetky potrebné údaje - názov, rok, ročník, periodicita, cena, oddelenie. Nové číslo sa po evidencii označí etiketou s čiarovým kódom. Informácie o periodikách si používatelia môžu nájsť v on-line katalógu Carmen. Každý rok aktualizujeme údaje o fonde periodík pre celoštátny súborný katalóg periodík, ktorý je voľne k dispozícii na internete. Aktualizácia obsahuje: zoznam odoberaných časopisov, zmeny, ktoré nastali v príslušnom roku, zoznam vyradených novín a časopisov, aktualizácia základných biografických údajov periodík, zápis nových periodík, aktualizácia údajov o inštitúcii.

Z knižničného fondu bolo v roku 2019 vyradených 3 224 kniž.j. v hodnote 4 428,04 €. Vyradené boli multiplikáty, obsahovo zastarané, fyzicky opotrebované a dlhodobo nedobytné knihy. Vyradené knihy boli ponúknuté SNK a iným knižniciam. Zoznamy boli uverejnené na webovej stránke knižnice.

V katalogizačnom spracovaní dokumentov nastala v roku 2018 zmena, po sérii školení v SNK Martin sme prešli na spracovanie dokumentov podľa pravidiel RDA (Resource Description and Access), ktoré vznikli ako nástupca anglo-amerických katalogizačných pravidiel - AACR2R. Medzi pravidlami AACR2 a RDA je značný stupeň kompatibility, rozdielom je zápis údajov vrátane interpunkcie. Bibliografické záznamy tvorené podľa pravidiel RDA reagujú na nové trendy v sprístupňovaní informácií v prostredí moderných komunikačných techník a technológií. Umožňujú ich využitie v rôznych formátoch a rôznych nosičoch a majú vplyv na používateľov a ich požiadavky na katalógy a služby knižníc. V praxi to znamená uvádzanie väčšieho množstva údajov. Pri rekatalogizácii dokumentov primárne spracovaných v KIS Libris je potrebné doplňovať údaje, ktoré neboli uvedené pri ich spracovaní. Katalogizátorka priebežne realizovala aj opravu záznamov v Slovníkoch autorít a kľúčových slov.

Ochrana knižničného fondu

Pri ochrane knižničného fondu sa pracovníci knižnice riadia vnútornou smernicou. Fyzická ochrana kníh pred poškodením je zabezpečovaná obalovaním do ochrannej fólie z PVC. Knižničný fond na Oddelení náučnej literatúry (od roku 2006) je chránený prostredníctvom elektromagnetických brán, ktoré knižnica získala z grantových prostriedkov MK SR. V roku 2014 boli umiestnené elektromagnetické brány aj na Oddelenie beletrie, ktoré knižnica získala v rámci realizácie projektu prístavby a rekonštrukcie knižnice. V rámci tohto projektu bol v novej budove knižnice inštalovaný aj nový signalizačný systém EZS s prepojením na pult ochrany firmy Alarm D Dolný Kubín, ktorý zabezpečuje ochranu vstupu do knižnice, priestory beletrie, čítárne, regionálneho a detského oddelenia. V roku 2017 bol podporený FPU projekt na zabezpečenie ochrany knižného fondu na Oddelení literatúry pre deti a mládež, v rámci ktorého sa získal elektromagnetický zabezpečovací systém.

1.2. Používatelia, návštevníci

Tab. 10 Používatelia

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019	Rozdiel	Index 18/19
Počet používateľov	3 216	3 110	- 106	96,70
- z toho z okres. sídla	2 201	2 170	- 31	98,59
Deti do 15 rokov	1 095	1 071	- 24	97,80
Počet používateľov vrátane používateľov, ktorým dobieha platná registrácia* a aspoň s jednou návštevou	3 991	3 962	- 29	99,27
% používateľov DK z počtu používateľov	68,43	69,79	+ 1,36	101,98
% používateľov DK z počtu obyvateľov	11,67	11,57	- 0,1	99,14

Tab. 11 Skladba používateľov podľa kategorizácie v KIS

Kategória používateľov	r. 2018	r. 2019	Rozdiel	% z celku
A: študenti	484	477	- 7	15,34
B: dospelí	1 122	1 049	- 73	33,73
- z toho rodinný preukaz 1. rodič	16	33	+ 17	1,06
2. rodič	2	8	+ 6	0,25
C: dôchodcovia, ZŤP	394	402	+ 8	12,92
D: deti	1 095	1 071	- 24	34,44
- z toho rodinný preukaz	23	55	+ 32	1,76
- z toho deti predškolského veku	89	175	+ 86	5,62
F: právnické osoby	20	19	- 1	0,61
K: knižnice	24	19	- 5	0,61
P: pracovníci, čestní použív.	77	73	- 4	2,35

Tab. 12 Percento používateľov z počtu obyvateľov

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
Percento pouz. z počtu obyv.	17,05	16,58	- 0,47
Percento detských používateľov	34,05	34,43	+ 0,38

Tab. 13 Počet návštevníkov, priemerná denná návštevnosť

Ukazovateľ		r. 2018	r. 2019	Rozdiel
Počet návštevníkov /fyzických osôb v knižnici/		81 360	77 269	- 4 091
z toho	Počet účastníkov podujatí	18 274	19 275	+ 1 001
	Počet návštevníkov internetu v knižnici	2 175	2 297	+ 122
Priem. denná návštevnosť (bez sobôt)		318	301	- 17
Priem. denná návštevnosť vrátane sobôt		282	266	- 16
Priem. denná návštevnosť – soboty		49	51	+ 2
Maximálna denná návštevnosť		680	598	- 82
Návštevníci online služieb		61 218	61 842	+ 624
v tom	www stránka knižnice	41 462	41 497	+ 35
	online katalóg – počet prístupov	15 096	15 791	+ 695
	- z toho počet predĺžení cez internet**	1 631	1 657	+ 26
	elektronické referenčné služby	1 083	931	- 152
	ostatné elektronické služby	1 946	1 966	+ 20
Počet návštevníkov /fyzických osôb v knižnici/ a návštevníkov online služieb spolu		142 578	139 111	- 3 467

Komentár k používateľom a návštevníkom

V roku 2019 sa v knižnici zaregistrovalo 3 110 používateľov, z toho 1 071 do 15 rokov. Oproti predchádzajúcemu roku sa celkový počet zaregistrovaných používateľov znížil o 106, vo vekovej kategórii do 15 rokov o 24 používateľov. Členský registračný poplatok je platný rok odo dňa jeho uhradenia, počet čitateľov, ktorí si uhradili poplatok v predchádzajúcom roku a alikvotná časť registrácie bola platná aj v roku 2019, pričom realizovali aspoň 1 návštevu knižnice bol 852. V súčte používateľov registrovaných v r. 2019 a používateľov, ktorým dobiehala registrácia z r. 2018 služby knižnice využívalo 3 962 osôb.

Z okresného sídla sa zaregistrovalo 2 170 používateľov, v celkovej skladbe používateľov tvorí táto skupina 69,79 % podiel. Percento používateľov z celkového počtu obyvateľov je 16,58%, percento detských používateľov z celkového počtu používateľov je 34,43 %.

Oravská knižnica sa, napriek celospoločenskému trendu poklesu záujmu o čítanie, snaží stabilizovať počet registrovaných používateľov nielen prostredníctvom kvalitných štandardných a špeciálnych služieb, ale aj formou zápisu vybraných kategórií používateľov bez zaplataenia členského poplatku. Ide o cieľavedomú aktivitu zameranú na motiváciu k čítaniu a výchovu čitateľov. Bezplatný zápis bol poskytnutý 197 žiakom 1. ročníka základných škôl, ktorí sa zapojili do celoročného projektu *Už som prvák, už si čítam sám*, 45 študentom 1. ročníka stredných škôl, ktorí sa zúčastnili informačnej výchovy v knižnici, 21 deťom materských škôl. Účastníci súťaže *Čítame s Osmijankom, pridaj sa aj ty* v počte 124 získalo ako odmenu za účasť v súťaži bezplatné členstvo v knižnici. Počas *Týždňa slovenských knižníc* sa bezplatne zaregistrovalo 36 používateľov. Boli medzi nimi aj jednotlivci, ktorí čítali na verejných miestach a stretli sa s *knižničnou hliadkou*. Knižničné

hliadky, tvorené pracovníkmi knižnice, boli aktívne počas celého Týždňa slovenských knižníc a ich ponuku bezplatného zápisu mohli oslovení čítajúci využiť do konca kalendárneho roka. Bezplatný zápis mali možnosť používatelia využiť aj počas *Valentínskej akcie*.

Knižnica ponúka možnosť bezplatného zápisu aj výhercom v súťažiach, organizovaných knižnicou a čestným čitateľom. Ide o dobrovoľníkov, ktorí bez nároku na honorár pomáhajú knižnici pri jej aktivitách a darcom viacerých exemplárov kníh, ktoré obohatia knižničný fond.

Na úhradu členského poplatku mohli používatelia - žiaci a pedagógovia základných a stredných škôl využiť kultúrne poukazy, Oravská knižnica sa do tohto projektu Ministerstva kultúry SR zapája pravidelne od jeho vyhlásenia. Týmto spôsobom si registračný poplatok uhradilo 196 používateľov (689 použitých poukazov). Kultúrne poukazy využili používatelia aj na úhradu špeciálnych služieb – hlavne pri práci s PC a tlač dokumentov (77 kultúrnych poukazov).

Pri úhrade ročného registračného poplatku je možné využiť 20% zľavu pre rodiny vlastniace preukaz *Rodinný pas*. Túto alternatívu využil jeden záujemca.

Od 3. 9. 2018 je novou službou pre rodiny s maloletými deťmi zavedenie *Rodinného preukazu*, v rámci ktorého plné členské platí jeden rodič a ostatní členovia platia zvýhodnené členské vo výške 1 Euro. Túto novú službu využilo 96 čitateľov (33 osôb s plným členským, 8 osôb ako druhý rodič, 55 detí).

Členstvo v knižnici je možné získať aj prostredníctvom novej služby – *darčekovej poukážky* na ročný registračný poplatok. Zájemcovia môžu svojim blízkym venovať netradičný darček, ktorý si obdarovaný vymení za nový čitateľský preukaz alebo predĺži už existujúcu registráciu.

Knižnicu navštívilo celkovo 77 269 návštevníkov, čo predstavuje pokles o 4 091 osôb. Podujatia navštívilo 19 275 účastníkov, čo je o 1 001 viac ako v predchádzajúcom roku. Prístup na Internet, prácu v textovom editore a tlač vlastných dokumentov využilo 2 297 záujemcov, čo je o 122 viac ako v roku 2018.

Priemerná denná návštevnosť, rátaná bez podielu návštevníkov využívajúcich služby knižnice v sobotu, predstavovala 301 návštevníkov, čo bolo o 17 návštevníkov menej ako v predchádzajúcom roku a priemerná denná návštevnosť, rátaná s podielom návštevníkov využívajúcich služby knižnice v sobotu, dosiahla počet 266 osôb, čo je o 16 návštevníkov menej ako v predchádzajúcom roku. Najvyššiu dennú návštevnosť sme zaznamenali 15.3.2019, keď knižnicu navštívilo 598 používateľov. Počas sobôt knižnicu navštívilo 2 090 používateľov a priemerná denná návštevnosť za soboty bola 51 osôb.

On-line služby – vstup na webovú stránku knižnice, vyhľadávanie v on-line katalógu knižničného fondu a regionálnych dokumentoch, v databáze medailónov nežijúcich osobností Oravy, vstup do konta a predĺženie si výpožičnej doby, rezerváciu dokumentov a elektronické referenčné služby a ďalšie elektronické služby využilo 61 842 používateľov, čo predstavuje nárast o 624 používateľov. Predlžovanie výpožičiek cez internet prostredníctvom vlastného konta realizovalo 1 657 používateľov, čo nárast o 26, elektronické referenčné služby využilo 931 používateľov, ostatné elektronické služby 1966, návštevnosť web stránky knižnice sa zvýšila o 35 vstupov. Okrem webstránky knižnica prezentuje svoje aktivity aj prostredníctvom sociálnej siete Facebook, kde obsah nášho profilu v uplynulom roku videlo 47 939 virtuálnych návštevníkov, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 6 906 návštevníkov. Na sociálnej sieti Instagram sledovalo naše aktivity 248 osôb, t.j. o 75 viac než v predchádzajúcom roku a bolo zverejnených 42 príspevkov.

1.3 Výpožičné služby

Tab. 14 Výpožičky

Výpožičky	r. 2018	r. 2019	Rozdiel	% z celku
výpožičky spolu	253 957	237 057	- 16 900	100
odborná lit. pre dospelých + ŠD	76 851	75 890	- 961	32,01
krásna lit. pre dospelých + ŠD	69 149	63 731	- 5 418	26,88
odborná lit. pre deti + ŠD	14 876	11 143	- 3 733	4,70
krásna lit. pre deti + ŠD	54 414	46 437	- 7 977	19,59
periodiká	38 667	39 856	+ 1 189	16,81
Z toho špeciálne dokumenty	1 253	234	- 1 019	0,09
- z toho AV dokumenty	134	68	- 66	0,02
- elektronické dokumenty	970	32	- 938	0,01
- iné špeciálne dokumenty	149	134	- 15	0,05

Tab. 15 Výpožičky podľa druhu

Výpožičky	r. 2018	r. 2019	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	253 957	237 057	- 16 900	100
z toho absenčné	214 027	198 018	- 16 009	83,53
z toho prezenčné	39 930	39 039	- 891	16,47

Tab. 16 Výpožičky podľa druhu dokumentov

Výpožičky	r. 2018	r. 2019	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	253 957	237 057	- 16 900	100
z toho odborná literatúra – knihy	90 474	86 799	- 3 675	36,62
krásna literatúra - knihy	123 563	110 168	- 13 395	46,47
periodiká	38 667	39 856	+ 1 189	16,81
špeciálne dokumenty	1 253	234	- 1 019	0,09

Tab. 17 Výpožičky kníh podľa používateľov

Výpožičky kníh	r. 2018	r. 2019	Rozdiel	% z celku
výpožičky kníh celkom	214 037	196 967	- 17 070	100
z toho pre dospelých	145 833	139 498	- 6 335	70,82
z toho pre deti	68 204	57 469	- 10 735	29,18

Tab. 18 Výpožičky na obyvateľa, na používateľa, obrat knižného fondu

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
výpožičky na 1 obyvateľa celkom	13,46	12,64	- 0,82
výpožičky kníh na 1 obyvateľa	11,35	10,50	- 0,85
výpožičky na 1 používateľa celkom	78,96	76,22	- 2,74
výpožičky kníh na 1 používateľa	66,55	63,33	- 3,22
počet vrátených kníh cez bibliobox	7 388	7 844	+ 456
obrat knižného fondu *	2,35	2,18	- 0,17

V roku 2019 bolo celkovo realizovaných 237 057 výpožičiek, čo je o 16 900 výpožičiek menej ako v predchádzajúcom roku. Celkovo bolo prezenčne a absenčne požičaných 196 967 kníh, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 17 070 kníh. Požičaných bolo 39 856 periodík, čo predstavuje nárast o 1 189 výpožičiek v porovnaní s rokom 2018.

Z hľadiska skladby výpožičiek, absenčné výpožičky kníh a periodík predstavovali 198 018 výpožičiek, čo je o 16 009 menej ako v predchádzajúcom roku a z celkového počtu tvoria 83,53 %, prezenčných výpožičiek bolo realizovaných 39 039, čo je o 891 menej ako v predchádzajúcom roku a z celkového počtu tvoria 16,47 %.

Podľa druhu literatúry bolo realizovaných 75 890 výpožičiek odbornej literatúry pre dospelých, čo predstavuje pokles o 961, podiel z celku 32,01 %, 63 731 výpožičiek krásnej literatúry pre dospelých, pokles o 5 418, podiel z celku 26,88 %, 11 143 výpožičiek odbornej literatúry pre deti, pokles o 3 733, podiel z celku 4,70 %, 46 437 výpožičiek krásnej literatúry pre deti, pokles o 7 977, podiel z celku 19,59 %.

V rámci prepočtových ukazovateľov sme dosiahli nasledujúcu úroveň – počet výpožičiek celkom na 1 obyvateľa: 12,64 výpožičiek, počet výpožičiek celkom na 1 používateľa: 76,22 výpožičiek.

Základné služby - absenčné a prezenčné výpožičky sú poskytované v zmysle zákona bezplatne. Spoplatňované sú reprografické služby, rešeršné služby, medziknižničná výpožičná služba a rezervácie dokumentov.

V čase, keď knižnica nie je otvorená, môžu čitatelia využiť na vrátenie vypožičaných dokumentov schránku na knihy, ktorá bola zrealizovaná v rámci stavebných úprav hlavnej budovy knižnice v roku 2014. Túto službu využilo v hodnotenom roku 3 792 čitateľov, čo je o 482 čitateľov viac ako v predchádzajúcom roku a vrátených bolo 7 844 kníh, čo bolo o 456 v roku 2018. Schránku využívajú aj anonymní darcovia na podarovanie knižných darov.

Tab. 19 Medziknižničná výpožičná služba

MVS	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
MVS iným knižniciam	509	299	- 210
MVS z iných knižníc	362	273	- 89

Medziknižničná výpožičná služba je jedným zo základných spôsobov spolupráce medzi knižnicami. Žiadna knižnica nemôže mať všetku literatúru. Podľa požiadaviek používateľov, plní MVS funkciu alternatívneho získavania dokumentov. Pokiaľ dokument vo fonde nemáme, zisťujeme jeho dostupnosť vo fondoch iných knižníc. Využívame on-line katalógy knižníc zverejnených na internete. Dokumenty boli žiadané elektronickou žiadankou, ktorá umožňuje najrýchlejší prístup pre používateľa k žiadanému dokumentu, alebo mailovou poštou. Bola vedená presná evidencia odoslaných a prijatých žiadaniek.

Xerokópie článkov boli objednávané z Univerzitetnej knižnice Bratislava, Slovenskej národnej knižnice Martin, Národného centra zdravotníckych informácií, Štátnej vedeckej knižnice Košice a ÚK SAV v Bratislave. Veľmi dobrá spolupráca pretrváva s knižnicami Žilinského samosprávneho kraja, čo umožnil súborný katalóg Carmen. Požičovali sa knihy zo Žilinskej knižnice, Turčianskej knižnice a Kysuckej knižnice v Čadci.

Používatelia OK žiadajúci požičanie kníh prostredníctvom MVS a MNVS hradili náklady na poštovné. Poplatok za objednanie knihy v roku 2019 sa nezvyšoval. Za kladne vybavenú žiadanku 2,50 € + manipulačný poplatok 0,50 centov.

V roku 2019 bolo pre používateľov OKAH objednaných spolu 290 dokumentov a článkov z časopisov, ktoré sa nenachádzajú v knižničnom fonde. O 75 dokumentov menej ako v roku 2018. Kladne bolo vybavených 273 žiadaniek. Z knižničných fondov Oravskej knižnice bolo 300 požiadaviek na dokumenty pre iné knižnice. Kladne bolo vybavených 299

požiadaviek. MVS sme poskytovali Msk Tvrdošín, Msk Námestovo, Msk Trstená Obecnej knižnici v Rabči, Krajskej knižnici Žilina, SNK Martin, Mestskej knižnici Bratislava, Turčianskej knižnici v Martine, Liptovskej knižnici G.F.B. v Liptovskom Mikuláši. V porovnaní s rokom 2018 z nášho fondu žiadali iné knižnice o 216 kníh menej.

Tab. 20 Služby zdravotne znevýhodneným a iným špecifickým skupinám používateľov

Kategória používateľov	Počet	Počet abs. výpožičiek	Počet návštev doma/ v inštitúcii	Iné služby
slabozrakí a nevidomí *	-	-	-	
Imobilní *	-	-	-	
Domovy sociálnych služieb:				
- Zariadenie pre seniorov a DSS	kolekt.použ.	78	14	Besedy, tematické podujatia, hovorená bibliografia
Iní:				
- Centrum sociálnych služieb PRAMENĽ, Dolný Kubín	kolekt.použ.	86	10	Prezenčné výpožičky kníh, tematické podujatia, besedy, hlasné čítanie, súťaže, kvízy, výtvarné tvorivé dielne, výstavy prác klientov,
- Zariadenie núdzového bývania Dolný Kubín	kolekt.použ.	-	-	Prezenčné výpožičky kníh, čítanie, hry s knihami, besedy, kvízy, tvorivé dielne.
- Spojená škola - ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím	kolekt.použ.	114	10	Tematické podujatia, besedy, hlasné čítanie, súťaže, kvízy, tvorivé dielne, výstavy výtvarných prác žiakov
- Spojená škola – Špeciálna materská škola	kolekt.použ.	16	1	Tematické podujatia, hlasné čítanie
- Spojená škola – ZŠ s MŠ a ŠKD pri nemocničnom zariadení: DONsP MUDr. L. N. Jégého Dolný Kubín	kolekt.použ.	89	18	Tematické podujatia, hlasné čítanie, súťaže, kvízy, hovorená bibliografia
- Komunitné centrum Edukos Dolný Kubín,	kolekt.použ.	-	-	Prezenčné výpožičky kníh, čítanie, hry s knihami, besedy, kvízy, tvorivé dielne
- Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu ŠTÚRKA Dolný Kubín	kolekt.použ.	-	-	Prezenčné výpožičky kníh a časopisov, čítanie, hry s knihami, tvorivé dielne
- Denný stacionár Miško Dolný Kubín	kolekt.použ.	9	1	Prezenčné výpožičky kníh a časopisov, tematické podujatia
- Rezidencia Nestor	kolekt.použ.	-	1	Prezenčné výpožičky

Zázrivá				kníh, kvízy, tematické podujatia
---------	--	--	--	----------------------------------

* (Pozn. Uviest' konkrétny počet slabozrakých, nevidomých, ŤZP, imobilných používateľov nie je možné, nakoľko Špeciálnu ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím navštevujú žiaci s mentálnym a viacnásobným postihnutím, t. j. mentálne postihnutie v kombinácii s telesným, zrakovým, sluchovým či iným postihnutím a klientmi Centra sociálnych služieb sú taktiež jednotlivci s mentálnym a viacnásobným postihnutím. Z tohto dôvodu teda nie je možné špecifikovať požadované kategórie zdravotne znevýhodnených používateľov.)

Oravská knižnica, vedomá si svojej sociálnej funkcie, kladie dôraz na to, aby boli jej služby prístupné všetkým skupinám používateľov v mieste svojej pôsobnosti. Vyvíjame úsilie, aby sme boli flexibilní, pomáhali a prispôbovali sa potrebám komunity. Naším cieľom je, aby sa návštevníci v knižnici cítili komfortne, aby aktivity v zmysle inklúzie spájali rôznorodé sociálne skupiny používateľov. Pre znevýhodnených používateľov, ktorí nemajú možnosť navštevovať knižnicu, poskytujeme donáškovú službu kníh. Ide predovšetkým o seniorov vo vyššom veku a imobilných používateľov, ktorí sú klientmi *Zariadenia pre seniorov a Domova sociálnych služieb v Dolnom Kubíne*. Pravidelne (raz mesačne, prípadne podľa potreby zariadenia) koordinátorka služieb a kultúrno-výchovnej činnosti odovzdáva vypožičané dokumenty knižničke týchto zariadení. Pre členov *Denného centra seniorov* v Dolnom Kubíne a klientov *Zariadenia pre seniorov a DSS* pripravujeme prednášky, tematické podujatia a besedy so zaujímavými osobnosťami. Spolupracujeme aj so zariadením nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu *ŠTÚRKA*, zariadením sociálnej služby *Denný stacionár Miško* v Dolnom Kubíne a so zariadením pre seniorov *Rezidencia Nestor Zázrivá*. Pre ich klientov boli zorganizované kvízy, podujatia o regionálnom zvykosloví a regionálnych literárnych osobnostiach. Knižnica sa spolupodieľala na sociálnej rehabilitácii klientky *Denného stacionára Miško*, v rámci ktorej pracovala ako dobrovoľníčka dvakrát do týždňa v čase od januára do júna na oddelení náučnej literatúry.

Dlhodobu knižnica spolupracuje so *Spojenou školou – Špeciálnou ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím*, *Centrom sociálnych služieb Prameň* a *Zariadením núdzového bývania* v Dolnom Kubíne. V r. 2019 sme nadviazali spoluprácu aj so *Špeciálnou materskou školou* v Dolnom Kubíne. Pre žiakov a klientov týchto zariadení pravidelne mesačne organizujeme kultúrno-výchovné podujatia a donášku kníh. Výstavy výtvarných prác v priestoroch knižnice patria k aktivitám, na ktorých sa môže zaujímavovo prezentovať ich tvorivá činnosť pred miestnou komunitou. Integrácia používateľov so zdravotným či sociálnym znevýhodnením do prirodzeného prostredia knižnice, motivovanie k čítaniu a rozvíjanie ich čitateľských zručností patrí k prioritám našej kultúrno-výchovnej činnosti. Snažíme sa vytvoriť z knižnice miesto, kde sa prekonávajú komunikačné a spoločenské bariéry, vytvárajú nové vzťahy a prehĺbuje záujem o knihy a čítanie. Aby táto snaha bola úspešná, je dôležité nielen obohatenie knižničného fondu o zaujímavé a atraktívne tituly, ale aj získanie špeciálnych dokumentov a nábytku vhodného pre používateľov so špecifickými potrebami vyplývajúcimi z ich somatického, sensorického alebo mentálneho postihnutia. Z tohto dôvodu dopĺňame knižný fond interaktívnymi knihami so zvukovými a svetelnými signálmi, reliéfnymi obrázkami a stavebnicovými dielmi. Budova knižnice je po rozsiahlej rekonštrukcii bezbariérová. K dispozícii je tiež výťah, ktorý môžu využívať nielen imobilní používatelia, ale aj návštevníci so zrakovým postihnutím, pretože je možné ovládať ho pomocou braillovoho písma, hlasový výstup upozorňuje na aktuálnu polohu výťahu. Knižnica získala od Mesta Dolný Kubín certifikát *Zariadenie priateľské k zdravotne postihnutým* na základe viacerých povinných kritérií: pomoc pri vstupe do prevádzky, asistencia pri využívaní ponúkaných tovarov a služieb, empatický prístup k potrebám návštevníka v súlade s rozsahom jeho

handicapu, pomoc pri opustení prevádzky. Závazné podmienky sú uvedené v *Memorande o spolupráci pri znížení bariér pre sociálne znevýhodnených a zdravotne postihnutých spoluobčanov a návštevníkov mesta Dolný Kubín*, ktoré podpísal primátor mesta, predsedníčka SZTP ZO a riaditeľ Oravskej knižnice.

V rámci Medzinárodného dňa školských knižníc (28.10.2019) sa v Oravskej knižnici uskutočnilo spoločné podujatie Oravskej knižnice a školskej knižnice ŠŽ pre žiakov s telesným postihnutím v Dolnom Kubíne *Jozef Gregor Tajovský: Prvé hodinky*. Prítomní boli žiaci 1.-10. ročníka Špeciálnej ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím v Dolnom Kubíne a 3. A triedy zo ZŠ M. Kukučina v Dolnom Kubíne. Sústredili sme sa nielen na literárne, hudobno-dramatické a výtvarné aktivity k téme *Inšpirujúci žiaci, tvorivá myseľ: 145. výročie narodenia J. G. Tajovského*, ale predovšetkým na vzájomné spoznanie, obohatenie a prirodzenú sociálnu inklúziu detí so zdravotným znevýhodnením a intaktných detí pri spoločných činnostiach.

Aj v tomto roku organizovala Oravská knižnica pravidelné podujatia v literárnom krúžku Centra sociálnych služieb Prameň, ktorý je súčasťou biblioterapeutických aktivít pre klientov zariadenia.

Rozvíjame spoluprácu so *Spojenou školou – ZŠ s MŠ a školským klubom detí pri Detskom oddelení Dolnooravskej nemocnice s poliklinikou MUDr. L. N. Jégého* v Dolnom Kubíne. Cyklus podujatí *Literárna lekárnička* a návštevy spojené s donáškou kníh pre hospitalizované deti sa uskutočňovali dva razy do mesiaca počas celého školského roka (okrem prázdnin). Obsahovú náplň tvoria tematické podujatia, zážitkové čítania, kvízy, tvorivé dielne a besedy.

Pokračujeme v aktivitách pre matky a deti dočasne ubytované v *Zariadení núdzového bývania v Dolnom Kubíne*. Pre komunitné centrum *Edukos*, ktorého klientmi sú deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia, boli zorganizované tvorivé dielne a posedenia s knihou. Vyššie uvedené inštitúcie a združenia, v prípade, že prejavia záujem, majú v knižnici bezplatné členstvo ako kolektívny používateľ.

Kurz *Tréning pamäti seniorov* viedla certifikovaná lektorka, metodička Oravskej knižnice. Prebehli dva cykly tréningov pozostávajúce z desiatich stretnutí. Súčasťou manipulačného poplatku, ktorý účastníci uhradili, je aj bezplatné členstvo v knižnici na jeden rok od absolvovania kurzu.

Dôchodcovia a držiteľia preukazov ZŤP majú 50% zľavu na členskom poplatku. Vojnoví veteráni majú možnosť bezplatného členstva v knižnici.

Knižnica ponúka aj individuálnu donáškovú službu kníh pre imobilných a chorých používateľov na ich domácu adresu.

Od r. 2018 poskytujeme novú službu pre rodičov, ktorých dieťa má ťažkosti s čítaním, nerado číta, chýba mu motivácia, nevie si nájsť vhodnú knihu, prípadne mu bola diagnostikovaná porucha čítania, alebo má iné zdravotné znevýhodnenie. Knihovníčka a špeciálna pedagogička poskytne príslušné poradenstvo na konzultácii, ktorú je potrebné vopred si dohodnúť.

V roku 2019 bolo pre znevýhodnené skupiny používateľov uskutočnených 91 podujatí, z toho 63 pre osoby so zdravotným postihnutím, 23 pre seniorov, 5 pre osoby ohrozené chudobou, sociálnym vylúčením, vrátane osôb bez práce.

1.4 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Tab. 21 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
počet podujatí	908	1 039	+ 131
z toho informačná výchova /kolektívov/	45	65	+ 20
Počet podujatí - pre deti predškolského veku	62	79	+ 17
- pre deti do 15 rokov	788	853	+ 65
- pre mládež	19	26	+ 7
- pre dospelých	39	81	+ 42
- počet podujatí organizovaných mimo knižnicu	425	464	+ 39
počet účastníkov podujatí	18 274	19 275	+ 1 001

V roku 2019 sme zaznamenali opätovne vysoký počet podujatí, celkovo bolo zrealizovaných 1 039 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí. Na doplnenie ukazovateľov v tabuľke uvádzame údaje o počte kolektívnych podujatí podľa tematického zamerania:

- informačná výchova: 65 (1 421 účastníkov)
- regionálna výchova: 102 (1 887 účastníkov)
- hudobná tematika: 12 (201 účastníkov)
- prevencia kriminality a ďalších sociálno-patologických javov: 74 (1 354 účastníkov)
- tematika ľudských práv: 19 (255 účastníkov)

V rámci kultúrno-výchovnej a vzdelávacej činnosti sa naďalej udržuje trend vysokého počtu podujatí pre deti a mládež využívajúcich špecifické knihovnícke metódy práce s čitateľmi pri formovaní ich čitateľskej kultúry a pri vzdelávaní k čitateľskej a informačnej gramotnosti. Najmä vďaka pretrvávajúcemu záujmu pedagógov základných škôl je podstatná časť určená ich žiakom. Podujatia si vyberajú z ponukových listov zasielaných materským, základným a stredným školám pravidelne na začiatku školského roka a zverejnených na webovej stránke Oravskej knižnice. Tematické podujatia organizované knižnicou sú vyhľadávanou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Ak je záujem, pripravujeme i témy, ktoré navrhnu učitelia. Z priestorových, ale aj z časových dôvodov podujatia realizujeme tiež v triedach škôl, či školských knižniciach, za podmienky aspoň jednej návštevy knižnice v priebehu školského roka. Výrazný počet podujatí pretrváva i z dôvodu realizácie projektov.

Pravidelne organizujeme informatické výchovy pre všetky vekové kategórie používateľov, podujatia v rámci prevencie kriminality, drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov, výchovu k zdravému životnému štýlu, hodiny hlasného a zážitkového čítania pre deti ZŠ a MŠ, čitateľské dielne, ilustrácie prečítaného príbehu a ich výstavky, výtvarné a literárne tvorivé dielne, príležitostné podujatia venované významným udalostiam a osobnostiam slovenskej i svetovej kultúry.

Dôraz kladieme na regionálnu výchovu so zameraním na oravské ľudové zvykoslovie, ľudové umenie a remeslá. K významným osobnostiam regiónu sa pravidelne vraciame v umeleckom cestopise *Literárne prechádzky po Orave*, podujatiach *Moje mesto – rozprávanie o udalostiach, osobnostiach, pamätných miestach, povestiach z Dolného Kubína, Poznáš svoj rodný kraj?* a *Oravské povesti*.

Tematické podujatia, na ktorých sa venujeme ľudovej slovesnosti, ľudovým piesňam, ľudovým a autorským rozprávkam – slovenským i svetovým, povestiam, mýtom, bájam, bájkam, baladám, literatúre faktu, dobrodružnej literatúre, súčasnej literatúre pre deti,

ľudským a detským právam, výchove k tolerancii, slušnému správaniu, prosociálnej a ekologickej výchove, sú zaujímavým obohatením vyučovacieho procesu na školách.

Knižnica sa v spolupráci s mestskými materskými školami podieľa na rozvoji predčitateľskej gramotnosti detí. Pravidelne raz do mesiaca sa uskutočňujú hry s básničkami a rozprávkami spojené s hlasným čítaním, tvorivé dielne a kvízy. Pre deti materských škôl sú v knižnici každoročne predvedené divadelné scény, v ktorých účinkujú žiaci ZŠ J. Matúšku v rámci programu *Deti deťom*.

Počas letných prázdnin organizujeme pravidelné aktivity pre deti *Prázdniny v knižnici*. Ďalej sa zapájame do celoslovenských aktivít na podporu čítania detí (*Čítajme si, Celé Slovensko číta deťom, Noc s Andersenom, Deň ľudovej rozprávky*) a realizujeme aj vlastné projekty tohto zamerania.

Pri príprave programov dodržiavame zásady primeranosti, postupnosti, názornosti a individuálneho prístupu. Usilujeme sa, aby boli vždy interaktívne a vychádzali z práce s knihou a literárnym textom.

Pre širokú verejnosť sú určené besedy s osobnosťami, autorské čítania, prezentácie a krstý kníh, prednášky, literárno-hudobné pásma.

Všetky podujatia organizované knižnicou sú bezplatné.

Výber z najvýznamnejších projektov a podujatí:

Už som prvák, už si čítam sám (január – december 2019)

14. ročník cyklického podujatia pre žiakov 1. ročníka ZŠ zameraného na rozvoj čitateľských zručností, ktorého cieľom je vzbudiť u detí záujem o knihy a čítanie a vychovať z nich celoživotných čitateľov. Zapájajú sa do neho triedne kolektívy verejných škôl, cirkevnej a súkromnej základnej školy v meste Dolný Kubín. Žiaci sú motivovaní k čítaniu počas pravidelných mesačných návštev v knižnici (od septembra do júna) prostredníctvom tematických podujatí, hlasného čítania a práce s literárnym textom (*V dome plnom kníh, Smieško z I. A, Prvý venček, O Vianociach, ktoré nechceli prísť, Hráme sa s písmenkami, Putovala rozprávka svetom, prišla až k nám, Slávnostný zápis za čitateľov, Zaujímavosti z prírody, O Gul'kovi Bombul'kovi, Už si čítam sám*). Účastníci projektu získavajú bezplatné členstvo v knižnici a sú kráľovnou a kráľom Rozprávkovej ríše pasovaní na rytierov pekného slova. Projekt ukončuje zábavno-súťažné dopoludnie spojené so zapečatením šlabikára a odovzdaním symbolického kľúča k otváraniu knižiek.

Na podujatie nadväzujú celoročné projekty na podporu čítania určené žiakom 2. – 4. ročníka ZŠ: *Druháci v knižnici – Čítanie je pre mňa hračka (Bola raz škola, bol raz žiak, Zlatá brána otvorená, Tuláčik a Klára, Koľko dní je do Vianoc?, Fašiangy, Turíce, Danka a Janka, Krása a múdrosť rozprávky, Ludmila Podjavorinská: Čin Čin, Všade dobre, doma najlepšie, Večerníček v knižnici); Tretiaci v knižnici – Trikrát tri mesiace s knihou a jeden navyše (Načo sú knihy obrázky?, Mach a Šebestová, slávni žiaci 3.B, Matilda, Ester a Albatros - vianočný príbeh, Biela zima, Lubomír Feldek, vážny človek od Váhu; Rozsypané rozprávky, Volajú ma Hevi, Cudzie slovo tolerancia, Pipi Dlhá Pančucha) a Štvrtáci v knižnici – Čítam pre svoje potešenie i radosť druhých (Cesta knihy, Z múdrosti našich predkov, Ezopské bájky, Vianoce od A po Z, Rozprávky a ich autori, Oravské povesti, Kým sa zdvihne opona, Príbehy v bublinách, Ja sa knižiek nebojím, Čitateľský denník)*. Jednotlivé aktivity tvoria prednášky na rôzne témy, tvorivé dielne, dramatizácia, hlasné, tiché a zážitkové čítanie, rozvíjanie schopnosti čítať s porozumením a samostatná práca žiakov s literárnym textom. Po ich skončení si deti požičávajú knihy na detskom oddelení.

Aktivity zamerané na posilnenie prosociálneho správania, prevenciu šikanovania a rovesníckeho násillia (január – december 2019)

V tomto roku Oravská knižnica pokračovala v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) Dolný Kubín. V rámci projektu *Podpora ochrany detí pred násillím* koordinátorka ochrany detí pred násillím z ÚPSVaR zabezpečuje aktivity pre žiakov základných škôl v regióne, na ktorých sa uskutočňuje hlasné čítanie z kníh a diskusia spojená s rôznymi tvorivými činnosťami. V mesiacoch január – jún boli pripravené aktivity inšpirované príbehmi z kníh spisovateľa Romana Brata *Môj anjel sa vie biť* (pre žiakov 4.-7. ročníka) a *Škola za rohom* (pre žiakov 2.-3. ročníka). V nasledujúcom školskom roku (september - december) sa začal nový ročník projektu a tiež aj nové podujatia: *Kamaráti* podľa knihy Petra Guldana *Bambul'kine dobrodružstvá* (1. ročník ZŠ), *Skutočný kamarát* podľa rovnomennej knihy Sanji Pregl (2. ročník) a *Ovce.sk* podľa knihy *Za siedmimi wifinami a siedmimi statusmi* autora Mira Drobného (3. a 4. ročník ZŠ). Na realizácii každého podujatia participuje koordinátorka kultúrno-výchovnej činnosti Oravskej knižnice a psychologička ÚPSVaR.

170. výročie narodenia P. O. Hviezdoslava (február – jún 2019)

Významného slovenského básnika sme si pripomenuli sériou podujatí pre všetky vekové kategórie návštevníkov. Deti materských škôl sa naučili spojiť portrét a meno tejto významnej regionálnej osobnosti, pričom sa sústredili na jeden z typických znakov každej podobizne - mašľu. Na tvorivej dielni *Mašľa pre Hviezdoslava* nakreslili vlastný výtvarný návrh tohto originálneho doplnku. Mladší žiaci ZŠ spoznali detstvo a mladé roky básnika na tematickom podujatí *Paľko Vyšňanovie* a na tvorivej dielni *Vytvor si svojho Hviezdoslava* vyfarbovali portrét básnika v štýle pop-artu. Výstava týchto portrétov bola sprístupnená verejnosti počas 65. Hviezdoslavovho Kubína. Starší žiaci a klienti DSS sa zoznámili so životom a dielom básnika na tematických podujatiach venovaných významným regionálnym literátom (*Literárne prechádzky po Orave*).

S Oravským kultúrnym strediskom sme spolupracovali pri usporiadaní interaktívnej vedomostnej súťaže pre tímy siedmakov dolnokubínskych ZŠ *Veľká výzva! Po stopách Hviezdoslava. Spoznajte Hviezdoslava inak*. Pomocou indícií hľadali ukryté súťažné skupiny heslá na miestach, ktoré sú spojené s pobytom a činnosťou básnika v Dolnom Kubíne. Jedným z miest bola aj Oravská knižnica, je umiestnená v budove bývalej banky, v ktorej Hviezdoslav pracoval.

Spolupráca s Oravskou galériou (február – júl 2019)

Počas viacmesačnej spolupráce pracovníčky Detského oddelenia A. Javorkovej a galerijnej pedagogičky Ž. Mäsiarovej sa uskutočnilo niekoľko podujatí, ktoré prinieslo žiakom ZŠ Janka Matúšku, Martina Kukučina a Petra Škrabáka množstvo umeleckých zážitkov, spoznávania a tvorivej činnosti. Deti navštívili šesť tematicky rôznorodých výstav, spoznali tvorbu výtvarníkov a ilustrátorov Františka Hübla, Bély Kolčákovej, Vincenta Hložníka, päťročného Juliana Hajduk Browna, reštaurátora Stana Lajdu, ktorý vystavoval svoju *Rekonštrukciu Leonardovej Poslednej večere*. Návštevy výstav boli prepájané s čítaním rozprávkových príbehov a realizáciou výtvarných dielní

Týždeň slovenských knižníc – TSK (4.3. – 9.3.2019)

Oravská knižnica počas 20. ročníka *Týždňa slovenských knižníc* pod tradičným mottom *Knižnice pre všetkých* zorganizovala 10 podujatí pre verejnosť, ktorých sa zúčastnilo 117 návštevníkov:

Prázdniny v knižnici – tvorivé dielne pre deti (*Jarný košík, Venček zo srdiečok, Rámik z paličiek, Snežienka, Lienka v kytičke*)

Marec mesiac knihy - tematické podujatie o histórii a tradícii sviatku venovaného knihám a čítaniu. Aktivita pre klientov Zariadenia pre seniorov a Domova sociálnych služieb.

Tréning pamäti seniorov - kurz zameraný na posilňovanie pamäti, pozornosti a koncentrácie, ktorý je realizovaný skupinovú formou (10-12 účastníkov).

Čitateľský klub - podujatie pre všetkých, ktorí by chceli zdieľať svoje čitateľské zážitky a radi by sa o prečítanom rozprávali.

Kniha Oravy 2018 - výstava kníh nominovaných do regionálnej súťaže o najzaujímavejšiu regionálnu publikáciu uplynulého roka, ktorú vyberajú čitatelia hlasovaním.

Stalo sa v roku 1919 - výstava dokumentov z archívu historika a spisovateľa Petra Hubu.

Knižničné hliadky - Ľudí, čítajúcich na verejných miestach, odmenili knižničné hliadky.

Bezplatný zápis nových čitateľov

Noc v knižnici – Noc s Andersenom (29.-30.3.2019)

Na zážitky bohatého podujatia sa zúčastnilo 25 detí, pod vedením dobrovoľníkov, lektorov a pracovníkov knižnice sa deti zapájali do pestrej ponuky aktivít: tvorili si jarný sklenený fóliovník a jarné prekvapenie do košíčka, písali posolstvo o noci, učili sa viazať balík špeciálnym knihovníckym uzlom, zažili nočný výlet v meste, čítali, kreslili, zatancovali si detským folklórnym súborom Kohútik, zažili živý vstup do vysielania rádia Regina, s Vydavateľstvom Slovart riešili zaujímavé súťažné úlohy. V súťaži s vydavateľstvom boli 2 deti odmenené knihou.

95. výročie narodenia a 15. výročie úmrtia Antona Habovštiaka, 15. výročie premenovania Oravskej knižnice na Oravskú knižnicu Antona Habovštiaka (apríl – december 2019)

Slovenského jazykovedca a spisovateľa, oravského rodáka Antona Habovštiaka, sme si pripomenuli na viacerých podujatiach prostredníctvom jeho tvorby pre deti, povestami, esejami a dielami zaznamenávajúcimi oravské tradície a nárečia. Okrem estetického zážitku účastníci získali aj cenné informácie o svojom regióne a živote jeho obyvateľov v minulosti. Na tematických podujatiach sa žiaci ZŠ oboznámili s jeho detstvom a rokmi dospievania. Na výtvarných dielňach tvorili obrázkový slovník oravských nárečí, pri ktorom boli inšpirovaní knihou *Lud Oravy v minulosti*. V priestoroch Oravskej galérie boli pripravené spoločné podujatia pri príležitosti dvoch výstav – *Posledná večera* výtvarníka Stanislava Lajdu a drevené plastiky oravského ľudového rezbára Štefana Siváňa. Deti si vypočuli sprievodné informácie od galerijnej pedagogičky a ukážky z knihy A. Habovštiaka o veľkonočnom a vianočnom zvykosloví, a tiež spomienky Štefana Siváňa na jeho koledovanie s Betlehemom. Následne si pozreli výstavy o tvorili vlastné výtvarné reflexie na videné diela. Pre seniorov bol určený životopisný medailón spojený s literárnym kvízom a ukážkami z knihy Kataríny Habovštiakovej, *Môj život s Antonom Habovštiakom*, v ktorej spomína na svojho manžela. Pre širokú čitateľskú verejnosť bola pripravená výstava publikácií z tvorby spisovateľa a dokumenty mapujúce jeho dlhoročnú spoluprácu s Oravskou knižnicou.

Jánska noc má čarovnú moc (21.-22.6.2019)

Spoločné ďalšie medziregionálne podujatie Kysuckej knižnice v Čadci a Oravskej knižnice AH v priestoroch Kysuckej knižnice a Galérie Čadca. Dvadsať detí oboch regiónov zažilo interaktívnu výstavu s názvom *Zmysel to má aj bez zmyslov*, prostredníctvom ktorej sa dozvedeli o živote svojich vrstovníkov so špeciálnymi potrebami. Deti si zmerali svoje vedomosti a rýchle reakcie v náučno-zábavnej hre *Dobre vedieť*. Súťaženie v témach ako Ľudské telo, Šport, Iný kraj – iný mrav, Fauna a flóra a Koľko, bolo nielen o znalostiach či správnom tipovaní, ale aj o tom, kto silnejšie roztočí Koleso šťastia. Účastníci si aj vyrábali syrové nite, pri svätójánskej vatre spievali a hrali zábavné hry. Nechýbali hry ako pantomíma,

nemé kreslenie, vysvetľovanie slov či skladanie origami. Vzajomne si predstavili knihy Najkrajšie oravské povesti od Antona Habovštiaka a Kysucké rozprávky od Antona Pajonka.

(Ne)obyčajné stretnutia s literatúrou (2019) (máj - december 2019)

Projekt, ktorý podporil Fond na podporu umenia, si kládol za cieľ prebudiť u detí záujem o čítanie, upriamiť ich pozornosť na pôvodnú tvorbu slovenských autorov, zapojiť deti do aktívneho spoznávania literatúry a regionálnych kultúrnych tradícií, formovať čitateľské vedomie detí a mládeže prostredníctvom stretnutí s literárnymi tvorcami, kultivovať literárny vkus a prezentovať edukačnú funkciu literatúry formami prístupnými pre deti a mládež. Obsahovú náplň tvorili rôznorodé aktivity pre deti i širokú čitateľskú verejnosť, ako sú hodiny hlasného a zážitkového čítania, čitateľské dielne, tvorivé výtvarné a literárne dielne, zábavnosúťažné činnosti, čitateľská súťaž *Čítanie s nezábudníkom*.

Hodiny hlasného čítania určené deťom MŠ, žiakom ZŠ, Špeciálnej ZŠ a klientom Centra sociálnych služieb boli zamerané na tvorbu súčasných slovenských i svetových autorov detskej literatúry a rozvíjanie schopností detí čítať s porozumením. Žiaci 1. – 4. ročníka ZŠ počúvali texty z kníh Márie Ďuríčkovej, Jozefa Pavloviča, Astrid Lindgrenovej, Miloša Macourka, E. J. Grocha, R. Dahla, Blaženy Mikšíkovej a ďalších autorov prečítané knihovníčkou alebo niektorým zo žiakov a následne ho reprodukovali pomocou samostatného prerozprávania príbehu alebo pomocou otázok kladených knihovníčkou. V druhej časti aktivity mali účastníci možnosť individuálne čítať v priestoroch detského oddelenia knihu podľa vlastného výberu.

Tvorivé výtvarné dielne zamerané na ilustráciu prečítaného príbehu boli rozdelené na dve časti. V prvej časti stretnutia sa deti dozvedeli zaujímavosti o známych ilustrátoroch slovenských detských kníh a výtvarných technikách, ktoré používajú. Mali možnosť porovnať ich výtvarné práce a prezentovať svoje názory na jednotlivé ilustrácie. V druhej si vypočuli rozprávkový príbeh, ktorý neskôr ilustrovali, pričom využili techniku kresby. Ďalšími výtvarnými projektmi bolo vytvorenie ilustrovaného slovníka oravského nárečia inšpirovaného dielom jazykovedca A. Habovštiaka, návrh na partu a pierko pre ženícha inšpirované dielom L. Fullu. Na prázdninovej tvorivej dielni si účastníci vyrobili lapač snov a záložky zo starých kníh. V predvianočnom čase si deti vytvorili vianočné dekorácie z prírodnín, papiera, korálok, ktorými vyzdobili vianočný stromček v knižnici a tiež rôzne vianočné pozdravy.

Tvorivé literárne dielne boli pripravené pre žiakov ZŠ. V rámci jednotlivých aktivít žiaci dokončovali literárny príbeh a následne ho prezentovali pred spolužiakmi, riešili literárne hádanky a dopĺňovačky, vysvetľovali a parafrázovali prečítaný text, vymýšľali text k ilustrácii komixu, podľa piktogramov hádali znenie prísloví a porekadiel, dramatisovali bájky a rozprávky. Realizovaná bola aj hodina tvorivého písania, ktorá bola zameraná na vlastnú interpretáciu obsahu a postáv známych literárnych diel. Žiaci pracovali samostatne i v skupinách tak, aby každý z nich dostal možnosť prejaviť svoj názor.

Na besedách, autorských čítaniach a tvorivých výtvarných dielniach sa s čitateľmi stretli spisovatelia a ilustrátori Zuzana Jesenská Kubicová, Adrián Macho, Martina Matlovičová, Jana Necpalová, Petra Nagyová Džerengová, Katarína Škorupovou, Karol Krčmár a Andrea Gregušová.

Rok Milana Rastislava Štefánika (máj 2019)

Pri príležitosti 100. výročia tragického úmrtia M. R. Štefánika, jednej z najvýraznejších osobností novodobých slovenských dejín, Oravská knižnica v spolupráci s Miestnym odborom Matice slovenskej v Dolnom Kubíne usporiadala prednášku Mgr. Jindricha Čajku ***O živote a diele Milana Rastislava Štefánika určenú pre študentov stredných škôl v Dolnom Kubíne***. Pre žiakov základných škôl bolo pripravené interaktívne tematické podujatie *Milan Rastislav Štefánik – pozoruhodná osobnosť našich dejín*.

Čítajme si... (30.5.2019)

12. ročník celoslovenskému maratónu čítania detí, ktorého hlavným organizátorom je Linka detskej istoty n. o., spoluorganizátori Slovenská asociácia knižníc, Spolok slovenských knihovníkov a knižníc a vydavateľstvo Slovart, svojou účasťou podporila aj Oravská knižnica. Do čítania sa zapojilo 106 návštevníkov, ktorí prispeli k vytvoreniu nového slovenského rekordu v simultánnom verejnom čítaní detí. Podmienkou uznania rekordu bolo prečítanie 1 strany z knihy každým účastníkom v čase od 9,00 do 15,00 hod. Slávnostného otvorenia podujatia sa zúčastnil spisovateľ Jozef Kaščák, vedúci odboru školstva, mládeže a kultúry Mesta Dolný Kubín Michal Švento a spisovateľ a v súčasnosti aj riaditeľ Oravskej knižnice Peter Huba.

Celé Slovensko číta deťom (3. – 9.6.2019)

Oravská knižnica cielene propaguje dôležitosť čítania, preto sa akcie opäť zúčastnila. Týždeň sa začal i skončil stretnutím detí so spisovateľkami. Slávnostné otvorenie bolo už v piatok 31.5., kedy deťom príbeh zo svojej knihy *Adamko* prečítala spisovateľka Zuzana Štelbaská. V piatok 7.6. podujatie ukončila autorským čítaním Andrea Gregušová. Počas celého týždňa hostia čítali nielen úryvky z obľúbených kníh svojho detstva spojené so spomienkami na ich hrdinov, ale predstavili aj diela súčasných slovenských i svetových autorov. Deti si vypočuli veselé i napínavé príbehy z kníh: *Na motýľích krídlach*, *Opice z našej police*, *Mrázik*, *Operácia orech a iné dedkoviny*, *Príbeh Tracy Bakerovej*, *Príbehy na dobrú noc pre malé rebelky*, *Pipi Dlhá Pančucha*, *Hniezdo pre sovičky*, *O vile Jarmilke*, *Babka na rebríku*, *Adela, ani to neskúšaj*, *Povesti z Oravy*, *Mačky vo vreci*, *Rozprávky na celý rok*, *Kňazka miesto rozprávky*. V pondelok sa čítalo nielen v knižnici, ale aj hospitalizovaným deťom v nemocnici a tiež školákom v Oravskej galérii. Pre deti boli pri príležitosti sviatku MDD popri čítaní pripravené aj ďalšie aktivity, ako rozprávkové hádanky, kvízy, hry a tvorivé dielne. Tradičná súčasť každoročného programu, divadielko žiakov ZŠ J. Matúšku, čakalo deti z MŠ v utorok. Tentoraz predstavili *Rozprávku o repe* doplnenú veselými pesničkami a dramatizovaným čítaním príbehov o zvieratkách. V stredu a štvrtok medzi deti zavítali dolnokubínski spisovatelia Peter Huba a Jozef Kaščák. Prítomní žiaci si vypočuli povesti od Petra Hubu a následne s ním besedovali. Jozef Kaščák si pre deti vybral krátke prózy zo svojej knihy *Živá reklama* a obľúbenú časť z *Pipi Dlhej pančuchy*. Deti im ako poďakovanie pripravili vystúpenie, na ktorom zaspievali a zahrali slovenské ľudové pesničky. V stredu privítali návštevu z Oravskej knižnice deti MŠ vo Vyšnom Kubíne. Hlasné čítanie rozprávok a básničiek z nových kníh, ktoré na ne čakajú v knižnici, sa stretlo s veľkým záujmom. Vo štvrtok dopoludnia sa v knižnici zastavila kráľovná z rozprávkovej ríše. Okrem toho, že prečítala rozprávku, splnila si aj jednu milú povinnosť. Pasovala prvákov na rytierov pekného slova a s ďalšou triedou prvákov, ktorí dokázali, že už vedia čítať, zapečatila šlabikár. V knižnici i mimo nej sme zorganizovali 28 programov pre 794 detí vo veku 3 – 15 rokov.

Hviezdoslavov Kubín (18. – 22.6 2019)

Oravská knižnica je dlhoročným spoluorganizátorom celoslovenskej súťaže v umeleckom prednese a tvorbe divadiel poézie. Návštevníci a účastníci súťažnej prehliadky mohli v čase jej konania využívať bezplatne služby knižnice. Na *Knižnom bazáre* v Mestskom kultúrnom stredisku sme rozdávali záujemcom vyradené knihy a verejnosť mohla na ňom darovať svoje knihy knižnici. V spoločenskej miestnosti knižnice sa uskutočnila autorská beseda so spisovateľom, hercom a režisérom Lacom Keratom, na ktorej sa zúčastnili študenti Gymnázia P. O. Hviezdoslava.

Oravská knižnica prispela k úspešnému priebehu súťaže tiež knižným darom pre ocenených účastníkov prehliadky a spolupracovala aj pri organizácii podujatia *Dotyky s literatúrou* – čítanie a recitovanie v Parku Martina Kukučina.

Prázdniny v knižnici (júl – august 2019)

Detské oddelenie OK AH sa zapojilo do celoslovenského projektu Prečítané leto, ktorý iniciovali OZ Čítajme si spolu, blog o pekných detských knižničkách Pampúch, OZ Úlet s knihou, vydavateľstvo Martinus. Počas celého leta sa pre malých návštevníkov knižnice realizovali podujatia podporujúce čítanie a fantáziu detí. Každý týždeň im boli predstavené nové typy na dobré knihy, mohli súťažiť, vyrábať drobnosti, spoznávať svet okolo seba, relaxovať, pozerat' rozprávky, hrať sa. Na stoloch boli inštalované výstavky publikácií krásnej i náučnej literatúry a iných pomôcok k danej téme. Každý týždeň sa venoval inej téme, iným knihám a aktivitám, jednotlivé tematické bloky boli zamerané na knižky o vode, o čokoláde, o bábätkách, o dopravných prostriedkoch, o včelách a chrobákoch, o počasí, o schodoch a rebríkoch, o spánku, o farbách. Návštevníci oddelenia – rodičia, deti, starí rodičia sa mohli inšpirovať ako zaujímavo tráviť voľný čas s deťmi počas prázdnin prostredníctvom kníh a čítania.

Dni európskeho kultúrneho dedičstva (september 2019)

Program podujatia pozostával z rozličných aktivít pre všetky vekové kategórie používateľov: *Anton Habovštiak – Oravci o svojej minulosti* - podujatie pre žiakov ZŠ realizované pri príležitosti 95. výročia narodenia jazykovedca a spisovateľa Antona Habovštiaka. Žiaci sa na ňom zoznámili s jedinečnou knihou, v ktorej je zaznamenané rozprávanie o živote a duchovnej i materiálnej kultúre obyvateľov Oravy v dnes už takmer zabudnutom jazyku. Originálny oravský dialekt, v ktorom sú texty zapísané, bol využitý pri vedomostnom kvíze a tvorivých dielňach. Na nich si deti vytvorili obrázkový slovník oravských nárečí.

Inšpirovaní Ľudovítom Fullom - interaktívne podujatie pre deti, ktorého spoluorganizátormi boli Oravská knižnica Antona Habovštiaka a Oravská galéria v Dolnom Kubíne. Účastníci sa dozvedeli zaujímavosti zo života významného slovenského maliara Ľudovíta Fullu, jeho študentských rokov strávených v Dolnom Kubíne a ceste za výtvarným umením. Zoznámili sa s jeho ilustrátorskou tvorbou prostredníctvom známych kníh pre deti, a tiež s jeho pedagogickou činnosťou pri vedení detských výtvarných kurzov. Inšpirovaní obrazom *Nevesta*, ktorý si pozreli v expozícii galérie, vytvorili vlastný návrh ornamentu na šaty nevesty, partu nevesty a pierko pre ženicha. Partu a pierko si následne zhotovili z papiera a ďalších materiálov.

Pamiatky UNESCO na Slovensku - výstava publikácií z fondu knižnice zameraných na kultúrno-historické pamiatky a prírodné vzácnosti Slovenska zaradené do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

Dni európskeho kultúrneho dedičstva – vedomostný kvíz - každý týždeň v pondelok bola na vstupnom informačnom paneli a na webovej stránke knižnice zverejnená kvízová otázka. Písomne odpovedať bolo možné do štvrtka daného týždňa. V piatok bol zo správnych odpovedí vyžrebovaný/á jeden výherca/ výherkyňa.

Peter Huba – Keď národ umieral: Čas vzkriesenia - prezentácia druhého dielu románovej trilógie historika a spisovateľa Petra Hubu spojená s autorskou besedou. Dej knihy je situovaný do obdobia 1. svetovej vojny, vzniku Československej republiky a oživotvorenia Matice slovenskej v r. 1919.

Deň otvorených dverí - prezentácia činnosti a priestorov knižnice, ktoré nie sú návštevníkom bežne prístupné (akvizícia a spracovanie fondu, administratívne priestory, metodika, sklady literatúry, podkrovie). Účastníci prehliadky sa dozvedeli zaujímavosti z histórie knižnice i budovy, v ktorej sídli.

Európsky týždeň mobility (16. - 20.9.2019)

Oravská knižnica sa ako jeden zo spoluorganizátorov pripojila k európskej kampani, ktorej cieľom je nahradiť cestovanie osobným automobilom chôdzou, bicyklom alebo verejnou dopravou. Hlavným organizátorom programu je Mesto Dolný Kubín.

Podujatia knižnice pre deti mestských materských a základných škôl si záujemcovia vybrali z vopred pripravenej ponuky. Dovedna sa uskutočnilo 13 podujatí pre 300 návštevníkov, ktoré tvorili zážitkové čítania, tvorivé dielne, kvízy, hry: *Najlepší dopravný prostriedok sú moje nohy* – maľované čítanie a výtvarná tvorivá dielňa pre deti MŠ a žiakov 1. ročníka ZŠ; *Na bicykli po Orave* – podujatie pre žiakov ZŠ o zaujímavých miestach a osobnostiach, ktoré môžu spoznávať na cyklotúrach po našom regióne; *Bezpečne na ceste* – vedomostný kvíz o doprave, pravidlách cestnej premávky, správaní sa chodcov a cyklistov pre deti MŠ a žiakov ZŠ.

110. výročie narodenia Margita Figuli (október 2019)

Pripomenutie 110. výročia narodenia spisovateľky Margity Figuli, významnej predstaviteľky slovenského naturizmu, patrilo k významným kultúrno-spoločenským cieľom knižnice. Na tematických podujatiach *Slávne oravské osobnosti* žiaci základných škôl získali informácie o živote a diele spisovateľky a na literárnej besede o knihe „*Mladost*“ inšpirovanej jej detstvom spoznali neľahký život na dolnooravskej dedine v čase 1. svetovej vojny.

Tradície spájajú generácie - projekty podporené Nadáciou Poštovej banky – Nápad pre 3 generácie a grantového programu spoločnosti Tesco „Vy rozhodujete, my pomáhame“ (jún – október 2019)

Cieľom projektov bolo priblížiť deťom tradičnú ľudovú kultúru v našom regióne prostredníctvom tematických podujatí o ľudovej slovesnosti, remeslách a zvykosloví, ako aj predstavenie významných osobností regiónu.

V rámci projektu sa uskutočnil aj denný tábor pre 20 detí vo veku do 12 rokov. Pre účastníkov bol pripravený bohatý program. Navštívili Oravskú galériu, prezreli si výstavu New Glass Folder, čítali si knižku Bylinkové rozprávky a v rámci tvorivej výtvarnej dielne a maľovali vybratú rastlinku. V Párnici navštívili Izbu starých materií, kde sa zoznámili s dobovým nábytkom, ľudovými krojmi, predmetmi, ktoré sa používali v domácnosti a na poli. Spoznali aj čaro modrotlačce, ktorú im predstavil výtvarník a tlačiar Matej Rabada. Nasledovala túra v Jánošíkových dierach a návšteva Múzea Juraja Jánošíka v Terchovej. Vlastnoručne si s pomocou ľudových umelkýň vyskúšali tradičné ľudové remeslá : čipkárstvo, prácu na hrnčiarskom kruhu a zdobenie medovníčkov. Na stretnutí detí, rodičov a starých rodičov sa spoločne zabavili pri sledovaní scénok z ľudových rozprávok, hádaní názvov rozprávok podľa indícií, čítaní ukážok známych i menej známych rozprávok z detstva rodičov a starých rodičov, rozprávaní príbehov a zážitkov ako kedysi žili a hrali sa, predovšetkým bez dnešných technických možností. Všetky tri generácie si precvičili svoju zručnosť pri netradičnej aktivite, kde maľovali obrázky originálnou technikou - maľovanie čajom. Na záverečnom stretnutí si vyskúšali výrobu syrových korbáčikov.

Súčasťou projektových bola aj tvorivá dielňa *Suknička plátená, zásterka vyšívaná*, na ktorej sa stretli tri generácie – od najmladšej po najstaršiu. Deti si vypočuli rozprávanie pani Otky Štepitovej, ktorá sa zaoberá regionálnou históriou, o tom, ako sa pestuje a spracúva ľan, ako sa ľudia naučili šiť a vyšívať a vyskúšali si tiež základné činnosti pri vyšívaní – od navlečenia nitky do ihly, uviazanie uzlíka až po krížikové vyšívanie na plátne. Na výstave si pozreli výšivky z minulosti, naučili sa rozoznávať jednotlivé časti kroja a pri tpeplivej práci si zaspievali ľudové piesne.

Aktivita *Noc v knižnici* sprostredkovala deťom, ich rodičom a starým rodičom netradičný zážitok, tvorbu hlinenej keramiky na hrnčiarskom kruhu a zdobenie perníkov pod vedením skúsených remeselníkov Jána Baleka a Žofie Mäsiarovej. V zábavnom kvíze si overili vedomosti o Orave a jej minulosti a na záver si večer sprijemnili čítaním nových kníh.

November 1989 – 30. výročie Nežnej revolúcie (november 2019)

Jednu z najdôležitejších udalostí v histórii Slovenska si knižnica pripomenula sériou podujatí, ktoré začali už v septembri verejnou diskusiou o slobode vierovyznania s názvom *Náboženská sloboda: Dôležitosť, situácia, trendy*. Hlavným organizátorom akcie boli OZ V.I.A.C. a Europedirect Trstená a hosťom Ján Figel', osobitný vyslanec pre podporu slobody EÚ. V mesiacoch november – december si mohli návštevníci prezrieť výstavu kníh a ďalších dokumentov z fondu knižnice a súkromných zbierok. *30. výročie Nežnej revolúcie*. Súčasťou výstavy boli aj kompletne ročníky novín a časopisov z r. 1989 (Orava, Smena, Smer, Literárny týždenník, Pravda, Verejnosť), v ktorých žiaci a študenti, po absolvovaní prednášky *Nežná revolúcia - začiatok cesty k slobode*, vyhľadávali informácie o dobových udalostiach a porovnávali ich s informáciami v súčasných periodikách, následne diskutovali o slobode slova. Pre širokú čitateľskú verejnosť oslovilo *Čítanie z trezoru*, podujatie venované prezentácii autorov a kníh, ktoré boli v časoch socializmu zakázané. V trezore, ktorý sa nachádza v priestoroch knižnice, boli predstavené diela samizdatovej a exilovej literatúry, a tiež diela, ktoré boli v Československu vyradené z knižníc. V spomienke na autorov, po ktorých zostali na dlhé roky biele miesta v dejinách a ich knihy sa stali súčasťou tzv. zvláštnych fondov knižníc známych ako „zakázaná“ alebo „trezorová literatúra“, účinkovali Mária Ferancová, Rastislav Stanček, Jozef Kaščák a hudobný hosť, básnik a pesničkár Ondrej Štyrák, jeden z hlavných protagonistov novembrových udalostí v Dolnom Kubíne. Prítomní si vypočuli ukážky z diela Hany Ponickéj, Rudolfa Dilonga, Dominika Tatarku, Pavla Hružá, Ivana Kadlečíka, Ľubomíra Schrameka, Olega Pastiera, Ivana Laučíka a Jozefa Juráša. Počas *Večera s Milanom Galandom* tento významný organizátor diania na Orave v roku 1989, spoluzakladateľ hnutia Verejnosť proti násiliu a v súčasnosti richtárom Obce Oravcov v Bratislave, spomínal na prežité udalosti, hodnotil politické zmeny a ich vplyv na súčasný život spoločnosti. Hudobnými hosťami besedy boli pedagógovia a žiaci ZUŠ I. Ballu v Dolnom Kubíne.

Slávnostná prezentácia knihy Čas vzkriesenia z trilógie Ked' národ umieral autora Petra Hubu v Dvorane Ministerstva kultúry SR v Bratislave (5.12.2019)

Druhý diel historickej trilógie spisovateľa a historika Petra Hubu bol prezentovaný v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka a na konci roka aj v Bratislave v Dvorane Ministerstva kultúry. Záštitu nad podujatím prevzala Ľubica Laššáková, ministerka kultúry Slovenskej republiky. Po úvodných príhovoroch hostí autor predstavil dej knihy, odohrávajúci sa v neľahkých časoch obdobia prvej svetovej vojny, prvých mesiacoch novovzniknutej Československej republiky a následnom obnovení činnosti Matice slovenskej v r. 1919. V slávnostnom programe vystúpil ľudový súbor Laštek z Pucova.

Priateľ knižnice 2019 (13.12.2019)

Záverečným podujatím pre verejnosť bolo *Kreslo pre hosta* s českým spisovateľom Jaroslavom Konvičkom ako oficiálne otvorenie medzinárodného projektu Oravskej knižnice a jej nového českého partnera, mestskej knižnice v Krnove. Malý projekt č. SK/FMP/11B/03/002 *CEZHRANIČNÝ KULTÚRNY DIALÓG* bude pokračovať ďalšími aktivitami v r. 2020.

Tradičnou súčasťou konca kalendárneho roka je udelenie ocenenia *Priateľ knižnice*, ktoré je poďakovaním Oravskej knižnice za nezištnú spoluprácu a priazeň. V tomto roku si ho prevzala Mgr. Ľubica Chmelíková.

Prednášky, besedy a autorské čítania:

Kristína Baluchová (spisovateľka), Ján Beňo (spisovateľ), Renáta BočKayová (spisovateľka), Ján Cíger (spisovateľ), Zuzana Csontosová (spisovateľka), Eva Dudášová (výtvarníčka),

Ľubomír Feldek (spisovateľ), Darina Hamarová (spisovateľka), Liba Chiara Hladeková (spisovateľka, trénerka pamäti), Peter Huba (spisovateľ, historik), Zuzana Jesenská Kubicová (ilustrátorka), Jozef Kaščák (spisovateľ, publicista), Miroslav Knap (výtvárník), Juraj Lukáč (grafik, novinár), Juraj Martiška (ilustrátor), Petra Nagyová Džerengová (spisovateľka), Nikolaj Prokudin (spisovateľ), Jozef Medard Slovík (spisovateľ, bloger), Tomáš Toček (cestovateľ, turistický sprievodca, spisovateľ), Lýdia Vojtaššáková (publicistka, redaktorka), Milota Zelinová Gaceková (vysokoškolská pedagogička, spisovateľka), Jurij Zverlin (spisovateľ)

Uvedenie a prezentácia nových kníh:

- Miloš Jesenský – Tomáš Adamčík a kol. – *Žilinský kraj na križovatkách dejín. 1918 - 1968*
- Peter Huba – *Keď národ umieral. Čas vzkriesenia*

Slávnostné otvorenie výstavy:

- *Z vojnového albumu Pavla Halašu*
- Marián Lauko – *Rozprávka z kameňa (Z lásky k Orave)*

Klubová činnosť knižnice:

Fontána – literárny klub. Vznikol a pri knižnici pôsobí od roku 1999. Členovia klubu sa stretávajú raz do mesiaca. Na stretnutiach sa konajú tvorivé dielne, čítanie a rozborov vlastnej tvorby, diskusie o literatúre a umení, informácie o knižných novinkách, literárnych súťažiach. Svoju tvorbu uverejňujú v klubových zborníkoch, časopisoch. Pre verejnosť pripravujú autorské čítania v knižnici.

Klub moderných spoločenských hier – otvorila knižnica 27. júla 2016 v spolupráci s ALBI s. r. o. Žilina. Klub ponúka pre malých a veľkých návštevníkov knižnice, rodiny s deťmi, partiám kamarátov možnosť tráviť svoj voľný čas v knižnici a zároveň majú možnosť si niektoré spoločenské hry zapožičať aj domov na dva týždne. Nadšenci spoločenských hier sa stretávajú nielen vo vyhradenom čase - počas stredajších popoludní, ale aj keď je vonku zlé počasie a počas prázdnin. Spoločne strávený čas upevňuje rodinné putá, deti a rodičia zažívajú veselé chvíle, deti sa učia vyrovnávať aj s prehrou, sú viacej tolerantné k vedomostne slabším kamarátom, súrodencom.

Ponuka hier je pestrá, rôznych žánrov, pre rôzne vekové kategórie a rôzne stupne obťažnosti. Oblíbené *Hravé učenie* s elektronickou ceruzkou je unikátnym farebným sprievodcom pre predškolákov, kde sa nenásilnou formou naučia spoznávať čísla, písmená, farby, tvary a získavajú množstvo ďalších informácií, ktoré slúžia ich rozvoju. Zároveň pomocou jednoduchých hier a kvízov si deti aj samé môžu nadobudnuté vedomosti precvičovať. V sérii hier pod názvom *V kocke* deti môžu zistiť *Čo sa dá zapamätať za 10 sekúnd zo sveta, zo sveta zvierat, obrázkov, histórie?* V hre *Ubongo Junior* si svoju šikovnosť precvičia pri skladaní dielikov obrazca na hracom pláne, o vlastnostiach zvierat sa dozvedia v hre *O tom, či dokáže prasa lietať?*, v hre *Osadníci z Katanu* môžu stavať mesto podľa svojich predstáv.

Školské kluby detí ZŠ v Dolnom Kubíne navštevujú knižnicu počas školského roka v popoludňajších i dopoludňajších hodinách. Žiaci sa venujú hlasnému a tichému čítaniu, súťažiam, pracujú v tvorivých dielnach, hrajú spoločenské hry.

Klub pána Osmijanka – ponúka aktivity v popoludňajších hodinách v priestoroch detského oddelenia pre deti, ktoré milujú čítanie, ilustrovanie, zapájanie sa do rôznych iných aktivít

knižnice (MDD - Mladý knihovník, výtvarné súťaže s vydavateľstvami apod.). Deti rôznych vekových skupín zmysluplne pod vedením knihovníčky trávia svoj voľný čas, rozvíjajú svoje čitateľské a výtvarné zručnosti.

Čitateľský klub – v Oravskej knižnici sa v r. 2018 zriadil nový klub, ktorý môžu navštevovať všetci tí, ktorí by chceli zdieľať svoje čitateľské zážitky a radi by sa o prečítanom rozprávali. Je pre nich pripravený krátky text, ku ktorému môžu porozprávať svoje referencie, zaujímavé postrehy, poukázať na výnimočné časti textu, alebo môžu iba počúvať a nechať sa inšpirovať.

Ženy Orava – neformálna komunitná aktivita, ktorej cieľom je spájať ženy na Orave. Každá má čím inšpirovať druhé, či už sú to vedomosti, skúsenosti z podnikania alebo poznanie získané priamo žitím. Spoločným zdieľaním chcú organizátorky vytvoriť platformu, ktorá dá inšpiráciu, podporu, pomoc, spoločne prežitý čas, priestor, kde vzniknú nové priateľstvá a prepoja sa osudy. Účastníčky sa stretávajú raz mesačne.

Miestny odbor Matice slovenskej – členovia miestneho odboru Matice slovenskej v Dolnom Kubíne sa pravidelne stretávajú v Oravskej knižnici a spolupracujú s ňou aj pri organizácii podujatí pre verejnosť.

Výstavy a nástenky

Výstav fotografií, umeleckých diel a historických dokumentov a výstaviek kníh bolo pripravených 160 (v roku 2018: 136), násteniek 52 (v roku 2018: 42). Výstavkami kníh a nástenkami si pripomíname výročia a sviatky, reagujeme na aktuálne problémy a udalosti, predstavujeme svoju činnosť, nové knihy, propagujeme kultúrne podujatia v meste a regióne.

V mesiacoch marec – apríl mali návštevníci knižnice možnosť zoznámiť sa s nominovanými publikáciami v regionálnej súťaži *Kniha Oravy 2018* na výstave v priestoroch náučného oddelenia. Na rovnakom oddelení sa v júli a auguste návštevníci mohli oboznámiť s víťaznými publikáciami regionálnych súťaží *Kniha Oravy*, *Kniha Turca*, *Kniha Liptova*, *Kniha Kysúc*, *Kniha Horného Považia* na putovnej výstave, ktorá sa postupne sprístupnila v regionálnych knižniciach Žilinského samosprávneho kraja.

Najrozsiahlejší výstavný priestor knižnice sa nachádza v spoločenskej miestnosti. V januári bola v spoločenskej miestnosti otvorená celoročná výstava *Stalo sa pred sto rokmi (r. 1919)*, ktorú autorsky pripravil historik Peter Huba a predstavil na nej dobové dokumenty a fotografie zo svojho archívu.

V mesiacoch január – marec pokračovala výstava *Rozprávka z kameňa (Z lásky k Orave)* výtvarníka Mariána Lauka, ktorá bola slávnostne otvorená v decembri 2018 a bola pripravená v spolupráci s OZ Homo erectus a Mestom Dolný Kubín.

V apríli bola pri príležitosti 140. výročia úmrtia Andreja Radlinského výstava *Andrej Radlinský* za účasti autorky námetu, novinárky Martiny Jokelovej Ťuchovej. Na atraktívne výtvarne a graficky spracovaných paneloch boli návštevníkom priblížené Radlinského životné míľniky, jeho všestranné nadanie, dielo a významné aktivity. Interaktívne prvky na jednotlivých paneloch vzbudili nielen záujem detských návštevníkov, ale podnietili aj ich logické myslenie. Konceptii výstavy nechýbal ani humor - deti mohli cez malý priezor nahliadnuť dovnútra panela, kde sa ukrývali vtipné príbehy zo života Andreja Radlinského.

V mesiacoch november a december svoju maliarsku tvorbu predstavil mladý dolnokubínsky výtvarník David Brčák na výstave *Existencializmus na hranici monochrómu*.

V spolupráci s Bibianou – Medzinárodným domom umenia pre deti v Bratislave a Památníkom národného písennictví v Prahe bola v mesiaci december sprístupnená putovná

výstava *Českí a slovenskí ilustrátori na Bienále ilustrácií Bratislava 1967-2017*. Výstava predstavuje 26 kníh a ilustrácie, ktoré získali na BIB ocenenia Grand prix a Zlaté jablko. V priestoroch spoločenskej miestnosti boli počas celého roka pripravované výstavy dokumentov z fondu knižnice: *Veselé fašiangy, P. O. Hviezdoslav – 170. výročie narodenia, Zima v knihe, Deň ľudovej rozprávky – najznámejšie slovenské rozprávky, Marec – mesiac knihy, Deň Downovho syndrómu, Oravskí pláteníci, Anton Habovštiak – 95. výročie narodenia a 15. výročie úmrtia, Veľká noc s knihou, Nordic walking vo fonde knižnice, Svetový deň slobody tlače, M. R. Štefánik – 100. výročie úmrtia, Koniec 2. svetovej vojny, Deň Európy, Deň matiek, Svetový deň bez tabaku, MDD, Deň otcov, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog, 65. výročie Hviezdoslavovho Kubína, Nórsko v literatúre, Hrdinovia z Večerníčkov v knihách z knižnice, 100. výročie prvého zákona o verejných knižniciach v ČSR, 75. výročie SNP, Dni európskeho kultúrneho dedičstva – pamiatky UNESCO na Slovensku, Výšivky z časov minulých, Európsky týždeň mobility, Mária Ďuričková - 100. výročie narodenia, Z tvorby slovenských spisovateľov a ilustrátorov, Medzinárodný deň hudby, Svetový deň úsmevu, Svetový deň starých rodičov, Svetový deň slobody, Svetový deň odstránenia násilia na ženách, Deň ľudských práv, Medzinárodný deň nepočujúcich, Medzinárodný deň nevidiacich, Medzinárodný deň tolerancie a i. Každoročne v týchto priestoroch vystavujeme výtvarné a literárne práce detí materských škôl, žiakov ZŠ a Špeciálnej ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím (*Z tvorby detí MŠ Pribiš; Šikovné ručičky 2019 – z tvorby detí MŠ Námestie slobody Dolný Kubín; Vytvor si svojho Hviezdoslava, Ilustrácia rozprávkového príbehu; Marec mesiac knihy – výtvarné práce detí zaslané do súťaže vyhlásenej novinami Kubín*).*

Súťaže a ankety: 36 (z toho literárne súťaže: 31, výtvarné súťaže: 5), 922 účastníkov

V spolupráci s Petit press, a. s. a regionálnym týždenníkom MY - Oravské noviny vyhlásila knižnica 16. ročník regionálnej súťaže školských časopisov základných škôl *Najlepší školský časopis 2019* a 3. ročník súťaže o najoriginálnejšiu tematickú nástenku *Naj triedna/ školská nástenka* na tému *Čo mi dáva čítanie?* Celkom sa do súťaže zapojili 4 časopisy v kategórii časopisy 1. a 2. stupňa ZŠ. Porota pracovala v zložení: Ing. Lýdia Vojtaššáková – šéfredaktorka týždenníka MY Oravské noviny, Peter Huba, riaditeľ Oravskej knižnice A. Habovštiaka, autor odbornej a krásnej literatúry, Mgr. Jozef Kaščák – pedagóg, spisovateľ, publicista, Juraj Lukáč – polygraf, grafik. Na 1. mieste sa umiestnil časopis *Úsmev* z CZŠ sv. apoštola Pavla v Sihelnom, čestné uznanie získal časopis *Dlhánik* zo ZŠ s MŠ Dlhá nad Oravou. V súťaži *Naj nástenka* sa na 1. mieste umiestnila II. G (7. ročník) CSŠ Dolný Kubín, na 2. mieste 9. ročník ZŠ s MŠ Malatiná, na 3. mieste 6. A ZŠ s MŠ Mútne. Čestné uznanie získala VI. trieda ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím Dolný Kubín a 8. D ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka Zákamenné.

Súťaž *Knihá Oravy 2018* zorganizovala knižnica v spolupráci s mediálnymi partnermi MY - Oravské noviny a TV DK – Infoštúdio mesta Dolný Kubín. Súťažili publikácie, ktoré vyšli v r. 2018 a sú s regiónom Orava späté tematicky alebo osobou autora v textovej či obrazovej časti. Knihy nominovali autori, vydavatelia, knihkupci alebo čitateľská verejnosť. O ich umiestnení rozhodli čitatelia prostredníctvom anketových lístkov na jednotlivých oddeleniach knižnice, prípadne elektronickým hlasovaním.

Cieľom súťaže je propagácia regionálnej literatúry medzi širokou verejnosťou a ponúknuť priestor autorom a vydavateľom na bezplatnú prezentáciu svojich diel. Súťaž nemá ambíciu odborného hodnotenia predkladaných kníh, ide v nej o poskytnutie možnosti vyjadrenia čitateľskej priazne jednotlivým publikáciám.

Do 11. ročníka bolo nominovaných 29 kníh v dvoch kategóriách (beletria 7 publikácií, odborná literatúra 22 publikácií). Víťazné knihy v 1. kategórii – beletria: 1. miesto: Jana

Greššová a kol. – *Kňazia miesto rozprávky*, 2. miesto: Peter Huba – *Keď národ umieral. Mudroňovca a Halašovci*, 3. miesto: Darina Hamarová – *Posledná kniha*. V 2. kategórii - odborná literatúra sa umiestnili: 1. miesto: Marcin Gabryš, Matúš Chren a Rastislav Stanček – *Cesty Juraja Tranovského/ Śladami Jerzego Trzanowskiego*, 2. miesto: Michal Čajka a kol. – *Klin. Obec a jej obyvatelia*, 3. miesto: Daša Korytárová Lofajová (zodp. red.) a kol. – *Srňacie v premenách času*.

Vyžrebovaní hlasujúci získali knižné odmeny od ŽSK a Oravskej knižnice, a taktiež bezplatné členstvo v knižnici na 12 mesiacov.

Z víťazných publikácií súťaží v jednotlivých regiónoch Žilinského samosprávneho kraja bola zostavená výstava, ktorá sa postupne predstavila vo všetkých regionálnych knižniciach ŽSK.

Oravská knižnica sa aj v školskom roku 2018/2019, po jedenásťkrát, zapojila do celoslovenskej čitateľskej súťaže pre deti *Čítame s Osmijankom – pridaj sa aj ty*. Súťaž je zameraná na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov 1. stupňa základných škôl. Súťaží sa prostredníctvom zošita, ktorý musí mať každý súťažiaci žiak. Obsahuje 8 otázok zameraných na hravú prácu s literárnym textom slovenských a svetových autorov. Prezentujú sa knihy známe i menej známe. Cieľom súťaže je motivovať deti k čítaniu hodnotnej detskej literatúry, k rozhovorom o prečítanom, tvorivým aktivitám v školách, ale i v rodinách. Podporuje predstavivosť, slovnú zásobu, rozvoj fantázie a posmeľuje deti k rozprávaniu o prečítanom, konfrontovaniu vlastného vnímania literárneho textu v triednom kolektíve. Každá súťažná otázka je venovaná jednému literárnemu dielu, téme alebo literárnemu žánru. V tomto ročníku sa zúčastnené deti zoznámili s týmito spisovateľmi a knihami - M. Ďuríčková: O Jankovi Polienkovi, J. Pavlovič: Lov slov, D. Krolupperová: Stratená škola, R. Dahl: Minpinkovia, G. Rodari: Cibulčkove dobrodružstvá, A. Gregušová: Svetozár, D. Dušek: Pištáček, K. Bendová: O inzerátovom prasiatku. S knihovníčkou detského oddelenia A. Javorkovou sa do súťaže zapojilo 9 tried zo ZŠ J. Matúšku, M. Kukučina, P. Škrabáka a ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím v Dolnom Kubíne a žiaci zo ZŠ Zázrivá, bolo realizovaných 92 čitateľských a výtvarných dielní. Práce detí posudzovala odborná porota v Bratislave a kolektívy žiakov 2. A ZŠ Zázrivá, IV. C ZŠ J. Matúšku a ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím v Dolnom Kubíne boli ocenené v rámci celoslovenského hodnotenia.

Detské oddelenie pripravilo pre deti čitateľskú súťaž *Čítame s nezábudníkom*. Čitateľská súťaž bola realizovaná v dvoch kategóriách: do 10 rokov a od 10 do 15 rokov. V súťaži sa hodnotí nielen počet prečítaných kníh, ale aj dodržiavanie výpožičného poriadku a zapájanie sa do rôznych iných súťaží a kvízov oddelenia. Do súťaže sa zapojilo takmer 200 detí, výhercovia boli odmenení knižnými darmi a účasťou na besede so spisovateľkou Katarínou Škorupovou.

Detskí čitatelia OKAH sa zúčastnili na krajskom kole literárno-vedomostej súťaže Knižný vŕvedko, ktoré sa konalo 6.11.2019 v Kysuckej knižnici v Čadci.

Detské oddelenie zapojilo svojich čitateľov do viacerých výtvarných a literárnych súťaží: výtvarno-literárna súťaž Vytvor vlastný originálny Lesný kalendár, vyhlásená Národným lesníckym centrom vo Zvolene, súťaže s časopismi Slniečko, Lienka a Adamko, súťaž s vydavateľstvom Slovart v rámci podujatia Noc s Andersenom, výtvarná súťaž Povesti Dunajskej kráľovnej, vyhlásená Mestskou knižnicou mesta Piešťany, v ktorej mali deti ľubovoľnou výtvarnou technikou stvárať svoju obľúbenú povesť Márie Ďuríčkovej vo formáte A3.

2. Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Tab. 22 Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Ukazovateľ	r. 2018	r. 2019	Rozdiel
počet registrovaných bibliograf. a faktogr. informácií zameraných na regionálne témy	1 894	1 897	+ 3
Počet vypracovaných bibliografií /tlačené+elektronické/ spolu	4	6	+ 2
z toho kalendárium	-	-	-
ročenka	-	-	-
personálna bibliografia	1	1	-
bibliografický leták	2	4	+ 2
iné /životopis.medailón, inf.leták a pod./	1	1	-
počet vypracovaných rešerší	62	69	+ 7
- z toho počet rešerší na regionálne témy	11	18	+ 7
počet titulov monitorovaných periodík spolu	116	117	+ 1
- z toho periodiká regionálneho zamerania	54	48	- 6
počet záznamov v databáze regionálnej článkovej bibliografie spolu	21 311	21 921	+ 618
z toho ročný prírastok spolu	594	618	+ 24
- z toho články z periodík	421	412	- 9
články zo zborníkov, kapitoly z kníh a iných špeciálnych tlačovín	173	206	+ 33
fond regionálnych dokumentov spolu	3 556	3 603	+ 172
z toho - knihy /počet KJ/	3 377	3 430	+ 53
- periodiká /počet titulov/	54	48	- 6
- iné - spracované v KIS /drobné tlače, AV dokumenty, firemná lit., grafika, mapy a iné špec. dokumenty/	-	125	+ 125
elektronická databáza regionálnych autorít - počet autorít spolu	710	710	-
z toho osobné autority	710	710	-
korporatívne autority	-	-	-
elektronická databáza fotografií - počet spracovaných záznamov fotografií v KIS	-	-	-
výpožičky regionálnych dokumentov spolu	447	502	+ 55
z toho - knihy	426	410	- 16
- periodiká	19	89	+ 70
- výstrižky	-	-	-
- iné	2	3	+ 1
počet zrealizovaných regionálnych podujatí /garant podujatia - regionálne oddelenie/	-	-	-
počet návštevníkov regionálneho oddelenia	230	248	+ 18
počet využívaných elektronických databáz	1	1	-

Úsek bibliografie a regionálnej literatúry je odborným pracoviskom Oravskej knižnice Antona Habovštiaka, plní funkciu regionálneho bibliograficko–informačného centra pre okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín, dokumentuje sociálno-hospodársky, spoločenský a kultúrny rozvoj regiónu Orava.

Základná koncepcia práce s regionálnou literatúrou sa zameriavala na systematické dopĺňovanie fondu o tituly s regionálnou tematikou, ktoré boli vydané v roku 2019. Informácie o novej regionálnej literatúre získavame vyhľadávaním na internetových stránkach, prieskumom edičnej ponuky rôznych inštitúcií, účasťou na kultúrno-spoločenských podujatiach. Formou písomných i telefonických požiadaviek sme oslovovali miestnych

vydavateľov a autorov, kde sme sa väčšinou stretávali s ústretovým poskytovaním vydaných dokumentov. Povinným výtlačkom získavame periodickú tlač v regióne (v roku 2019 to bolo 48 titulov regionálnych, mestských, obecných, školských a iných typov periodík). Darom získavame knižné publikácie, brožúry, propagačné materiály, letáky a tlač menšieho rozsahu od obyvateľov, používateľov, autorov, vydavateľov a kultúrnych inštitúcií. Vydavatelia zasielajú mestské, obecné, školské a cirkevné časopisy do knižnice priebežne, informácie o vydaných periodikách získavame aj monitorovaním webových stránok úradov a inštitúcií v regióne. Regionálny knižničný fond je používateľom prístupný len za prítomnosti pracovníkov knižnice, aby bola zabezpečená jeho ochrana.

Technické vybavenie - 2 PC (pracovné stanice pre oddelenie), 1 PC (on-line katalóg pre verejnosť), plošný skener A4 EPSON, plošný skener A3 Microtek ScanMaker 9800 XL, HP LaserJet Pro M203dm (čiernobiela laserová tlačiareň), CANON (farebná laserová tlačiareň), CANON kopírovací stroj.

Na úseku sa priebežne spracovávala databáza súbežnej regionálnej bibliografie „Orava v tlači 1994–2019“ v knižničnom systéme Clavius. Databáza je výberom analyticky spracovaných článkov a štúdií z regionálnej a ostatnej na Slovensku vychádzajúcej tlače, kníh, zborníkov a rôznych publikácií dokumentujúcich hospodársky a sociálny rozvoj regiónu Oravy. K 31. decembru 2019 obsahovala databáza 21 921 bibliografických záznamov. Plné texty článkov z celoslovenskej tlače sú archivované vo forme výstrižkov. V dôsledku krátenia finančných prostriedkov odoberá od r. 2010 knižnica menší počet periodickej tlače, čo negatívnym spôsobom ovplyvnilo rozsah monitoringu regionálnych tém. Odzrkadľuje sa to aj v nižšom počte nových záznamov v databáze. Tiež niektoré obecné a mestské úrady prestali vydávať vlastné noviny, prípadne znížili ich periodicitu.

Výpožičné, rešeršné a bibliograficko-informačné služby na úseku regionálnej bibliografie sú využívané predovšetkým študentmi vo všetkých formách štúdia, pracovníkmi kultúrnych zariadení, regionálnych médií a iných subjektov v meste, ako aj ďalšími záujemcami o regionálne témy z radov registrovaných používateľov. Monitoring periodickej tlače je poskytovaný podľa záujmu, jednotlivcom aj inštitúciám len na požiadanie. Sprístupnením regionálnej databázy na webovej stránke knižnice sa zvýšil záujem používateľov o samorešeršovanie, priebežne im boli poskytované inštruktáže vo vyhľadávaní relevantných informácií v databáze regionálnych článkov a analyticky spracovaných zborníkov a ďalších publikácií. Skvalitnenie informačného komfortu čitateľov a používateľov je prioritná úloha knižnice, používateľom poskytujeme on-line referenčné služby a elektronické dodávanie informácií, napr. zasielanie emailom tematických rešeršných výstupov, rôznych faktografických údajov a pod.

Súčasťou fondu sú aj sekundárne bibliografické dokumenty, ktoré sú systematicky doplňované. Informačný aparát predstavujú bibliografické kartotéky a príručná knižnica oddelenia. Príručná knižnica obsahuje odborné i všeobecné encyklopédie, muzeálne i literárne zborníky, ročenky, biografické slovníky, tematické bibliografie a pod. Z regionálnych kartoték sú najviac využívané: tematická, miestopisná a kartotéky osobností. V elektronickej podobe je spracovaných viac ako 400 osobností, ktoré sú sprístupnené pre používateľov tiež na webovej stránke knižnice. V automatizovanom knižničnom systéme Clavius v module Regionálna databáza sú priebežne spracovávané dáta regionálnych osobností s ich stručným životopisom pre zostavenie kalendárií oravských osobností.

V roku 2019 bolo spracovaných 69 elektronických rešeršných výstupov, z toho 18 na regionálne témy, ktoré boli spracované z fondu Oravskej knižnice, Slovenskej národnej bibliografie a on-line katalógov knižníc.

Žilinský samosprávny kraj aj v tomto roku pokračoval v tradícii vyhlasovania Roku osobností a udalostí. Rok je venovaný osobnosti, ktorá sa svojím životom a prácou zaslúžila o hospodársko-sociálny a kultúrny rozvoj oravského regiónu, alebo udalosti, ktorá výrazne

zmenila chod dejín Slovákov. V roku 2019 si celé Slovensko pripomenulo **170. výročie narodenia veľkého slovenského básnika P. O. Hviezdoslava**.

V rámci Roka P. O. Hviezdoslava sme pripravili výstavu o tejto významnej osobnosti nachádzajúcu sa v spoločenskej miestnosti knižnice. V OKAH sme si pripomenuli výročie tejto osobnosti nástenkami, výstavkami kníh, viacerými podujatiami v knižnici a v školách.

Podrobnejšie informácie o podujatiach s regionálnou tematikou sú uvedené v časti 1.4 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia.

Úsek bibliografie a regionálnej literatúry vydal výberovú personálnu bibliografiu P. O. Hviezdoslav, biografické letáky k 100. výročiu úmrtia B. F. Bullu, k 100. výročiu úmrtia A. Medzihradského, k 200. výročiu narodenia F. Žaškovského, k 200. výročiu narodenia A. Škarvana a medailón k 70. výročiu narodenia Petra Hubu.

3. Metodická a poradenská činnosť knižnice

3.1. Metodické návštevy

	r.2018	r.2019	Rozdiel
Počet metodických návštev	49	45	- 4
– z toho verejné knižnice	34	27	- 7
školské knižnice	13	17	+ 4
špeciálne knižnice	2	1	- 1
Počet konzultácií	121	116	- 5
Odborné podujatia	3	2	- 1

1.2. Vnútroknižničná metodika – zameranie

V rámci vnútroknižničnej metodiky sme sa zamerali na riešenie odborných a technických problémov súvisiacich s prevádzkou knižnice, usmerňovanie a inováciu odborných činností a služieb, vypracovanie koncepcií, interných dokumentov, rozborovú činnosť a spracovávanie štatistík, sprístupňovanie informácií o knižnici študentom vysokých škôl ako podklady na ich seminárne práce, vypracovanie dotazníkov, formulárov a podkladov pre zriaďovateľa, SNK Martin a ďalšie inštitúcie (napr. dotazník k benchmarkingu, programový rozpočet, podklady k monitorovacej správe k projektu Prístavba a stavebné úpravy Oravskej knižnice A. Habovštiaka, formulár Koncepcia rozvoja OKAH pre ŽSK, sumarizácia podaných projektov r. 2016-2019 pre ŽSK, zhodnotenie spolupráce so subjektmi na území Malopoľského vojvodstva pre ŽSK, návrh otázok do dotazníka spätnej informačnej väzby od návštevníkov pre ŽSK, formulár Popis pracovnej činnosti odborných zamestnancov v súčinnosti s jej legislatívnym zadefinovaním a vyšpecifikovaním kvantitatívnych údajov pre ŽSK, dotazník o zamestnancoch a dotazník o príspevku mesta na činnosť organizácia pre ŽSK, informácie o organizácii za účelom vydania propagačného materiálu ŽSK, formulár o jednotlivých vyhradených technických zariadeniach a súvisiacich revíziách do databázy ŽSK, dotazníky k hodnoteniu Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V –A Poľsko – Slovensko 2014-2020, dotazník Úroveň individuálneho sociálneho kapitálu zamestnancov knižníc, ktorý ovplyvňuje kvalitu ich sociálnych vzťahov a ich súkromný a profesionálny výkon pre University of Gdansk, dotazník k diplomovej práci Fundraising v slovenských knižniciach pre študentku Katedry knižničnej a informačnej vedy na FF UK Bratislave, prieskum o štatistike knižníc pre Knihovnícky inštitút pri SNK, odpočet aktivít k Stratégii prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR za rok 2018, odpočet o postavení príslušníkov národnostných menšín 2017-2018, kultúrna spolupráca s Indonéziou – návrh aktivít na r. 2020-2021, plán aktivít na rok 2020 pre ŽSK a pod.).

Metodička zabezpečovala servis nad systémom Clavius, sumarizovala nájdené chyby, komunikovala s dodávateľmi systému a pracovníkmi knižníc v Žilinskom kraji, aby bola

zabezpečená korektná prevádzka nového systému. Od roku 2018 je zmluvným servisným technikom p. Valér Romok, ktorý priebežne realizoval aktualizáciu, optimálne nastavenia funkcií a opravu vzniknutých problémov v KIS Clavius a on-line katalógu Carmen. Na požiadanie OKAH realizoval seminár Nové možnosti knižničného systému CLAVIUS (podrobnejšie informácií v časti 12 Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika).

Metodička koordinovala cezhraničnú spoluprácu, poskytla podklady a súčinnosť pri príprave projektu *Transgraniczny most literacki*, ktorý ako žiadateľ podala do Programu INTERREG V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020 poľská partnerská knižnica Miejska Biblioteka Publiczna v Limanowej. Spracovala projekt *Cezhraničný kultúrny dialóg* do Programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020 v rámci Fondu malých projektov a koordinovala jeho realizáciu a spoluprácu s českou partnerskou knižnicou Městskou knihovnou Krnov. Spracovala, participovala na realizácii a vyhodnotila projekty, podporené Nadáciou Poštovej banky a Nadácie Tesco.

V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (Nariadenie GDPR) a Zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov boli v predminulom roku vykonané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce legislatívnym podmienkam spracúvania osobných údajov. V roku 2019 bola aktualizovaná bezpečnostná smernica v oblasti ochrany osobných údajov, implementovali sa z nej vyplývajúce zmeny a zamestnanci knižnice, ktorí spracovávajú osobné údaje boli opätovne preškolení. S tretími stranami, ktoré majú k osobným údajom prístup v rozsahu potrebnom na zabezpečenie prevádzky softvéru a hardvéru, má knižnica uzatvorené zmluvy o ochrane osobných údajov podľa Nariadenia GDPR. V súvislosti s účinnosťou tohto nariadenia knižnica zároveň zvýšila ochranu svojho webového sídla a online katalógu pomocou SSL certifikátu. Týmto opatrením sa zabezpečila dátová komunikácia medzi webom/katalógom knižnice a návštevníkmi, aby sa zabránilo prípadnému úniku osobných údajov a hesiel našich používateľov pri vstupe do ich čitateľského konta.

3.3. Okresná metodická pôsobnosť

Tab. 23 Okresná metodická pôsobnosť

Rok	Počet verejných knižníc v metodickej pôsobnosti *	Úväzok metodičky pre okresnú metodiku	Počet odborných podujatí pre knihovníkov	Počet metodických návštev mestských a obecných knižníc	Počet konzultácií
2018	56	1	3	34	121
2019	56	1	2	27	116

* bez regionálnej knižnice

3.4 Stav verejných knižníc v metodickej pôsobnosti knižnice podľa jednotlivých okresov:

Oravská knižnica A. Habovštiaka má vo svojej metodickej pôsobnosti 56 verejných knižníc v okrese Dolný Kubín (1 obecná profesionálna, 21 neprofesionálnych), Námestovo (1 mestská, 2 obecné profesionálne, 18 neprofesionálnych) a Tvrdošín (2 mestské, 1 obecná profesionálne, 10 neprofesionálnych). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa stav knižníc nezmenil.

Tab. 24 Verejné knižnice

Ukazovateľ	Okres Dolný Kubín	Okres Námestovo	Okres Tvrdošín
Počet obyvateľov v okrese spolu	39 458	62 654	36 186
Počet obyvateľov v okresnom sídle	18 748	7 818	9 205
Počet školopovinných detí v okrese	3 557	7 764	3 451
Počet školopovinných detí v okresnom sídle	2 388	1 148	804
Počet verejných knižníc v okrese	23	20	13
z toho regionálna knižnica	1	0	0
mestské knižnice + pob.	0	1	2
profes. knižnice + pob.	1	3	1
neprof. knižnice + pob.	21	18	10
Počet zrušených knižníc			
Počet nepracujúcich knižníc			
z toho počet knižníc nepracujúcich viac ako 5 rokov			
Počet knižníc s obnovenou činnosťou			
Zmeny v profesionalizácii /+ -/			
Počet knižníc bez finančných prostriedkov na nákup KF			
Počet automatizovaných knižníc			
Počet knižníc s internetom pre verejnosť			
Centrálny nákup pre knižnice - počet knižníc			
Počet spracovaných projektov/počet konzultácií k projektom			

Sieť profesionálnych knižníc

Sieť verejných knižníc s profesionálnymi pracovníkmi v metodickej pôsobnosti Oravskej knižnice tvoria 3 mestské knižnice a 5 obecných knižníc. Všetky verejné knižnice s profesionálnymi zamestnancami v metodickej pôsobnosti OKAH majú výpočtovú techniku, knihovnícky program a prístup na internet. V roku 2015 sa uskutočnil prechod Mestskej knižnice v Tvrdošine z knižnično-informačného systému Libris do Clavia. V roku 2016 boli vďaka podpore projektu z FPU implementované ďalšie moduly – revízia, on-line katalóg, elektronické zasielanie upomienok a e-mailová komunikácia s čitateľmi. Knihovníčke bola poskytnutá viacnásobná metodická pomoc pri zaškoľovaní v jednotlivých moduloch. Systém Clavius používa aj Mestská knižnica v Trstenej a Námestove a Obecná knižnica v Rabči, všetky knižnično-informačné služby sú automatizované a knižnice umožňujú svojim čitateľom aj vyhľadávanie dokumentov v on-line katalógoch a prístup do čitateľského konta. V roku 2018 boli prekonvertované dáta z Librisu do KIS Clavius v obecnej knižnici v Nižnej, nový systém knižnica získala z finančných prostriedkov z projektu podporeného z FPU a všetky činnosti sú automatizované. Obecná knižnica v Oravskej Lesnej používa systém Libris, z dôvodu častej zmeny na mieste knihovníka sa ešte nepristúpilo k realizácii automatizovaných výpožičných služieb. V knižnici v Zázrivej pokračovalo retro spracovanie knižničného fondu v systéme MaSK. Knižnica v Zákamennom realizuje všetky knižnično-informačné služby v systéme Libris. V rámci metodických návštev sme priebežne zaškoľovali pracovníčky týchto knižníc v práci s jednotlivými modulmi knižničných systémov (retro, revízia, akvizícia, výpožičný proces, generovanie súhrmných štatistických údajov, generovanie upomienok, vyradovanie kníh), opravovali vzniknuté chyby v programe. Personálne zabezpečenie v obecných knižniciach Oravská Lesná a Zákamenné, je veľakrát riešené pracovníkmi na absolventskej praxi a aktivačných prácach, ktorí sa často striedajú a nie je zabezpečená kontinuita v správnom spracovávaní fondu a je potrebné opakované zaškoľovanie týchto pracovníkov pri práci s knižnično-informačným systémom a častá oprava

chýb v databázach. Fondy v knižniciach v Nižnej, Zákamennom, Oravskej Lesnej a Zázrivej obsahujú veľa zastaranej, opotrebovanej a duplicitnej literatúry, na metodických návštevách sme realizovali výber kníh navrhnutých na vyradenie, nastavenie súvisiacich modulov v knižnično-informačných systémoch a zaškolenie knihovníkov v realizácii vyradovania prostredníctvom týchto modulov.

Interiérovou úpravou v r. 2018-2019 prešla Mestská knižnica v Trstenej, Obecná knižnica v Zákamennom, Oravskej Lesnej a Rabči, ktorým boli podporené projekty z dotačného systému FPU.

Metodická pomoc sa zameriavala aj na poskytovanie odborných usmernení a konzultácií pri vypracovávaní a záverečnom vyhodnocovaní projektov do grantového systému FPU. Projekty na nákup literatúry pre rok 2019 podali všetky knižnice s profesionálnymi pracovníkmi a všetky boli podporené nasledovne: Námestovo 1 500 Eur, Rabča 1000 Eur, Oravská Lesná 1 000 Eur, Tvrdošín 1 500 Eur, Trstená 1 500 Eur, Zázrivá 1 000 Eur, Nižná 1 000 Eur. Projekty na získanie technického a interiérového vybavenia podali knižnice v Námestove (60 000 Eur), Trstenej (nepodporený), Zákamennom (7 500 Eur) a Rabča (2 000 Eur). Projekt do FPU, Podprogramu Podujatia a vzdelávacie aktivity FPU, ktorý podala knižnica v Námestove bol podporený sumou 1 800 Eur.

Knižniciam bola poskytnutá informácia, že môžu zaslať svoje žiadosti na nákup literatúry, spojenej s realizáciou kultúrno-výchovnej činnosti do dotačnej schémy ŽSK, program Dotácie pre regióny, podprogram Kultúra. Túto možnosť žiadna knižnica nevyužila.

Dňa 25.4.2019 sa uskutočnila pracovné stretnutie profesionálnych knihovníkov, ktorí sa v úvode zúčastnili na seminári Nové možnosti knižničného systému CLAVIUS, ktorý realizoval servisný technik Valér Romok. Cieľom seminára bolo poskytnúť účastníkom informácie, aby zintenzívnili a skvalitnili využívanie dostupných funkcií systému Clavius, predovšetkým v module Výpožičný protokol. Následne sa knihovníčky venovali problematike správneho vyplňania štatistických výkazov, spracovania a vyhodnocovania žiadostí do dotačného systému FPU.

Sieť neprofesionálnych knižníc

Metodická činnosť v rámci neprofesionalizovaných verejných knižníc bola aj v tomto roku zameraná na zisťovanie stavu a činnosti jednotlivých obecných knižníc, odbornej úrovne vedenia základných evidencií, korektné vyplňanie ročného štatistického výkazu o činnosti knižnice, úrovne poskytovania výpožičných služieb, zaškoľovanie nových neprofesionálnych knihovníkov, odporúčania pri plánovaní automatizácie knižníc a následné zaškoľovanie pri práci s knižnično-informačnými systémami, vypracovávanie, realizáciu a vyhodnocovanie projektov, usmernenie pri realizácii fyzických revízií knižných fondov a ich následnom evidenčnom vysporiadaní, ponuka darovaných a vyradených kníh na obohatenie fondu. V niektorých obciach sa objavili tendencie zlučovať verejné knižnice so školskými, v týchto prípadoch usmerňujeme pracovníkov obecných úradov, aby dodržiavali metodické pokyny SNK k zlučovaniu knižníc, keďže v obciach dochádza k ich faktickému zlúčeniu, ale nie sú zrealizované náležité administratívne zmeny (rozhodnutie obecného zastupiteľstva o zlúčení, zmena štatútu, odhlásenie pôvodnej knižnice a nahlásenie novej v Zozname knižníc SR na MKSR).

V rámci svojej metodickej pôsobnosti poskytujeme knihovníkom neprofesionálnych knižníc, prípadne pracovníkom obecných úradov odborné usmernenie a konzultácie pri vypracovávaní projektov do grantového systému FPU. V roku 2019 podalo projekty na nákup knižného fondu 7 knižníc: Zábiedovo (podporené sumou 1 000 Eur), Zuberec (podporené sumou 1 000 Eur), Liesek (podporené sumou 1 000 Eur), Krušetnica (podporené sumou 1 000 Eur), Chlebnice (podporené sumou 1 000 Eur), Žaškov (podporené sumou 1 000 Eur), Čimhová (podporené sumou 1 000 Eur).

V minulých rokoch boli knižnice s neprofesionálnymi knihovníkmi pri podávaní projektov aktívnejšie, ale v grantovej schéme MK SR veľakrát neboli ani po niekoľkých zaslaných projektoch podporené, čo ich do značnej miery demotivovalo. Nová grantová schéma FPU podporila v roku 2019 všetky projekty na nákup literatúry, ktoré boli po formálnej a obsahovej stránke správne spracované, čo je dobrým predpokladom pre aktívnejší prístup aj ďalších obecných knižníc pri podávaní projektov. Projekty na získanie technického a interiérového vybavenia podali knižnice v Krušetnici (podporený sumou 3 500 Eur), Čimhovej (podporený sumou 3 500 Eur), Habovke (podporený sumou 2 000 Eur), Liesku (nepodporený), Chlebniciach (nepodporený).

Knižniciam bola poskytnutá informácia, že môžu zaslať svoje žiadosti na nákup literatúry, spojenej s realizáciou kultúrno-výchovnej činnosti do dotačnej schémy ŽSK, program Dotácie pre regióny, podprogram Kultúra. Túto možnosť žiadna knižnica nevyužila.

V sieti neprofesionálnych knižníc majú automatizovaný knižnično-informačný systém Libris Obecná knižnica v Liesku, Oravskej Polhore a Oravskom Podzámku (v r. 2019 stagnujúca), systém MaSK knižnice v Rabčiciach, Podbieli, Habovke, Novoti, pracovníckam týchto knižníc bolo poskytované priebežné zaškolenie v práci s programami. Obecná knižnica v Oravskom Veselom realizovala spracovanie svojho fondu v programe Clavius. V roku 2018 bol do Obecnej knižnice v Zuberci zakúpený KIS Clavius a knihovníčka spracovala celý knižný fond a v roku 2019 pristúpila k realizácii automatizovaných výpožičných služieb. Niektoré knižnice majú svoj fond, čitateľov a výpožičky evidované v tabuľkách Excel, ktoré si naformátovávajú podľa predlôh prírastkového zoznamu, zoznamu čitateľov a denníka činnosti s možnosťou jednoduchého vyhľadávania v týchto súboroch. Niektoré knižnice s neprofesionálnymi knihovníkmi a školské knižnice prejavili záujem o automatizáciu. Knihovníkov, pracovníkov obecných úradov a škôl sme informovali o možnostiach výberu knihovníckych softvérov.

Oficiálne sumárne štatistické údaje siete verejných knižníc okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín poskytne Národné osvetové centrum až po spracovaní celého štatistického zisťovania v oblasti kultúry, ktorého sú aj za oblasť knižníc od roku 2015 povereným garantom.

Sieť školských a špeciálnych knižníc

Tab. 25 Sieť školských knižníc

Ukazovateľ	Okres Dolný Kubín	Okres Námestovo	Okres Tvrdošín
Počet školských knižníc v metodickej pôsobnosti (ZŠ, SŠ)	20	21	11
Počet metodických návštev školských knižníc	16	1	0
Počet metodických konzultácií	12	1	0

Tab. 26 Špeciálne knižnice

Ukazovateľ	Okres Dolný Kubín	Okres Námestovo	Okres Tvrdošín
Počet metodických návštev špeciálnych knižníc	1		
Počet metodických konzultácií			

Metodickú činnosť pre školské a špeciálne knižnice poskytujeme na požiadanie a v prípade, že koordinátorka KVČ a služieb, ktorá má metodiku pre školské knižnice v náplni práce, realizuje podujatie na škole, ktorá má školskú knižnicu, zrealizuje aj metodickú návštevu. Na webovej stránke Oravskej knižnice sú zverejnené základné informácie pre prácu školských knižníc.

Môžeme skonštatovať, že situácia v školských knižniciach sa zlepšuje, predovšetkým v tých, ktoré mali podporené projekty z MŠ SR a FPU. Školské knižnice rozvíjajú svoju činnosť predovšetkým v súlade s vyučovacím procesom školy a rozvíjaním čitateľskej gramotnosti žiakov. Priestorovo a materiálne sú vybavené podľa možností školy. Knižničný fond sa dopĺňa najmä z nákupov, ale tiež z darov od sponzorov, rodičov detí a učiteľov. Pozitívnym faktom je, že viaceré školy pravidelne vyčleňujú finančné prostriedky na nákup kníh i periodík a získavajú zdroje v rámci projektov na modernizáciu svojich knižníc. Projekty podávajú zväčša na základe grantových výziev Fondu na podporu umenia. Knižnice si vedú evidencie a spracúvajú štatistické výkazy. Všetky navštívené školy, v ktorých sa nachádza školská knižnica, umožňujú svojim žiakom i pracovníkom využívať služby knižnice. ZŠ s MŠ Dlhá nad Oravou úspešne podala projekt *Nové knihy* v školskej knižnici, ktorý podporil Fond na podporu umenia v rámci programu *Akvizícia knižníc* sumou 1000 € a bol realizovaný od októbra 2018 do apríla 2019. Pozostával z prípravnej, realizačnej, propagačnej a hodnotiacej fázy. Zameral sa predovšetkým na aktualizáciu knižničného fondu školskej knižnice, od ktorého sa odvíjali aj ostatné naplánované aktivity a úlohy. Podarilo sa oživiť činnosť školskej knižnice, vytvoriť z nej čitateľské, informačné a kultúrne centrum školy, ktoré vytvára vhodné podmienky pre výchovu a vzdelávanie detí a žiakov. Na tvorivých aktivitách s novými knihami pre deti 1. a 2. stupňa ZŠ a na odbornom hodnotení projektu participovala aj koordinátorka KVČ a služieb a zároveň metodička školských knižníc Oravskej knižnice Mgr. Miriam Kazimírová. V školských knižniciach ako knihovníci pracujú zamestnanci škôl, najmä pedagógovia. V ZŠ M. Kukučina v Dolnom Kubíne bolo v knižnici vytvorené chránené pracovisko pre knihovníka a knižnica je v prevádzke každý pracovný deň. Podobná je i situácia v ZŠ J. Matúšku v Dolnom Kubíne, kde pracuje školská knihovníčka na plný pracovný úväzok. V týchto knižniciach pripravujú školské knihovníčky aj kultúrno-výchovné podujatia pre žiakov školy.

Časť kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí Oravskej knižnice realizovaných mimo priestorov knižnice v r. 2019 prebehlo v školských knižniciach.

Metodickú pomoc školským knižniciam poskytujeme v oblasti klasifikácie fondu podľa MDT, stavania knižného fondu, katalogizácii fondu, vyradovaní literatúry, spracovaní fondu v programe MaSK, informovaní o dostupných knižnično-informačných systémoch.

Počas návštevy zariadení pre seniorov v Dolnom Kubíne a Zázrivej bolo poskytnuté metodické poradenstvo knižniciam, ktoré sa nachádzajú v týchto zariadeniach v oblasti evidencie, spracovania a stavania knižničného fondu a príslušných tlačivách.

4. Knižnica a spolková činnosť

Oravská knižnica je kolektívnym členom Spolku slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK) a členom Slovenskej asociácie knižníc. Individuálnymi členmi SSKK sú 8 pracovníci knižnice, pani A. Albiniová zastupovala knižnicu ako členka výboru pobočky SSKK Žilinského kraja. Obidve profesijné organizácie sa podieľajú na príprave a realizácii odborných vzdelávacích aktivít pre knižnice a vytvárajú podmienky pre riešenie odborných a legislatívnych problémov knižníc. Pracovníci knižnice sa do činností týchto organizácií zapájali účasťou na vzdelávacích podujatiach. V tomto roku realizovala krajská pobočka SSKK exkurziu do Mestskej knižnice v Trinci a prehliadku historických pamiatok mesta Frýdek-Místek, ktorej sa zúčastnilo 7 členiek z OKAH.

Oravská knižnica Antona Habovštiaka je aj partnerskou knižnicou *Parlamentnej knižnice Národnej rady SR* a v rámci projektu „Informácie pre verejnosť“ sprostredkúva používateľom informácie o činnosti NR SR a EÚ.

5. Závěry

Z hľadiska realizácie jednotlivých úloh Stratégie slovenského knihovníctva na roky 2015-2020 môžeme činnosť Oravskej knižnice A. Habovštiaka v roku 2019 hodnotiť nasledovne:

Strategická oblasť 1. Formovanie informačných potrieb, podpora informačnej gramotnosti, riadenie a rozvoj ľudských zdrojov pre trvalú udržateľnosť a rozvoj činnosti knižníc.

Plnenie:

Oravská knižnica A. Habovštiaka zabezpečuje slobodný prístup k informáciám a poznatkom, svojou činnosťou vytvára podmienky pre rovnoprávne uspokojovanie kultúrnych, spoločenských a informačných potrieb a záujmov všetkých používateľov. Zohráva dôležitú úlohu v subsysteme neformálneho a informálneho vzdelávania, o čom svedčí aj vysoký počet realizovaných kultúrno-výchovných aktivít – 1 039 podujatí pre 19275 účastníkov. Prioritou vo výchovno-vzdelávacom pôsobení je zvyšovanie informačnej gramotnosti všetkých kategórií používateľov, zvyšovanie čitateľskej gramotnosti a rozširovanie poznatkov z literatúry, najmä vekovej kategórie detí a mládeže, ako aj participácia na regionálnej výchove a podpore tvorivosti a záujmu o celoživotné vzdelávanie sa a aktívne trávenie svojho voľného času. Vysoký počet aktivít pre deti a mládež je výsledkom výbornej spolupráce so všetkými typmi škôl v meste Dolný Kubín a širšom okolí a zvýšeného záujmu pedagógov, ktorí tým oceňujú prínos našich podujatí vo výchovno-vzdelávacom procese. Rozsiahla je aj spolupráca s občianskymi združeniami, kultúrnymi inštitúciami, regionálnymi médiami a ďalšími subjektmi, s ktorými participujeme na realizácii kultúrno-spoločenských aktivít, čím naplníme myšlienku fungovania knižnice ako komunitného, kultúrno-výchovného a informačného centra.

V centre našich aktivít a služieb sú aj znevýhodnené skupiny obyvateľov, dlhodobo knižnica spolupracuje so Spojenou školou – Špeciálnou ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím, Zariadením pre seniorov, Domovom sociálnych služieb, Zariadením núdzového bývania, Centrom sociálnych služieb PRAMEŇ v meste Dolný Kubín. V r. 2019 sme nadviazali spoluprácu aj so *Špeciálnou materskou školou* v Dolnom Kubíne. Pre žiakov a klientov týchto zariadení poskytujeme donáškovú službu kníh, pripravujeme prednášky, tematické podujatia a besedy so zaujímavými osobnosťami. Pre klientov Centra sociálnych služieb Prameň realizujeme pravidelné aktivity biblioterapeutického charakteru v rámci ich literárneho krúžku. Knižnica získala od Mesta Dolný Kubín certifikát *Zariadenie priateľské k zdravotne postihnutým* na základe viacerých povinných kritérií.

V oblasti rozvoja ľudských zdrojov a vzdelávania pracovníkov knižnice v roku 2019 organizácia podporila ich ďalšie odborné vzdelávanie formou účasti na jednotlivých seminároch a školeniach realizovaných SNK Martin a inými inštitúciami podľa svojho pracovného zamerania. Štyria zamestnanci sa zúčastnili školenia, ktoré zabezpečil Odbor kultúry ŽSK. Školenie na témy *Profesionálna komunikácia s klientom, Vedenie a motivácia pracovníkov, Online marketing* hodnotili pracovníci ako veľmi prínosné a vedené erudovanými lektormi. Dve pracovníčky absolvovali dvojdnové školenie *Rozvoj komunikačných zručností knihovníkov pre skvalitnenie služieb používateľom*, ktoré ponúkla Krajská knižnica v Žiline. Všetci zamestnanci poskytujúci knižnično-informačné služby v OKAH sa zúčastnili interného školenia *Nové funkcie a možnosti knižničného systému Clavius*, ktoré viedol servisný technik V. Romok. Školenia sa zúčastnili aj pracovníci regionálnych knižníc Žilinského kraja a knihovníci verejných knižníc regiónu Orava.

V súvislosti so získaním bezplatného prístupu do multiodborovej databázy Infotrac pracovníčky oddelenia náučnej literatúry absolvovali v SNK Martin školenie, zamerané na oboznámenie sa s jej možnosťami na účely poskytovania kvalitných rešeršných služieb. Podrobnejšie údaje o účasti zamestnancov na školeniach a služobných cestách uvádzame v príslušnej časti správy.

Strategická oblasť 2. Budovanie, trvalé uchovanie, rozvoj a ochrana knižnično-informačných fondov

Plnenie:

Základným predpokladom poskytovania kvalitných knižnično-informačných služieb všetkým našim používateľom je kvalitné dopĺňovanie knižničného fondu. V situácii limitovaných finančných zdrojov musia verejné knižnice v oblasti akvizície nových fondov neustále riešiť náročnú úlohu ako zosúladiť záujmy a požiadavky rôznorodých používateľských skupín, bohatú ponuku knižného trhu a svoje finančné možnosti. Oravská knižnica A. Habovštiaka získava nové prírastky kníh viacerými spôsobmi a z viacerých finančných zdrojov - prostriedkami od zriaďovateľa, mimorozpočtovými prostriedkami, ktoré získa vlastnou iniciatívou prostredníctvom grantov a dotácií, darom od priaznivcov knižnice, vydavateľstiev a iných organizácií.

V oblasti zabezpečovania informačných zdrojov bola dosiahnutá nižšia úroveň ako v predchádzajúcom roku, do fondu bolo získaných 2 2235 knižničných jednotiek v celkovej hodnote 19 461,68 €, čo je o 211 knižničných jednotiek a 1 526,48 € menej ako v predchádzajúcom roku. Na nákup knižničného fondu bolo vynaložených 16 763,66 €, v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu o 2 566,08 €, pričom 42 % financií bolo získaných z mimorozpočtových zdrojov - z dotačného systému FPU Akvizícia knižníc 5 500 € (v r. 2018 to bolo 11 400 €), z dotačného systému MK SR Kultúrne poukazy 766 € (v r. 2018 to bolo 552 €), z projektov, podporených Nadáciou Poštovej banky a Tesco 660 €. Knižné dary od fyzických a právnických osôb predstavovali 23%-ný podiel na celkom prírastku. Napriek zlepšenej situácii v získavaní nových fondov reálny prírastok nedosiahol úroveň štandardov, definovaných v Metodickom pokyne MK SR č. MK – 1669/2010-10/7472 z 1. júna 2010 k určení štandardov pre verejné knižnice. Regionálna knižnica v sídle s počtom obyvateľov do 20 000 má odporúčaný štandard 0,15 prírastkov kúpou na 1 obyvateľa v kalendárnom roku, Oravská knižnica A. Habovštiaka dosiahla v roku 2019 úroveň 0,12 prírastkov kúpou na 1 obyvateľa.

Strategická oblasť 3. Optimalizácia a rozvoj knižnično-informačných služieb a metód správy informácií a znalostí

Plnenie:

Oravská knižnica poskytuje svojim používateľom všetky štandardné knižnično-informačné služby (výpožičné, rešeršné, bibliograficko-informačné, služby MVS), ako aj elektronické služby, o ktoré je zo strany používateľov zvýšený záujem, čo dokumentuje ich nárast v štatistických výstupoch. Poskytovať kvalitné elektronické služby nám umožňuje knižnično-informačný systém Clavius, ktorý v r. 2012 knižnica získala prostredníctvom projektu ŽSK Informácie bez hraníc, spolufinancovaného Európskou úniou v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007-2013. Naši používatelia v rámci on-line služieb ocenili nové možnosti pri vyhľadávaní literatúry v on-line katalógu a vstupe do svojho konta (predĺžiť si výpožičnú dobu dokumentov, rezervovať žiadaný dokument, nastaviť si grafický vzhľad konta, zvoliť jazyk, zvoliť si zasielanie noviniek mailom, možnosť hodnotiť knihy, ktoré má používateľ požičané, nastaviť si spôsob a rozsah vyhľadávania

dokumentov, zvoliť si spôsob zobrazovania výsledkov vyhľadávania). On-line spôsobom poskytujeme podľa záujmu aj ďalšie služby, napr. zasielanie tematických rešeršných výstupov, faktografických údajov a pod. Nový KIS Clavius nám umožnil aj zdieľanú katalogizáciu, stiahnutie záznamov prvotne spracovaných SNK Martin a knižnicami v konzorciu Virtua, Národní knihovnou Praha, Knihovnou města Ostrava a knižnicami, používajúcimi KIS Clavius, čím sa zredukovala duplicita a multiplicita pri spracovávaní dokumentov. Regionálne knižnice Žilinského kraja sú prepojené v rámci spoločného súborného on-line katalógu, čím používateľ získava komplexnejšie informácie a je aj efektívnym nástrojom pre služby MVS. Používatelia majú možnosť využívať aplikáciu SMARTkatalog2, ktorá im zabezpečí prístup do on-line katalógu zo svojich mobilných zariadení kedykoľvek a kdekoľvek. V roku 2019 bol do on-line katalógu Carmen ku každej knihe pridaný QR kód, aby sa zvýšil komfort používateľov pri vyhľadaní požadovaných dokumentov po príchode do knižnice. Knižnica používa typ VDSL internetového pripojenia s neobmedzeným prenosom dát a rýchlosťou 30/5 Mbit/s, čím sme zabezpečili rýchle generovanie a zobrazovanie vyhľadávaných informácií v on-line katalógu knižnice, čo naši používatelia veľmi ocenili. V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (Nariadenie GDPR) a Zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov má od roku 2018 OKAH zabezpečenú kvalitnejšiu ochranu webového sídla a on-line katalógu implementáciou SSL certifikátu za účelom zabránenia prípadného úniku osobných údajov a hesiel našich používateľov, používaných pri vstupe do ich čitateľského konta.

Servisná zmluva pre KIS Clavius je uzatvorená s p. Valérom Romokom, ktorý priebežne realizoval optimálne nastavenia funkcií KIS Clavius a on-line katalógu Carmen, kontroloval a vyhodnocoval bezpečnostné nastavenia serverov a upozorňoval na bezpečnostné riziká. OKAH zaplatila za ročnú licenciu všetkých používaných modulov sumu vo výške 1 335,55 Eur, za servisné služby podľa počtu pracovných staníc, na ktorých sa prevádzkoval KIS Clavius, sumu vo výške 1 165 Eur.

Od roku 2018 má OKAH bezplatný prístup do multiodborovej databázy Infotrac od vydavateľstva GALE Cengage v rámci národnej licencie, ktorú finančne zabezpečuje SNK Martin. Prístup do databázy nám umožňuje zvýšiť kvalitu poskytovaných rešeršných služieb.

Záujem zo strany používateľov o knižnično-informačné služby a ďalšie aktivity knižnice dokumentuje, že Oravská knižnica A. Habovštiaka je významnou kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou v územnej oblasti svojho pôsobenia a svojimi výsledkami činnosti sa dlhodobo zaraďuje do kategórie regionálnych knižníc s nadpriemernými dosiahnutými ukazovateľmi v rámci každoročného celoslovenského hodnotenia knižníc.

Na základe podkladov odborných pracovníkov knižnice spracovala:
Mgr. Martina Fecskeová, metodička Oravskej knižnice A. Habovštiaka

Prílohy:

- Príloha č. 1: *Spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s inými kultúrnymi organizáciami, mestami, obcami, 3. sektorom a občianskymi združeniami*
- Príloha č. 2: *Medzinárodná spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 3: *Návštevnosť, výkony a náklady na pracoviská kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 4: *Využitie kultúrnych poukazov*
- Príloha č. 5: *Projekty kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 6: *Pasportizácia nehnuteľného majetku vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie*
- Príloha č. 7: *Prevádzkované priestory využívané na vlastnú činnosť*
- Príloha č. 8: *Prevádzkované priestory prenajaté od iných subjektov*
- Príloha č. 9: *Spravované priestory prenajaté iným subjektom*
- Príloha č. 10: *Zoznam motorových vozidiel kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 11: *Poistenie majetku kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 12: *Daň z nehnuteľností kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 13: *Elektronizácia kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 14: *Zamestnanci kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 15: *Náklady, výnosy a sebestačnosť kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 16: *Zmluvy kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK*
- Príloha č. 17: *Ročný výkaz o knižnici za rok 2016 KULT (MK SR)*